

AS TALLINNA VESI

Aastaruanne 2023

Tallinna Vesi

SISUKORD

SISUKORD	2
TEGEVUSARUANNE	3
MEIE ETTEVÕTE.....	6
2023. AASTA TÄHTSÜNDMUSED.....	12
STRATEEGIA.....	17
2023. AASTA FINANTSTULEMUSED.....	22
KESTLIKKUSARUANNE	36
KESKKONNATEAVE	42
SOTSIAALNE TEAVE	69
JUHTIMISALANE TEAVE	91
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	108
JUHATUSE DEKLARATSIOON	108
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	109
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE.....	111
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	112
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSE ARUANNE.....	114
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	115
TASUSTAMISARUANNE	147
JUHATUSE JA NÕUKOGU KINNITUS	151

TEGEVUSARUANNE

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

2023. aasta oli meie ettevõtte jaoks tugevalt tulevikku vaatav — panustasime varasemast enam investeringutesse keskkonnanohiu, kestliku infrastruktuuri ning teenuste toimepidevuse tagamiseks. Samuti jätkasime innovaatiliste tehnoloogiate kasutuselevõttu nii torude jääpesu kui ka kaugloetavate veearvestite paigaldamise näol. Meie jaoks on oluline teha oma tööd jätkusuutlikult, mida tõendas Vastutustundliku Ettevõtluse Indeksi kuldtaseme säilitamine. Samuti tähtsustame oma töötajate heaolu ja asusime osalema peresõbraliku tööandja programmis.

Käesoleva aruande koostamisel oleme esmakordselt kasutusele võtnud mitmeid kestlikkusaruandluse põhimõtteid ning liigume järjest edasi nende laiema rakendamise suunas.

Eesti suurima vee-ettevõttena mõjutab meie tegevus pea kolmandikku siinsetest elanikest. Teadvustame seda endale ning pakume kõikidele nõuetele vastavat teenust, arvestame oma tegevuse mõjuga ümbritsevale elu- ja looduskeskkonnale. Meie poolt toodetud kraanivesi vastab kõigile joogiveele kehtestatud kvaliteedinõuetele ning puhastatud heitvee kvaliteet ületab kehtivaid nõudeid. Kasutame praeguseks ainult taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat ja aastaks 2030 oleme seadnud endale mitmeid ambitsioonikaid eesmärke nii energia tarbimise vähendamiseks kui ka ettevõttesiseseks taastuvenergia tootmiseks. Oleme alustanud reoveepuhastusprotsessis tekkivast biogaasist keskkonnasõbraliku soojus- ja elektrienergia tootmist. Puhastame oma reoveepuhastusjaamas ligi 40% kogu Eesti olme reoveest ja teeme seda äärmise hoolikusega, et hoida Läänemere puhtust.

INVESTEERINGUD TULEVIKKU

2023. aastal jätkas Tallinna Vesi kiires tempos kaugloetavate veearvestite paigaldamist, mis vabastab meie kliendid igakuisest veenäitude esitamise kohustusest. Üle 40% klientidest on endale juba uued nutiarvestid saanud ning kogu teeninduspiirkond on plaanitud kaugloetavate veearvestitega katta 2026. aastaks. Uued arvestid edastavad infot veetarbimise kohta, tänu millele saame parema ülevaate veetarbimisest meie teeninduspiirkonnas ja suudame tuvastada kliendi torustikul tekkinud lekke võimalikult vara. See hoiab keskkonda ja minimeerib veevariist tingitud potentsiaalseid kahjusid varale.

2023. aastal investeeris Tallinna Vesi oma põhivaradesse võrreldes varasema aastaga 39 protsenti rohkem ehk ligi 35 miljonit eurot.

Järgnevate aastate investeringute plaan toetub Tallinna linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale aastateks 2023–2034 ning tõukub eesmärgist vähendada veetarbimise keskkonnamõju, tagada teenuste toimepidevus ja linnaruumi jätkusuutlik areng. Aastateks 2023–2025 kavandatud investeringuid võimaldavad rahastada muuhulgas 2023. aasta kevadsuvel sõlmitud laenulepingud Põhjamaade Investeeringuspanga ning AS-i SEB Pank, Swedbank AS-i ja OP Corporate Bank plc Eesti filiaaliga.

Senised ja tulevased investeringud tagavad ka edaspidi tallinlastele kvaliteetse joogivee ja aitavad hoida looduskeskkonda puhtana. Läbi kaasaegsete tehnoloogiate ja materjalide tõuseb nii torustike keskmine eluiga kui ka puhastussüsteemide efektiivsus. Nii saame tagada elutähtsa teenuse toimepidevuse taskukohase hinnaga ja võimalikult väikese häiringuga inimeste igapäevaelule.

UUSED TEHNOLOOGIAD

2023. aastal jätkusid mahukad investeringuprojektid puhastusjaamades, nii näiteks lõppes Ülemiste veepuhastusjaamas kiirfiltrite uuendamine ja algas selite renoveerimine. Jätkame ettevalmistusi kahe suurprojekti läbiviimiseks eesisevatel aastatel. Üks neist hõlmab veepuhastuses kasutatava osooni tootmise uuendamist ja rekonstrueerimist ning teine hõlvukihiga selite ümberehitamist flotaatoriteks. Nende projektide eesmärk on ühest küljest vähendada puhastusjaama energiatarvet ja teisest küljest suurendada selle tootmisvõimsust.

Paljassaare reoveepuhastusjaamas kujunes 2023. aasta suurimaks projektiks metaantankide rekonstrueerimine, mille tulemusena hakkab Tallinna Vesi reoveepuhastuse protsessi käigus tekkivast reoveesetest senisest rohkem biogaasi tootma. Esimene kahest kääritist valmis aasta lõpuks ja on valmis uuesti töösse võtmiseks, teise kääriti rekonstrueerimine jätkub 2024. aastal. Paralleelselt metaantankide rekonstrueerimisega käisid ehitustööd koostootmisjaama rajamiseks, mis võimaldab lisaks soojusenergiale toota biogaasist ka suurema osa reovee puhastamisprotsessis vajaminevast elektrienergiast. Koostootmisjaam valmis aasta lõpuks ja käivitub täies mahus 2024. aastal. Samuti jätkuvad 2024. aastal ehitustööd Paljassaare peapumpla imibasseinide vahelise nugasiiibri paigaldamiseks.

Tütarettevõtte Watercom tõi 2023. aasta alguses turule uue veetorustike puhastamise teenuse, milles kasutatakse uuenduslikku jääpesu tehnoloogiat. Jääpesu on senistest hooldusmeetoditest kordades tõhusam ja kiirem ning keskkonnasõbralikum. Teenus on käivitatunud edukalt ning äratanud mitmete ettevõtete huvi, kes kasutavad torustikke oma põhitegevuses.

TÕENDATULT KÕRGE KVALITEET

Stabiilselt kõrgel tasemel püsivad kvaliteedinäitajad on tõendus sellest, et Tallinna Vesi pakub usaldusväärset ja kindlat vee- ja kanalisatsiooniteenust — 2023. aasta jooksul võetud veeproovid kinnitasid, et kraanivesi vastab 99,87% ulatuses kõigile joogiveele seatud rangetele kvaliteedinõuetele.

Puhas joogivesi on väärtuslik ressurss, mida ei saa võtta iseenesestmõistetavalt. Suurepärase vee-kvaliteedi taga on palju inimesi, strateegilist tööd ja teadust. Puhta kraanivee on taganud läbimõeldud investeringud, efektiivne veepuhastusprotsess, regulaarne seire ja pidevad ennetavad hooldustööd veevõrgus.

2023. aasta alguses veetorustike hooldusel kasutusele võetud jääpesu meetodiga on aasta jooksul pestud üle 140 km veevõrku. Jääpesu on ainulaadne hooldustehnoloogia, mis seisneb vee ja söögisoola lahusest jäähelveste massi valmistamises ja selle massi läbi veetorustiku pumpamises.

Reoveest võtsime 2023. aasta jooksul välja rohkem kui 800 tonni prahti, 200 tonni liiva, 1800 tonni lämmastikku ja 240 tonni fosforit. Kõigi kvartalite lõikes vastas Paljassaare reoveepuhastusjaamas puhastatud heitvesi kõigile kehtestatud nõuetele.

PANUS KOGUKONNA HEAKS

Tallinna Vesi pakkus puhast joogivett 2023. aasta juulis toimunud XIII noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“, mille proovidesse ja etendustele viidi paakidega enam kui 100 000 liitrit joogivett. Sel moel hoidsime koos lauljate, tantsijate ja publikuga ära enam kui 200 000 plastpudeli tootmise, transpordi ja käitlemisega seotud ressursside kulu. Lisaks veepaakidele pakuti laulu- ja tantsupeol joogivett Tallinna Lauluväljakule ja Kalevi staadionile paigaldatud joogiveekraanidest.

Aitasime kaasa keskkonnaharidust edendava jätkusuutlikkuse festivali *Impact Day* ja investeerimisfestivali toimumisele ning kogukonnasündmuste, nagu Tallinna vanalinna päevad, Tallinna merepäevad, Kalamaja päevad, Tallinna linnaruumifestival, Põhja-Tallinna jaanipäev, KopliFest ja Uue Maailma tänavafestival, teostumisele. Samuti panime öla alla mitme sportliku sündmuse, nagu 51. Ülemiste järvejooks ja IRONMAN, toimumisele.

2023. aastal toetasime Tallinna lasteaeda Õunake ja Tallinna Ristiku põhikooli, Eesti Invaspordi Liitu, SA Agrenska Fondi, Autismikooli, Põhja-Eesti Pimedate Ühingut, Tallinna Naiste Kriisikodu ja Toidupanka.

Korraldasime avatud uste päeva ning ekskursioone Ülemiste veepuhastusjaamas ja Paljassaare reoveepuhastusjaamas ning viisime läbi vee- ja keskkonnateemalisi vestlusringe. Neis ettevõtmistes osales kokku üle 2600 inimese.

2024. AASTA SUUNAD

21. septembril 2023 esitasime Konkurentsiametile taotluse veeteenuse hindade muutmiseks. Taotlus puudutab veeteenuse hinda Tallinna ja Saue põhipiirkonnas, Maardu tegevuspiirkonnas ja teistele veeteetevõtetele. Sõltuvalt Konkurentsiameti otsusest hakkavad uued hinnad kehtima 2024. aastal. Veehinna korrigeerimise vajadus on tingitud põhjendatud kulude suurenemisest ning investeeringutest elutähtsa teenuste toimimiseks, veetarbimisest tingitud keskkonnamõju vähendamiseks ja puhta keskkonna hoidmiseks.

Tänan siiralt kogu Tallinna Vee ja Watercomi pühendunud meeskonda, nõukogu liikmeid ning meie kliente, tarbijaid ja koostööpartnereid hea koostöö eest!

Aleksandr Timofejev
Juhatuse esimees

MEIE ETTEVÕTE

Tallinna Vesi on Eesti suurim vee-ettevõtja, kes pakub vee- ja kanalisatsiooniteenuseid pea kolmandikule Eesti elanikkonnast. Teenindame enam kui 24 900 era- ja äriklienti ning ligi 470 000 lõpptarbijat Tallinnas ja seda ümbritsevates valdades — Maardu linnas, Saue linnas ja Saku valla Männiku külas. 31. detsembri 2023 seisuga töötas ettevõttes 364 töötajat.

Ülemiste veepuhustusjaam (vasakul) ja Paljassaare reoveepuhustusjaam (paremal)

Ettevõttel on kaks puhustusjaama: Ülemiste veepuhustusjaam ja Paljassaare reoveepuhustusjaam. Iga päev puhastame oma jaamades keskmiselt 70 200 m³ joogivett ja 133 000 m³ reovett. Tallinna Vee koosseisus tegutsevad ka akrediteeritud vee- ja heitveelabor.

Ühisveevärgisüsteemi kuulub üle 1210 km veetorustikke, 22 veepumplat ja 49 põhjavee puurkaev-pumplat kokku 91 puurkaevuga. Harju- ja Järvamaal paiknev pinnaveehaare ulatub umbes 1800 km²-ni. Ühiskanalisatsioonisüsteemi kuulub üle 1195 km reoveetorustikke, 518 km sademeveetorustikke ning 181 kanalisatsiooni- ja sademeveepumplat üle kogu teeninduspiirkonna.

Tallinna Vesi erastati 2001. aastal. Erastamisel Tallinna linnaga sõlmitud Teenusleping kehtis kuni 30. novembrini 2022. Uus haldusleping sõlmiti linnaga perioodiks 01.12.2022–30.01.2032. Koos haldus-ülesande kinnitamisega määrati AS Tallinna Vesi vee-ettevõtjaks Tallinna ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooni põhitegevuspiirkonnas kuni 30. novembrini 2032 (k.a).

Tallinna Vee kontserni kuulub kolm ettevõtet: emaettevõtte AS Tallinna Vesi ning tütar-ettevõtted Watercom OÜ ja ASTV Green Energy OÜ.

2010. aastal moodustatud tütar-ettevõtte Watercom eesmärk on pakkuda teenuseid emaettevõttele, laiendada pakutavate teenuste valikut ja arendada välja põhitegevusega mitteseotud teenuseid. Tütar-ettevõtte Watercom OÜ kuulub täielikult AS-ile Tallinna Vesi ning selle tulemused on konsolideeritud kontserni tulemustesse.

Tallinna Veele kuulub ka 100-protsendiline osalus tütar-ettevõttes ASTV Green Energy OÜ (asutatud 2021), mille eesmärk pikemaajalises vaates on pakkuda veeteenuste osutamisel tekkivaid taaskasutatavaid ressursse toodetena roheenergeetika turul.

Konserni struktuur on püsinud viimastel aastatel suures osas muutumatuna.

Tallinna Vee aktsiad on noteeritud Nasdaq Balti börside põhinimekirjas. 31. detsembri 2023 seisuga olid enam kui 5-protsendilist otseosalust omavad aktsionärid OÜ Utilitas ja Tallinna linn.

Juhtimissüsteem

Selleks, et ettevõtte oleks tõhusalt ja süsteemselt juhitud, oleme rakendanud integreeritud juhtimissüsteemi, mis vastab rahvusvahelisele kvaliteedijuhtimissüsteemide standardile ISO 9001, keskkonnujuhtimissüsteemide standardile ISO 14001 ja töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemide standardile ISO 45001 ning EL keskkonnajuhtimise ja auditeerimise süsteemi (EMAS) määruse nõuetele. Täiendavalt oleme oma infosüsteemide ja infrastruktuuride tõhusamaks toimimiseks ja kaitseks alates 2023. aastast sertifitseerinud ISO/IEC 27001:2017 standardil põhineva infoturbe juhtimissüsteemi. Kõikide standardite käsitlusala katavad Tallinna Vee põhitegevusi:

- põhja- ja pinnaveevõtt ning puhastamine joogiveeks,
- joogivee tarnimine Tallinna ja lähiümbruse teeninduspiirkonna tarbijatele,
- reo- ja sademevee kogumine ja puhastamine,
- klienditeenindus ettenähtud teenuse tagamiseks.

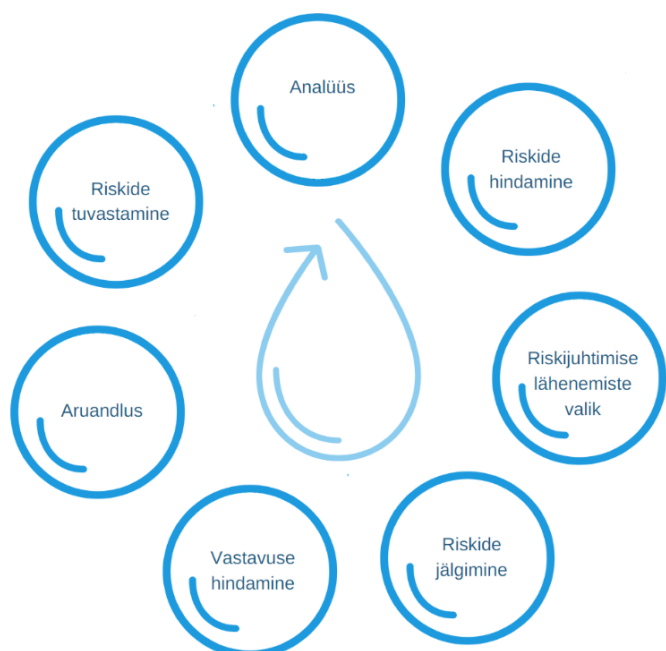
Tütarettevõtte Watercomi tegevus on sertifitseeritud vastavalt kvaliteedistandarditele ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 ja ISO 45001:2018 ja käsitlusalaga on kaetud järgnevad tegevused:

- omanikujärelevalve,
- vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitus,
- remont ja hooldus,
- teedehitus,
- vee-ettevõtluksalaste teenuste arendustegevus.

Riskijuhtimine

Mitmesugused riskid ja ebamäärasused on iga ettevõtte tegevuse igapäevane osa. Tallinna Vesi on defineerinud riski kui midagi, mis võib avaldada oluliselt negatiivset mõju ettevõtte sihtide ja eesmärkide saavutamisele. Riskid võivad tähendada ohte, ebamäärasusi või luhtunud võimalusi, mis on seotud Tallinna Vee tegevuse või toimingutega kas täna või tulevikus.

Pideva riskijuhtimise protsessi eesmärk on hinnata, juhtida ja jälgida regulaarselt riske, mis võiksid kahjustada Tallinna Vee eesmärkide saavutamist. Igale riskile on määratud riskiomanik, kes koos kvaliteedijuhiga viib läbi korrapäraseid riskihindamisi, kaasates lisaks vastava valdkonna

spetsialiste. Riskid jagunevad tavariskideks ja strateegilisteks riskideks. Strateegiline risk on tervet ettevõtet mõjutav, äri toimepidevuse seisukohast kriitilise tähtsusega risk, mis on seotud ettevõtte juhtimise, pikaajalise strateegia, jätkusuutlikkuse ja eesmärkidega ning mille realiseerumine võib seada ohtu ettevõtte toimivuse, eesmärkide saavutamise ja tuua kaasa suuri kaotusi. Tavariskiks kvalifitseeruvad kõik ülejäänud riskid, mis jäävad strateegilise riski künnisest allapoole.

Riskide identifitseerimisel lähtutakse eelkõige:

- õigusaktidega sätestatud nõuetest,
- juhtimissüsteemide aluseks olevatest standarditest tulenevatest nõuetest,
- ettevõtte äriplaanist ja aastaeesmärkidest,
- teadaolevast ja dokumenteeritud infost võimalike ebasoovitavate sündmuste kohta,
- töötajate teadmistest ja kogemustest seoses võimaliku negatiivse mõjuga sündmustele,
- meedias kajastust leidvast tegevusvaldkonda puudutavast informatsioonist,
- trendidest ja arengutest ettevõttes kasutatavate tehnoloogiate vallas,
- muutustest tarneahelas.

Riski mõju hinnatakse tagajärgede tõsiduse põhjal eri mõjualade lõikes. Iga riskiga kaasnevate võimalike tagajärgede tõsidust hinnatakse 4-astmelisel skaalal, sõltuvalt riski olemusest kas kõigi või osade alltoodud teemade lõikes:

- Rahaline kahju
- Teenuse kvaliteet
- Elanike tervis ja elukvaliteet
- Töötervishoid ja -ohutus
- Looduskeskkond
- Maine ja koostöö huvipooltega
- Andmekadu, infosüsteemide töö seisakud / häire aeg

Riskijuhtimise protsessis liigitatakse ettevõtte riske mõjuala järgi järgnevalt:

Finantsriskid	Tegevusriskid	Maineriskid	Õiguslikud ja regulatiivsed riskid	Tervise- ja tööohutusriskid	Keskkonnariskid
Personaliriskid	IT-riskid	Organisatsioonilised riskid	Aruandlusriskid	Jätkusuutlikkuse riskid	Kvaliteediriskid

Kord kvartalis antakse ettevõtte nõukogule ja auditikomiteele ülevaade olulistest riskidest koos nende kontrollimiseks tarvitusele võetud meetmete ning edaspidiseks kavandatud tegevustega.

Ettevõtte strateegilised riskid:

ÄÄRMUSLIKUD ILMASTIKUOLUD JA NEIST TULENEV SUUTMATUS TEENUST OSUTADA

Väga tugevate vihmasadude korral võib tekkida üleujutusohut Tallinna madalamates piirkondades (Ahtri, Tuukri, Endla tänav, Pelgulinn ja Lauluväljaku piirkond), mis tuleneb ühisvoolse kanalisatsioonivõrgu ületäitumisest, või olukord, kus reoveepuhastusjaam ei suuda lühikest aega puhastada kogu jaama sisenevat reovett, mis võib omakorda põhjustada reostusjuhtumeid. Riski minimeerimiseks tehakse koostööd Tallinna linnaga lahkvoolse kanalisatsioonivõrgu väljaehitamiseks.

STRATEEGILISE TÄHTSUSEGA RAJATISTE PURUNEMINE

Oluliste kollektorite purunemine või ulatuslik rike pumplates võib katkestada teenuse osutamise mõnes suuremas piirkonnas. Riski kontrolli all hoidmiseks viiakse kollektorites ja pumplates läbi korrapäraseid uuringuid ja seisukorra hindamisi. Lisaks teostame järelevalvet kolmandate osapoolte ehitustegevuse üle ühiskanalisatsiooni reoveekollektorite kaitsevööndis.

REOVEEPUHASTUSE TEHNOLOOGIA VÕI TARISTU PURUNEMINE VÕI HÄVIMINE

Kriitilise tähtsusega reoveepuhastustehnoloogia või tehnorajatiste hävimine võib kaasa tuua olukorra, kus puhasti ei suuda reovett nõuetekohaselt puhastada ja tekib keskkonnareostus, millele järgnevad täiendavad keskkonnatrahvid. Riski minimeerimiseks hinnatakse regulaarselt süsteemide seisukorda, seiratakse olemasolevaid süsteeme, dubleeritakse kriitilisi sõlmi ning on koostatud investeringute kava, et olulisi süsteeme ennetavalt uuendada.

REOVEE PEAPUMPLA ULATUSLIK HÄIRE

Paljassaare peapumpla on ülioluline rajatis, kuhu voolab kokku kogu linnast kogutav reovesi. Kui pumpamine on häiritud ja puudub võimalus reovett puhastisse juhtida, tekivad linnas üleujutused ja reovesi võib sattuda keskkonda. Riski minimeerimiseks on pumplas viimastel aastatel vahetatud vanad pumbad uute vastu, ehitatud välja elektritoide mitmest alajaamast ja planeeritud on isevoolse ülevoolu rajamine.

ULATUSLIKUST ELEKTRIKATKESTUSEST PÕHJUSTATUD TOIMEPIDEVUSE KATKEMINE

Ulatuslik elektrikatkestus Tallinna ja/või Harjumaa piirkonnas võib kaasa tuua reoveepuhastusjaama töö täieliku seiskumise, ettevõtte infosüsteemide töö katkemise, üleujutused ja keskkonnareostuse ning halvimal juhul ka joogiveevarustuse katkemise Tallinna ja Saue teeninduspiirkonnas ning lähedalasuvates valdades. Riski realiseerumise tõenäosus on hetkel hinnatud suureks tulenevalt Balti riikide elektrivõrgu võimalikust desünkroniseerimisest Kaliningradi elektrivõrgust ning Auvere elektrijaama pikaajalisest remondist. Riski juhtimiseks on ettevõtte koostanud põhjaliku kriisiplaani, rajanud reoveepuhastusjaama koostootmisjaama ning soetab generaatorid kõikide protsesside toimepidevuse tagamiseks.

VÕIMALIKUD KOLMANDATE OSAPOOLTE NÕUDED

12. detsembril 2017 langetas Riigikohus otsuse AS-i Tallinna Vesi kassatsioonkaebuse osas, mis puudutab tariifivaidlust Konkurentsiametiga. Kohus leidis, et Konkurentsiamet ei pea järgima Ettevõtte erastamisel sõlmitud Teenuslepingus sisalduvat kokkulepet veeteenuse hindade kohta ning edaspidi reguleerib veeteenuse hinda Konkurentsiamet.

Vastavalt seadusele kehtis Teenuslepingu alusel kehtestatud veeteenuse hind seni, kuni Konkurentsiamet on kehtestanud uued veeteenuse hinnad ja ettevõtte on need seadusega kooskõlas rakendanud. Ettevõtte on tegutsenud heas usus ja lähtudes õigusaktide nõuetest. Seetõttu ei pea ettevõtte end klientide ees vastutavaks mistahes nõuete suhtes, mis on seotud enne uute, Konkurentsiameti poolt heaks kiidetud tariifide nõuetekohast rakendamist.

18. oktoobril 2019 kooskõlastas Konkurentsiamet ettevõtte poolt sama aasta septembris esitatud tariifitaotluse. Uued veeteenuste hinnad rakendusid alates 1. detsembrist 2019. Ettevõtte põhi-tegevuspiirkonnas langesid hinnad erakliendile keskmiselt 27% ja ärikliendile keskmiselt 15%.

Seisuga 31. detsember 2023 on nelja hagi raames esitatud nõudeid kogusummas 13,6 miljonit eurot. Ettevõtte juhatus on hinnanud kohtu poolt nõuete rahuldamise korral võimalike kohustuste suuruseks 6 miljonit eurot (31. detsember 2022: 6 miljonit eurot) ning on konservatiivsuse printsiibist lähtudes peatanud eraldise vähendamise. Kaks kohtuasja on 31.12.2023 seisuga jõudnud teise kohtuastmesse ning hageja nõuded on kõigi kohtute poolt seni jäetud rahuldamata. Arvestades nõuete üldisi aegumistähtaegu, ei pea ettevõtte samal alusel uute nõuete esitamist tõenäoliseks.

Ettevõtte on käitunud alati õiguspäraselt, rakendades vastavalt kehtivale õigusele kehtestatud õiglasi tariife ning nõuete esitamiseks ettevõtte hinnangul alust ei ole, seega ei võta ettevõtte omaks mistahes vastutust ja lükkab kõik nõuded täies ulatuses tagasi.

Meie peamised tooted ja teenused

Vee kogumine, puhastamine ja -varustus

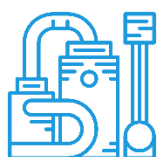
Reo- ja sademevee kogumine, ärajuhtimine ja puhastamine

Projekteerimis-teenused

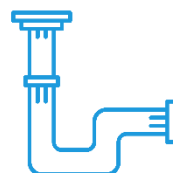
Omaniku-järelevalve ja projektijuhtimine

Vee- ja kanalisatsiooni-teenused

Laboriteenused

Torustike ehitamine

Transpordi-teenused ja teedeehitus

MEIE MISSIOON JA VISIOON

Meie kohustus on pakkuda kvaliteetset joogivett, tagada teenuse katkematus ja koguda ning puhastada keskkonnasõbralikult reo- ja sademeveed.

VISIOON

Loome puhta veega parema elu!

MISSIOON

Ühendame inimesed eluks vajalikku veeringi.

2023. AASTA TÄHTSÜNDMUSED

MAHUKAD INVESTEERINGUD VEE- JA REOVEEPUHASTUSSE

2023. aastal rekonstrueerisime Paljassaare reoveepuhastusjaamas esimese kahest biogaasi tootvast metaantankist. Peapumpas sai paika uus pump, jaamas jõudis lõpule heitvee rõhutasanduskaevu rekonstrueerimine ja jätkub aerotankide uuendamine.

Aasta lõpus valmis reoveepuhastusjaamas koostootmisjaam, mis muudab reoveesette stabiliseerimise käigus tekkiva biogaasi elektri- ja soojusenergiaks. Kogu saadava energia plaanime kasutada reoveepuhasti omatarbeks, lisaks hakkavad reoveest toodetud elektriga sõitma kõik ettevõtte elektriautod. See on meie jaoks oluline samm teel süsinikuneutraalsuse saavutamise poole.

Ülemiste veepuhastusjaamas renoveerisime kiirfiltreid ja alustasime selitite uuendamist. Samuti jätkuvad ettevalmistused kaheks suurprojektiks – osoonitootmise uuendamiseks ning hõljuvkihiga selitite ümberehitamiseks flotatooriteks.

JÄTKUS VEE- JA KANALISATSIOONIVÕRKUDE UUENDAMINE

2023. aastal rajasime ja rekonstrueerisime rohkem kui 27 km vee- ja kanalisatsioonitorustikke. Mahukaimad tööd toimusid Jõe ja Pronksi tänaval, Vana-Kalamaja tänaval, E. Vilde ja Akadeemia teel, Kuklase ja Vaablase tänaval, Pärna, Reinvaldi ja Kuhlbarši tänaval, Tehnika, Magasini ja Punasel tänaval ning Smuuli teel. Lasnamäel ja Mustamäel rajasime omaette liitumispunktid mitmele kortermajade piirkonnale. Mustamäe linnaosas uuendasime kanalisatsioonitorustikku keskkonnasõbralikul kaevikuta meetodil. Kokku rekonstrueerisime 2023. aastal kinnisel meetodil üle 12 km torustikest.

2023. aastal ehtasime varustuskindluse tagamiseks teise survetoru Teletorni kanalisatsioonipumplale ja rekonstrueerisime Lasnamäe piirkonna survetõstepumpla toititorustiku.

Kõik need uuendustööd aitavad suurendada tarnekindlust ning tagada tõrgeteta toimiva veevarustuse ja kanalisatsiooniteenuse suurele hulgale tallinlastele.

LAENULEPINGUD INVESTEERINGUTE RAHASTAMISEKS

Mais 2023 sõlmis Tallinna Vesi sündikaat-laenulepingu AS-iga SEB Pank, Swedbank AS-iga ja OP Corporate Bank plc Eesti haruga ning 2023. juunis laenulepingu Põhjamaade Investeeringupangaga ühtekokku 131 miljoni euro laenamiseks. Sõlmitud laenulepingutega rahastab ettevõtte aastateks 2023–2025 kavandatud projekte vee- ja reoveepuhastusjaamas ning investeringuid torustike rekonstrueerimiseks ja

rajamiseks, mis tulenevad ettevõtte strateegiast ning linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava eesmärkidest.

VASTUTUSTUNDLIKU ETTEVÕTLUSE KULDMÄRGIS

Mais uuendasime 2021. aastal saadud Vastutustundliku Ettevõtluse Indeksi kuldaset. See on ettevõtte jaoks väga oluline tunnustus, mis näitab, et teeme oma tööd kvaliteetse joogivee tootmisel ning reo- ja sademevee ärajuhtimisel ja puhastamisel jätkusuutlikult.

TOETASIME KESKKONNATEADLIKKU MÕTTEVIISI

Meie eesmärk on muuta värsket kraanivetti linnaruumis võimalikult mugavalt kättesaadavaks, sest kraanivee eelistamine pudeliveele vähendab oluliselt plastijäätmete teket. Selleks rajasime 2023.

aastal koostöös Tallinna linnaga kolm uut avalikku joogiveekraani. Nii oli suvehooajal avatud ühtekokku 41 avalikku joogiveekraani üle terve pealinna.

NÕMME VEEVARUSTUSE KRIISIÕPPUS

Märtsis viisime Nõmme linnaosa põhjavee puurkaevudel töötava veevarustuse 10 tunniks üle Ülemiste veepuhastusjaamas puhastatud joogiveele. Katsetuse eesmärk oli kaardistada Nõmme elanike veevarustuse tagamise võimalused juhuks, kui linnaosa tabab ulatuslik elektrikatkestus ning puurkaevpumpjad ei suuda enam piirkonda veega varustada. Edukas katsetus andis kinnitust, et kriisilukorras on võimalik viia Nõmme linnaosa Ülemiste järve veevõrku ja tagada sellega elanikele puhas joogivesi.

KAUGLOETAVAD VEEARVESTID

2023. aasta suvel alustasime kaugloetavate veearvestite paigaldamist oma lepingulistele klientidele. Nutiarvestite tulekuga kaob kliendi jaoks vajadus esitada veenäite. Arvesti eeliste hulgas on andmete edastamise kiirus ja täpsus, aga ka turvalisus ja töökindlus. Lisaks annab nutikas arvesti märku riketest ja võimalikest leketest. 2023. aasta lõpuks oli üle 40% Tallinna Vee klientidest varustatud nutiarvestiga. Kogu

teeninduspiirkond on kavas uute kaugloetavate veearvestitega katta 2026. aasta lõpuks.

RAHVUSVAHELINE TUNNUSTUS MEIE INFOTURBESÜSTEEMIDELE

Juunis väljastati Tallinna Veele standardi ISO 27001 infoturbe juhtimissüsteemi vastavussertifikaat. ISO/IEC 27001:2013 sertifikaat kinnitab ettevõtte usaldusväärsust, infosüsteemide toimimise kvaliteeti ja meile usaldatud andmete turvalisust. Jätkame investeerimist oma infosüsteemidesse ja töötajate koolitamisega, et seda taset hoida.

TALLINNA VESI ON RIIGIKAITSE TOETAJA

Juunis pälvisime „Riigikaitse toetaja“ märgise, mis antakse välja kord aastas kaitseministri poolt, tunnustamaks ettevõtteid ja organisatsioone, kes on silma paistnud riigikaitse toetamisel.

KOOSTÖÖÕPPUS „PLÄRTS II“

Septembris toimus Ülemiste järvel ja selle lähiümbruses koostööõppus „PLÄRTS II“, mille raames said eri ametkonnad ning ettevõtted harjutada tegutsemist kannatanutega lennuõnnetuse korral. Läbi mängiti läbi nii lennuõnnetusele reageerimine, otsingu- ja päästetööd kui ka reostuse piiramine ning üldine kriisijuhtimine. Kuna oleme elutähtsa teenuse osutajad, peame hoidma enda

kriisideks valmisolekut kõrgel tasemel ning suuremahulised õppused annavad meile olulise indikatsiooni meie tegelikust valmisolekust.

SPORTLIK MEESKONNAPÄEV

Oktoobris korraldasime Kalevi spordihallis esmakordselt Tallinna Vee ja Utilitase koostööpäeva. Pakkudes elutähtsaid teenuseid, oli meie soov tuua kahe ettevõtte töötajad teineteisele lähemale. Infohommikule ja meeskonnatreeningule järgnes tasavägine ja meeleolukas sõpruskohtumine korvpalliplatsil, kust viis seekord rändkarika koju Utilitas.

TALLINNA VESI OSALEB PERESÖBRALIKU TÖÖANDJA PROGRAMMIS

Novembris valis sotsiaalministeerium meid välja osalema peresöbraliku tööandja programmis ja tunnustas programmi algmärgisega. Ligi kahe ja poole aasta pikkune põhjalik programm annab meile võimaluse

mentorite käe all oma organisatsiooni-
kultuuri ning tegevusi pere- ja töötaja-
sõbralikumaks lihvida.

PANUS KOHALIKKU KOGUKONDA

Nagu pajudel varasematel aastatel, toetasime ka 2023. aastal algatusi, mis on seotud keskkonnaharidusega ja suunatud kohalikule kogukonnale või vähemate võimalustega inimestele.

Aitasime kaasa keskkonnaharidust edendava jätkusuutlikkuse festivali *Impact Day* ja investeerimisfestivali toimumisele ning kogukonnasündmuste, nagu XIII noorte laulu- ja tantsupidu, Tallinna vanalinna päevad, Tallinna merepäevad, Kalamaja päevad, Tallinna linnaruumifestival, Põhja-Tallinna jaanipäev, KopliFest ja Uue Maailma tänavafestival, teostumisele. Samuti panime õla alla mitme sportliku sündmuse, nagu 51. Ülemiste järvejooks ja IRONMAN, toimumisele.

2023. aastal toetasime Tallinna lasteaeda Õunake ja Tallinna Ristiku põhikooli, Eesti

Invaspordi Liitu, SA Agrenska Fondi, Autismikooli, Põhja-Eesti Pimedate Ühingut, Tallinna Naiste Kriisikodu ja Toidupanka.

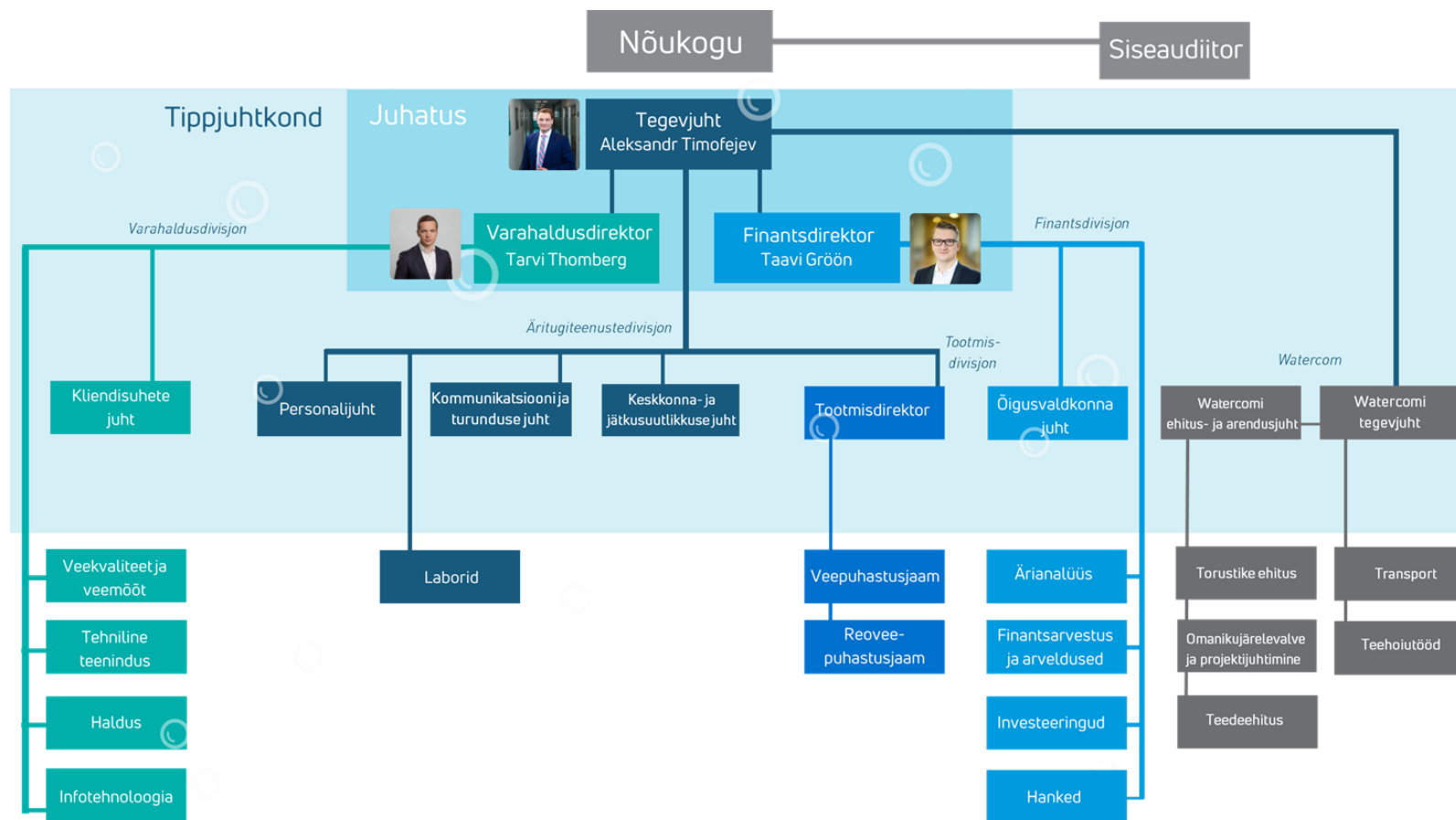
Korraldasime avatud uste päeva ning viisime läbi ekskursioone Ülemiste vee-
puhastusjaamas ja Paljassaare reovee-
puhastusjaamas ning viisime läbi vee- ja
keskkonnateemalisi vestlusringe.

WATERCOM KÄIVITAS JÄÄPESU TEENUSE

Vaatamata keerulisele olukorrale ehitus-
turul suutis Watercom ka 2023. aastal täita
kontserni seatud kasumieesmärgi. 2023.
aasta märksõnaks kujunes aga jääpesu.
Nimelt tõi ettevõtte aasta alguses turule uue
veetorustike puhastamise teenuse, milles
kasutatakse uuenduslikku jääpesu tehnolo-
ogiat. Jääpesu on senistest hooldus-
meetoditest kordades tõhusam ja kiirem
ning keskkonnasõbralikum. Teenus on
käivitunud edukalt ning huvi uue tehnolo-
ogia vastu on suur.

Ettevõtte struktuur

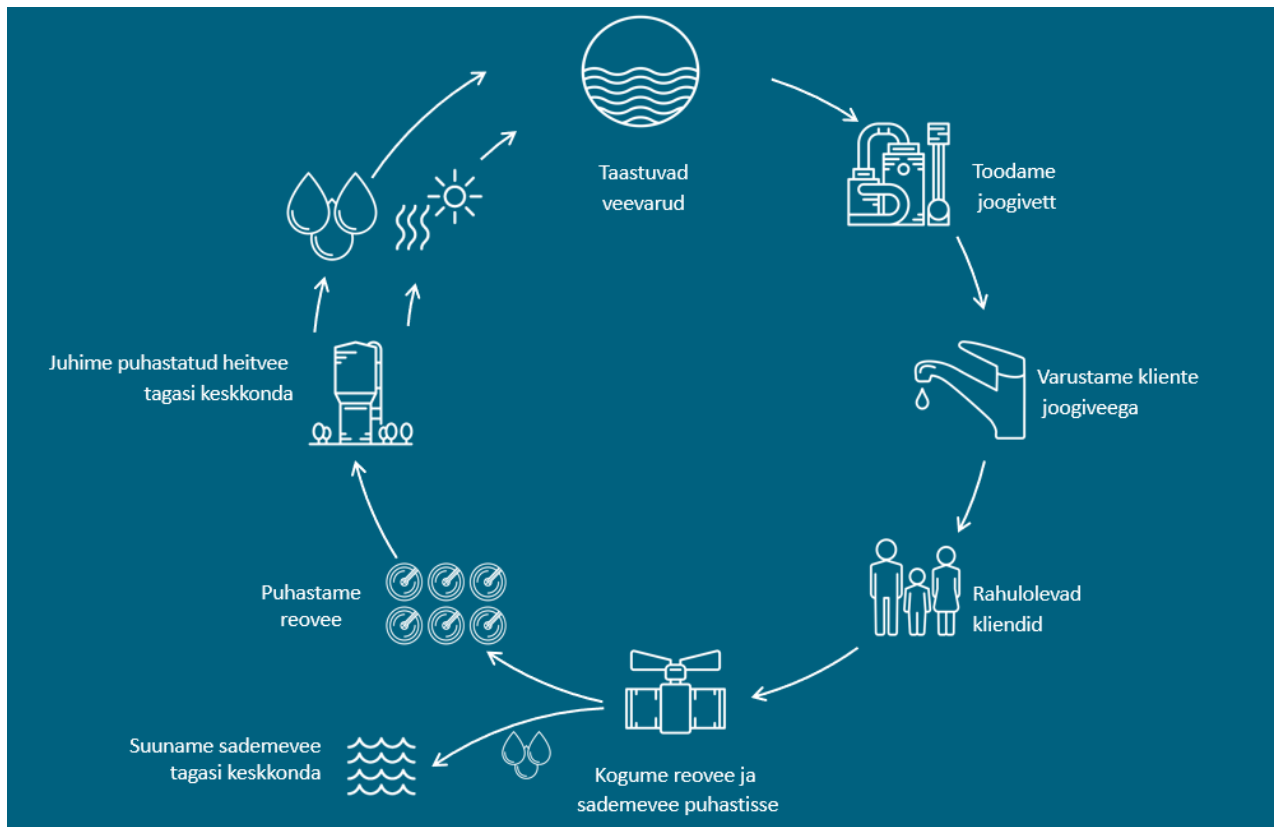

STRATEEGIA

KUIDAS ME LOOME VÄÄRTUST

Oleme pühendunud sellele, et luua puhta veega parem elu. Töötame väsimatult ja innuga selle nimel, et saavutada endale seatud sihte ja eesmärke. Suurettevõttena on Tallinna Veel kogukonnas oluline roll. Peame seisma hea nii oma töötajate, klientide, tarbijate, investorite, koostööpartnerite, riigi kui ka keskkonna eest.

Oma tegevusega oleme osa looduslikust veeringest – pakume oma klientidele võimalust kasutada puhast vett kindla teadmisega, et seesama vesi jõuab keskkonnasõbralikult ka tagasi loodusesse. Selline terviklik vaade on meie strateegiliste eesmärkide aluseks.

Strateegilised eesmärgid

Tallinna Vee tegevuskeskkonda kujundavad mitmed kestlikkuse elemendid, sh keskkonnakaalutlused, sotsiaalsed tegurid, õigusaktidest tulenevad nõuded ja turudünaamika. Kõiki neid elemente arvestades teenindab ettevõtte kodu- ja äritarbijaid, pakkudes elutähtsat vee- ja kanalisatsiooniteenust, mis on usaldusväärne, ohutu ja kestlik.

Tallinna Vee kohustus on tagada veevarude säästev majandamine, võttes arvesse tegureid, nagu veevarude kättesaadavus, kliimamuutused ja keskkonnahoid. See tähendab tõhusate veepuhastusprotsesside rakendamist ja keskkonnahoidlike harjumuste edendamist veetarbijate seas. Eesti suurima vee-ettevõttena mõjutab meie tegevus pea kolmandikku siinsetest elanikest ning on üks elutähtsatest teenustest. Teadvustame seda endale ning pakume kõikidele nõuetele vastavat teenust. Arvestame oma tegevuse mõjuga ümbritsevale elu- ja looduskeskkonnale ning meie teenuste toimepidevuse olulisusega.

Kliimamuutus põhjustab keskmise temperatuuri tõusu, mis toob kaasa ootamatud järsud ilmamuutused. Kauakestvad põuaperioodid halvendavad veevarude kättesaadavust, periooditi esinevad valingvihmad muudavad keerukaks vee ärajuhtimise ja kasvatavad nõudlust sademeveelahenduste järele.

Kasvanud on välistest teguritest tulenevad toimepidevuse riskid (geopoliitilised, küberturvalisusega seotud jne).

Oleme paika pannud viis strateegilist eesmärki, mis peavad silmas meie huvigruppide huve:

- Linnakeskkonna kestlik areng
- Keskkonnamõju vähendamine
- Toimepidevuse tagamine
- Taskukohased hinnad
- Töötajate rahulolu ja tugevad suhted aktsionäridega

LINNAKESKKONNA KESTLIK ARENG

Võimaldame linnakeskkonna kestlikku arengut, pakkudes kvaliteetseid veeteenuseid, olles teerajajaks kaasaegsete sademeveelahenduste rakendamisel ja arendades välja rohelist linnaruumi. Ühendame kliendid elutähtsa veetaristuga ja pakume suurepärase kliendikogemust, kasutades nutikaid lahendusi ja digitaalseid teeninduskanaleid.

KESKKONNAMÕJU VÄHENDAMINE

Vähendame klientide keskkonnamõju, et tagada puhta Läänemere säilimine ja pinnavee kui kestliku ressursi kasutamine. Edendame ringmajandust, kasutame oma tootmisest taastuvalt toodetud energiat ja võtame kasutusele uuemaid tehnoloogiaid.

TOIMEPIDEVUSE TAGAMINE

Tagame elutähtsa veeteenuse toimepidevuse, hoides oma varad töökindlas seisukorras, suurendades vastupanuvõimet kliimamuutustele ja -riskidele ning rakendades tugevaid küberkaitse meetmeid.

TASKUKOHASED HINNAD

Hoiame hinnad kliendi jaoks taskukohased, parandades oma tõhusust pidevalt kaasaegsete tehnoloogiate, digitaliseerimise ja automatiseerimise teel. Investeerime targalt ja koostöös omavalitsuste ja teiste taristuomanikega.

TÖÖTAJATE RAHULOLU JA TUGEVDAD SUHTED AKTSIONÄRIDEGA

Väärtustame töötajate rahulolu ja tugevat suhet aktsionäridega. Investeerime oma töötajatesse, edendades turvalist ja õiglast töökeskkonda ning toetades hästi läbi mõeldud järelkasvuprogrammi kaudu järjepidevust. Töötame üheskoos selle nimel, et kasvatada ettevõtte väärtust ja täita aktsionäride ootusi.

Eesmärgid 2023	Põhitegevusnäitaja	Eesmärk 2028
Linnakeskkonna kestlik areng	Joogivee kvaliteet	100%
	Üleujutuskohtade arv (vrdl 2023. aasta 9 kuuga)	-25%
	Suurepärane kliendikogemus (TRI*M indeks)	> 65
Keskonnamõju vähendamine	Keskonnaloa nõuete järgimine	100%
	Puhastatud heitvee kvaliteet	100%
	Mõjualade 1 ja 2 heited (vrdl 2020)	-48%
Toimepidevuse tagamine	EL keskmisest väiksem veekadude osakaal	< 10%
	Veetorustiku purunemiste arv (vrdl viimase 3 aasta ('20-'22) keskmisega)	-10%
	Kanaliseeritavate ummistuste arv (vrdl viimase 3 aasta ('20-'22) keskmisega)	-10%

Taskukohased hinnad	Veeteenuse osakaal leibkonna sissetulekust ¹	
	Tööõnnetuste arv	0
Töötajate rahulolu ja tugevad suhted aktsionäridega	Vabatahtlik tööjõu voolavus	< 7%
	Dividendipoliitika, jaotatav puhaskasum	50–80%

Sidusrühmade ootused

Sidusrühm	Ootus	Seos strateegiaga
Kliendid	<ul style="list-style-type: none"> • Tagada kinnistu liitumispunktis kehtivale standardile vastava kvaliteediga joogivesi. • Tagada ühiskanalisatsiooni toimimine kinnistu liitumispunktis vastavalt kehtivatele nõuetele. • Müüa kliendile veevarustuse ja/või reovee ärajuhtimise teenuseid vastavalt õigusaktidega kehtestatud hindadele. • Paigaldada kliendi veemöödusõlme vee-ettevõtjale kuuluv peaveearvesti ning tagada selle veearvesti nõuetekohane hooldus ja taatlemine. • Kliendile on oluline kvaliteetne katkematu teenus mõistliku hinna eest. Teenuse katkemise korral selle kiire taastamine. Sujuv ja tõhus klienditeenindus. Korrektselt ja õigeaegselt esitatud arved ning lihtne suhtlus ettevõttega. Arusaadavad nõuded tingimuste osas. Kõikide eelnevate ootuste täitmist jälgime mitmesuguste mõõdikute alusel. 	Linnakeskkonna kestlik areng Taskukohased hinnad Toimepidevuse tagamine
Ettevõtte töötajad	Ettevõtte töötajatele on oluline, et ettevõtte oleks jätkusuutlik, maksaks konkurentsivõimelist palka ja teeks seda õigeaegselt ning pakuks piisavalt arengu- ja koolitusvõimalusi ja väljakutseid. Samuti on töötajatele oluline olla informeeritud neile sobival viisil ja kaasatud mitmesugustesse ettevõtte protsessidesse, nagu näiteks kompetentsinõuete ja koolitusvajaduse kindlaks määramine.	Töötajate rahulolu ja tugevad suhted aktsionäridega
Aktsionärid	Ettevõtte aktsionäridele on oluline ettevõtte jätkuv edukas ja efektiivne tegevus, mis kasvataks investeeringu väärtust (aktsiahind) ja tagaks püsiva dividendivoo. Selleks on oluline,	Töötajate rahulolu ja tugevad suhted aktsionäridega

¹ Sõltub hinnamenetluse tulemusena Konkurentsiameti poolt kinnitatavast veeteenuse hinnast. 2023. aastal kehtinud hinna juures oli kulude osakaal ca 0,5% leibkonna keskmisest netosissetulekust ning jääb samale tasemel ka Konkurentsiametile esitatud hinnataotluse kinnitamise korral.

	<p>et ettevõtte oleks oma investorsuhetes läbipaistev ja kättesaadav. Aruandlus peab olema õigeaegne ning esitatav info tasakaalustatud.</p>	
<p>Ametkonnad</p>	<p>Tallinna linna jt kohalike omavalitsuste ootused</p> <ul style="list-style-type: none"> Lepingulised teenuste kvaliteedi nõuded peavad olema täidetud, linnaelanikele tuleb pakkuda kvaliteetset teenust, mis vastab teenustasemetest ja õigusaktidest tulenevatele nõuetele. Vee- ja kanalisatsioonivõrku tuleb arendada kooskõlas linna teiste arendustega. Aruandlus peab olema esitatud õigeaegselt. <p>Terviseameti ja keskkonnajärelevalve asutuste ootused:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuleb tagada ettevõtte tegevuste, sh toorveevõtu, joogivee kvaliteedi ning puhastatud heitvee parameetrite vastavus kehtestatud nõuetele. Elanike tervis ja keskkond peab olema kaitstud. Joogivesi peab olema kvaliteetne ja vastavuses kõigi nõuetega. Puhastatud heitvesi peab vastama regulatsioonidele ning ei tohi esineda reostusjuhte. <p>Töötervishoiu ja tööohutuse järelevalve asutuse ootused:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuleb tagada ettevõtte kõigi tegevuste vastavus töötervishoidu, tööohutust ja töösuhteid töökeskkonnas sätestavate õigusaktide nõuetele. Tuleb tagada töötajate ja lepingupartnerite teavitamine töökeskkonna ohtudest. 	<p>Toimepidevuse tagamine Taskukohased hinnad Keskkonnamõju vähendamine</p>
<p>Laiema avalikkuse ja elanikkonna ootused</p>	<p>Laiem avalikkus ja elanikkond soovib, et elutähtsa teenuse pakujana pööraks ettevõtte tähelepanu ka jätkusuutlikkusele, keskkonnale, inimeste tervisele ning nõrgematele ühiskonnagruppidele. Olulisel kohal on avalikkuse teavitamine, ekskursioonid ettevõtte puhastusjaamadesse.</p>	<p>Keskkonnamõju vähendamine</p>

2023. AASTA FINANTSTULEMUSED

Majanduskeskkond

Kuna Tallinna Vesi tegutseb vaid Eestis, siis mõjutavad ettevõtet peamiselt trendid Eesti majanduses.

Eesti Panga 2023. aasta rahapoliitika ja majandusülevaate kohaselt osutus 2023. aasta Eesti majanduse jaoks arvatust raskemaks ning majanduslangus kestis oodatust kauem.

Majanduslangus on osutunud oodatust sügavamaks ja selle taga on suuresti ekspordi langus. Eesti sise-majanduse koguprodukt (SKP) vähenes kolmandas kvartalis aastatagusega võrreldes 3,9% ja teise kvartaliga võrreldes sesoonselt ning kalendaarselt korrigeerituna 1,2%. Nõudlustegurite lõikes vedas kolmanda kvartali majanduslangust ekspordi kahanemine, kuid sisenõudlus pehendas üldist majanduslangust. Sisenõudlust toetasid ootamatult suured investeeringud. Kuigi eratarbimine oli languses, vähenes see märksa vähem kui eksport.

Suurema osa SKP kahanemisest kolmandas kvartalis andsid otseselt ekspordiga seotud tegevusalad, nagu töötlev tööstus ning veondus ja laondus — see on kooskõlas SKP nõudlustegurite muutumisega. Samas kahanes lisandväärtus ka kõrge tootlikkusega äriteenuste valdkonnas ning info ja side tegevusalal, mis on viimasel kümnendil majanduskasvu vedanud. Lisandväärtus kasvas kaubandussektoris, aga ka avaliku sektoriga seotud tegevusaladel.

Viimase aja tööstustoodangu langust ei saa siduda Vene–Ukraina sõja mõjudega, vaid see peegeldab üldisemat nõudluse langust sihtriikides ja konkurentsivõime positsiooni muutust. 2022. aasta suvel vähenes tööstustoodang peamiselt seoses Venemaalt pärit sisendi kadumisega ja sellest ajast püsis tööstustoodang suhteliselt stabiilsel tasemel. Prognoosides, mis koostati enne 2023. aasta sügist, oodati, et majanduskasv naaseb, kui tarneahelate muutuse mõju aastasest võrdlusbaasist välja taandub. Paraku jätkus tööstussektori langus ka 2023. aasta kevadel ja süvenes veelgi kolmandas kvartalis.

Alates 2023. aasta esimesest kvartalist tööhõive kahanes ja tööpuudus suurenes. Hõive kahanemine oli majanduslanguse kestust ja ulatust arvestades siiski väike ning tööturu seis püsis varem prognoositust parem. Tugevana püsiv tööturg on olnud käesoleva kriisi ajal omane paljudele riikidele. Suhteliselt mõõdukat hõive kohanemist majanduslangusega kinnitavad nii Eesti tööjõu-uuringu kui ka mitmete registrite andmed. Võrreldes küsitlusuuringul põhineva hinnanguga, mille järgi hõive hakkas kahanema 2023. aasta teises kvartalis, näitasid registriandmed trendi pöördumist veidi varem, 2022. aasta suvekuudel. 2023. aasta septembri seisuga oli töösuhete arv alates selle tippasemest töötajate registri järgi kahanenud 2,2% ehk ligikaudu 17 000 võrra. Maksu- ja tolliameti andmete järgi oli töölepingu alusel palka saanute arv septembriks 0,6% ehk ligikaudu 3200 inimese võrra väiksem tippasemest 2022. aasta augustis.

Kui 2023. aasta esimeses pooles tõusid tarbijahinnad veel suhteliselt kiiresti, siis teise poolaasta jooksul üldine hinnatase sisuliselt ei muutunud ja tarbijahinnad kõikusid peamiselt hooajalistel põhjustel. Aasta võrdluses kiirenes inflatsioon oktoobris 4,9 protsendini, sest 2022. aasta oktoobris rakendus energiahindade kompenseerimine. Novembris aeglustus hinnakasv siiski uuesti 4% lähedusse.

Muutused tarbijahinna- ja ehitushinnaindeksis mõjutavad otseselt nii Tallinna Vee tegevuskulusid kui ka investeeringuid. Statistikaameti andmetel tõusis ehitushinnaindeks 2023. aastal võrreldes 2022. aasta keskmisega 17,8% (2022: 16,1%).

AS-I TALLINNA VESI PÕHILISED FINANTSNAITAJAD

Põhilised finantsnäitajad	TULEMUSED				
	miljonites eurodes, v.a suhtarvud ja aktsia info	2023	2022	2021	2020
Müügitulu	61,14	54,56	53,29	51,72	63,42
Brutokasum	24,07	16,90	20,58	22,23	33,95
Kulumi- ja amortisatsioonieelne ärikasum (EBITDA)	25,40	18,14	25,30	28,07	38,18
Ärikasum	17,35	11,32	18,78	21,78	32,07
Maksustamiseelne kasum	14,21	10,65	18,40	21,34	31,30
Puhaskasum	12,84	8,41	16,17	16,73	27,76
Brutokasumi marginaal %	39,36	30,97	38,61	42,98	53,53
EBITDA marginaal %	41,55	33,24	47,47	54,27	60,21
Ärikasumi marginaal %	28,38	20,75	35,24	42,12	50,57
Maksustamiseelse kasumi marginaal %	23,23	19,51	34,52	41,27	49,36
Puhaskasumi marginaal %	21,01	15,41	30,33	32,35	43,77
Vara puhasrentaablus %	4,80	3,30	6,32	6,45	10,83
Kohustiste osatähtsus koguvarast %	58,47	56,26	54,94	56,09	56,05
Omakapitali puhasrentaablus %	11,27	7,43	14,20	14,69	25,43
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	1,30	1,24	2,83	3,85	5,48
Keskmine täiskohaga töötajate arv, aasta lõpu seisuga	351	333	333	332	314
Aktsia hind, aasta lõpu seisuga	10,60	12,54	14,48	13,25	11,70
Aktsiakapital	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00
Kasum aktsia kohta	0,64	0,42	0,81	0,84	1,39
Dividend aktsia kohta	n/a*	0,33	0,65	0,65	1,00
Raha ja pangakontode jääk, aasta lõpu seisuga	14,74	12,65	36,56	44,51	64,78
Investeeringud põhivarasse	34,93	25,13	15,38	19,42	19,42

Kulumi- ja amortisatsioonieelne ärikasum: ärikasum + kulum ja amortisatsioon

Brutokasumi marginaal: brutokasum / müügitulu

EBITDA marginaal: EBITDA / müügitulu

Ärikasumi marginaal: ärikasum / müügitulu

Maksustamiseelse kasumi marginaal: maksustamiseelne kasum / müügitulu

Puhaskasumi marginaal: puhaskasum / müügitulu

Vara puhasrentaablus: puhaskasum / perioodi keskmine vara kokku

Kohustiste osatähtsus koguvarast: kohustised kokku / vara kokku

Omakapitali puhasrentaablus: perioodi puhaskasum / keskmine omakapital kokku

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja: käibevara / lühiajalised kohustused

Põhitegevus: veeteenustega seotud tegevused, v.a võrkude laiendamine ja sihtfinantseerimine, ehitusteenused, ebatõenäoliselt laekuvad nõuded

* 2023. aasta dividendid ei ole aruande esitamise ajaks kinnitatud.

Koondkasumiaruanne

MÜÜGITULUD

Kontserni 2023. aasta müügitulu oli 61,14 miljonit eurot. Võrreldes eelnenud aasta sama perioodiga suurenes müügitulu 12,1% ehk 6,58 miljonit eurot. 2023. aasta veeteenuste osutamisest saadud müügitulu oli 55,62 miljonit eurot, suurenedes võrreldes 2022. aastaga 13,8% ehk 6,73 miljonit eurot. Veeteenuste müügist teenitud tulu nii põhiteeninduspiirkonnas kui ka sellest väljaspool moodustas kogu kontserni müügitulust 91,0 protsenti, 7,8% tuludest moodustus ehitusteenustest ning 1,2% muudest teenustest.

tuhandetes eurodes	12 kuud			Muutus 2023/2022	
	2023	2022	2021	EUR	%
Veevarustuse teenus	9 861	8 380	8 097	1 481	17,7%
Reovee ärajuhtimise teenus	14 508	12 406	12 000	2 102	16,9%
Müük eraklientidele kokku	24 369	20 786	20 097	3 583	17,2%
Veevarustuse teenus	8 514	8 260	7 115	254	3,1%
Reovee ärajuhtimise teenus	9 087	8 480	7 299	607	7,2%
Müük äriklientidele kokku	17 601	16 740	14 414	861	5,1%
Veevarustuse teenus	1 670	1 599	1 631	71	4,4%
Reovee ärajuhtimise teenus	4 236	3 525	3 422	711	20,2%
Sademevee ärajuhtimise teenus	260	193	256	67	34,7%
Müük teeninduspiirkonnaväliste klientidele kokku	6 166	5 317	5 309	849	16,0%
Sademevee kogumise ja puhastamise teenus ning tuletõrjehüdrantide teenus	6 011	4 643	4 011	1 368	29,5%
Ülenormatiivse reostuse tasu ja purgimisteenus	1 477	1 403	1 225	73	5,2%
Veeteenused kokku	55 624	48 889	45 055	6 734	13,8%
Ehitusteenused	4 775	4 809	7 328	-34	-0,7%
Muud teenused	742	860	911	-118	-13,7%
MÜÜGITULU KOKKU	61 141	54 558	53 294	6 583	12,1%

2023. aastaga suurenes põhitegevuspiirkonna eraklientidele osutatud teenustest saadud müügitulu 17,2% võrra 24,37 miljoni euroni, mis tulenes peamiselt alates 1. oktoobrist 2022 kehtima hakanud uutest veeteenuse hindadest. Eraklientide jaoks tõusis veeteenuse hind keskmiselt 23% ning äriklientidele 4%.

Hinnatõusu erinevus era- ja äriklientide vahel tuleneb ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse nõudest ühtlustada era- ja äritarbijatele kehtestatud hinnad.

Äriklientidele osutatud teenustest saadud müügitulu suurenes 5,1% võrra 17,60 miljoni euroni. Äriklientide segmendis on müügitulude kasv tulenenud tariifitõusust, seejuures on tarbimismahud võrreldes 2022. aastaga vähenenud 1,3% võrra.

Müük klientidele väljaspool põhitegevuspiirkonda suurenes 16,0%, ulatudes 6,16 miljoni euroni, mida mõjutas peamiselt reoveeteenusest saadud müügitulude kasv.

Põhitegevuspiirkonna tuletõrjehüdrantide ja sademeveesüsteemi käigus hoidmisest ja hooldamisest saadud tulud olid 2023. aasta lõpuks 6,01 miljonit eurot, kasvades võrreldes 2022. aasta sama perioodiga 29,5% ehk 1,37 miljonit eurot. Muutuse on põhjustanud sademeveeteenuste hinnamudeli muutus 2023. aastal, täiendavalt on tõusu mõjutanud kulutase ning sademete hulk.

Ehitusteenustest saadud müügitulu oli 4,77 miljonit eurot, vähenedes eelnenud aasta sama perioodiga võrreldes 0,7% ehk 0,03 miljonit eurot. Tulude vähenemine tulenes teede- ja toruehituse projektide mahu vähenemisest.

MÜÜDUD TOODETE JA TEENUSTE KULU NING BRUTOKASUM

tuhandetes eurodes	12 kuud			Muutus 2023/2022	
	2023	2022	2021	EUR	%
Vee erikasutusõiguse tasu	-1 271	-1 288	-1 281	17	-1,3%
Kemikaalid	-2 742	-2 238	-1 822	-504	22,5%
Elekter	-6 408	-9 234	-4 612	2 826	-30,6%
Saastetasu	-1 005	-823	-894	-182	22,1%
Otsesed tootmiskulud kokku	-11 426	-13 583	-8 609	2 157	15,9%
Tööjõukulu	-9 684	-8 229	-7 243	-1 455	17,7%
Kulum	-7 002	-5 930	-5 725	-1 072	18,1%
Ehitusteenused	-3 481	-3 784	-5 988	303	-8,0%
Muud kulud	-5 480	-6 134	-5 150	654	-10,7%
Muud müüdüd toodete ja teenuste kulud kokku	-25 647	-24 077	-24 106	-1 570	6,5%
Müüdüd toodete ja teenuste kulu kokku	-37 074	-37 660	-32 715	586	1,6%

2023. aastal müüdüd toodete ja teenuste kulu oli 37,07 miljonit eurot, vähenedes võrreldes 2022. aastaga 1,6% ehk 0,58 miljonit eurot. Otsesed tootmiskulud kokku (vee-erikasutustasu, kemikaalid, elekter ja saastetasu) ulatusid 11,43 miljoni euroni, olles eelnenud aasta sama perioodiga võrreldes 2,16 miljonit eurot väiksemad.

- Kemikaalide kulud kasvasid 22,5% võrra 2,74 miljoni euroni, seda peamiselt keskmiselt 32,1% tõusnud koagulandi hinna ja suurenenud polümeerikulu tõttu reoveepuhastusprotsessis, mille

mõju kuludele oli vastavalt 0,08 ja 0,15 miljonit eurot. Kulused suurendas ka 39,2% tõusnud kloori ja 22,3% tõusnud koagulandi hind veepuhastusprotsessis. Hinnamõjud vastavalt 0,02 ning 0,14 miljonit eurot.

- Kulutused elektrile vähenesid 30,6% ehk 2,82 miljonit eurot, jõudes 6,41 miljoni euroni, seda peamiselt tänu keskmiselt 33,5% madalamale elektri hinnale.

Muud müüdüd toodete ja teenustega seotud kulud (tööjõukulud, kulum, ehitus- ja asfalteerimisteenused ja muud kulud) ulatusid 25,65 miljoni euroni, suurenedes 6,5%. Muutusi muude müüdüd toodete ja teenuste kuludes mõjutasid peamiselt 17,7% ehk 1,45 miljonit eurot kasvanud tööjõukulud ja 18,1% ehk 1,07 miljoni euro võrra suurenenud amortisatsioonikulu, mis tulenes 2023. aastal tehtud suuremahulistest investeeringutest.

Kontserni 2023. aasta brutokasum oli 24,07 miljonit eurot, võrreldes 2022. aastaga suurenes see 42,4% ehk 7,17 miljoni euro võrra. Kontserni ärikasum 2023. aasta kohta oli 17,35 miljonit eurot, võrreldes 2022. aasta sama perioodiga kasvas ärikasum 53,3% ehk 6,03 miljonit eurot, mõjutatuna peamiselt elektri hinna stabiliseerumisest ning oktoobris 2022 toimunud tariifimuutusest.

FINANTSKULUD

Kontserni neto finantskulud olid 3,14 miljonit eurot, võrreldes 2022. aasta kaheteistkümneme kuu 0,67 miljoni euro suuruse neto finantskuluga. Kulude suurenemise peamiseks põhjuseks oli laenujäägi kasv ning laenude kõrgem intressikulu.

Mais 2023 sõlmisid AS Tallinna Vesi ja AS SEB Pank ning Swedbank AS koos OP Corporate Bank plc Eesti haruga sündikaatlaenulepingu summas 91 miljonit eurot. Osaga selle laenu summast refinantseeriti OP Panga laen summas 37,5 miljonit eurot.

Juunis 2023 sõlmisid AS Tallinna Vesi ja Põhjamaade Investeeringispank laenulepingu summas 40 miljonit eurot. Sellest summast 8 miljonit eurot võeti kasutusse juunis ja 12 miljonit eurot detsembris 2023.

Neljanda kvartali lõpuks oli kogu laenujääk, kokku 96,82 miljonit eurot, ujuva intressimääraga.

MAKSUSTAMISEELNE KASUM JA PUHASKASUM

Kontserni 2023. aasta maksustamiseelne kasum oli 14,21 miljonit eurot, võrreldes 2022. aasta sama ajaga suurenes see 33,4% ehk 3,56 miljonit eurot. Kontserni puhaskasum 2023. aasta kohta oli 12,84 miljonit eurot, võrreldes 2022. aasta sama ajaga kasvas puhaskasum 52,8% ehk 4,44 miljonit eurot, mida 0,92 miljoni euro ulatuses mõjutas väiksemast dividendiväljamaksest tulenev tulumaksukulu.

Finantsseisundi aruanne

2023. aastal investeeris kontsern põhivarasse 34,93 miljonit eurot. Seisuga 31.12.2023 on kontserni materiaalse põhivara väärtus 256,11 miljonit eurot, millest enamuse ehk 206,04 miljonit eurot moodustavad torustikud (31.12.2022: 186,7 miljonit eurot). Põhivara väärtus kokku on 257,40 miljonit eurot (31.12.2022: 230,55 miljonit eurot).

Võrreldes 2022. aasta lõpu seisuga on nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja ettemaksed 4. kvartali lõpus samal tasemel ehk 8,61 miljonit eurot. Nõuete laekumise protsent 99,73% on jätkuvalt kõrge, see on sarnane 2022. detsembri lõpu vastava näitajaga, mis oli 99,85%.

Lühiajalised kohustised on võrreldes 2022. aasta lõpuga suurenenud 0,29 miljonit eurot, jõudes 18,78 miljoni euroni, peamiselt tulenevalt investeringutega seotud kohustustest.

Tulevaste perioodide tulud liitumistasudest on võrreldes 2022. aasta lõpuga kasvanud 5,50 miljonit eurot, jõudes 44,65 miljoni euroni.

Eraldis võimalike kolmandate osapoolte kahjunõuete katteks on võrreldes 2022. aasta lõpu seisuga samas suurusjärgus ehk 6,02 miljonit eurot. Lisainformatsioon eraldise kohta on esitatud lisas 13.

Kontserni laenujääk on 96,82 miljonit eurot (31.12.2022: 80,45 miljonit eurot). Laenustruktuuri muudatusi on kirjeldatud eespool alajaotises „[Finantskulud](#)“.

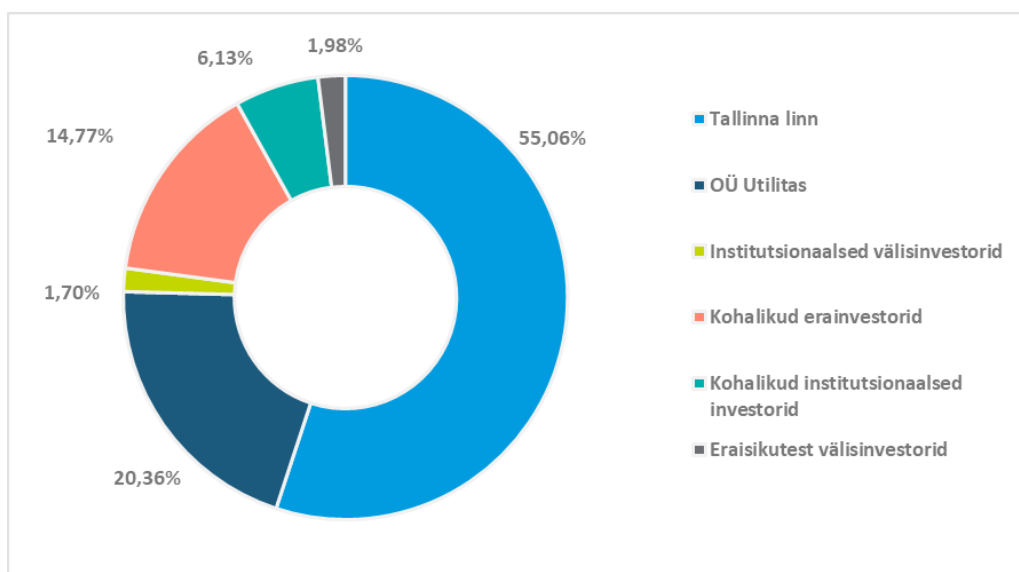
Varasemat NIB laenu tagastatakse 11 võrdse poolaastamaksena. Laenude keskmine intress seisuga 31.12.2023 on 5,0%.

Kontserni kohustiste osatähtsus koguvarast on 58,47%, jäädes vahemikku 54–65%, mis kajastab kontsernile omast omakapitali profiili. 2022. aasta samal ajal oli kohustiste osatähtsus koguvarast 56,26%.

Investorid

Meie eesmärk on olla äritegevuses läbipaistev ja aus ning anda oma aktsionäridele õigeaegset ja täpset teavet. Kohtleme kõiki oma aktsionäre võrdset ja oleme suunatud efektiivsusele, kindlustades samal ajal ettevõtte jätkusuutlikkuse.

AKTSIONÄRID LIIKIDE LÕIKES SEISUGA 31. DETSEMBER 2023

AKTSIAKAPITALI JAOTUS OMANDATUD AKTSIATE ARVU JÄRGI SEISUGA 31. DETSEMBER 2023

	Aktsionäride arv 2023 (2022)	Aktsionäride % 2023 (2022)	Aktsiate arv 2023 (2022)	% aktsia- kapitalist 2023 (2022)
1 – 100	8 521 (7 939)	69,8% (69,7%)	244 401 (230 584)	1,2% (1,2%)
101 – 200	1 357 (1 205)	11,1% (10,6%)	204 080 (182 018)	1,0% (0,9%)
201 – 300	582 (539)	4,8% (4,7%)	149 473 (139 150)	0,7% (0,7%)
301 – 500	570 (535)	4,7% (4,7%)	233 222 (217 390)	1,2% (1,1%)
501 – 1000	548 (530)	4,5% (4,7%)	408 499 (394 792)	2,0% (2,0%)
1001 – 5000	502 (513)	4,1% (4,5%)	1 092 638 (1 113 130)	5,5% (5,6%)
5001 – 10 000	71 (76)	0,6% (0,7%)	517 099 (556 824)	2,6% (2,8%)
10 001 – 50 000	44 (44)	0,4% (0,4%)	914 271 (955 252)	4,6% (4,8%)
50 000 +	9 (9)	0,1% (0,1%)	16 236 317 (16 210 860)	81,2% (81,1%)
KOKKU 2023	12 204	100,0%	20 000 000	100,0%
KOKKU 2022	11 390	100,0%	20 000 000	100,0%

SUHTLUS INVESTORITEGA

Tallinna Vesi on börsiettevõtte, mille aktsiad noteeriti Nasdaq Balti börside põhinimekirjas 1. juunil 2005. Ettevõtte turuväärtus on näitaja, mis annab hea ettekujutuse ettevõtte üldisest väärtusest ja investorite sellekohastest ootustest. Turuväärtust mõjutavad nii faktorid, mida ettevõttel on võimalik mõjutada, kui ka need, mida ettevõtte mõjutada ei saa. Turuväärtuse peamised mõjutajad on kasumlikkus ja kulude kokkuvõid, mis on juhatuse poolt kontrollitavad.

Pidev ja läbipaistev kommunikatsioon on suurepärase investorsuhete hoidmisel võtmetähtsusega. See tõttu jätkame oma eesmärkide, strateegia ja tulemuste regulaarset jagamist investorite, aga ka kõikide teiste huvigruppidega. Kord kvartalis tutvustame investoritele ettevõtte finantstulemusi ja korraldame tulemuste tutvustamiseks veebiseminari. Lisaks kohtub ettevõtte juhatuse regulaarselt institutsionaalsete aktsionäride ja võimalike investoritega. Kõigil aktsionäridel on võimalus esitada ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmetele küsimusi nii otse, iga-aastaselt aktsionäride üldkoosolekul, kui ka võtta igal ajal ühendust e-kirja või telefoni teel.

Oleme oma investorsuhete programmi nimel tõsiselt tööd teinud alates Tallinna Börsil noteerimisest ning kavatsame seda ka tulevikus jätkata. Selleks, et juhatuse tegevus oleks aktsionäride jaoks läbipaistev, oleme alates 2006. aastast täitnud hea ühingujuhtimise tava standardeid ja sellest regulaarselt ka aru andnud.

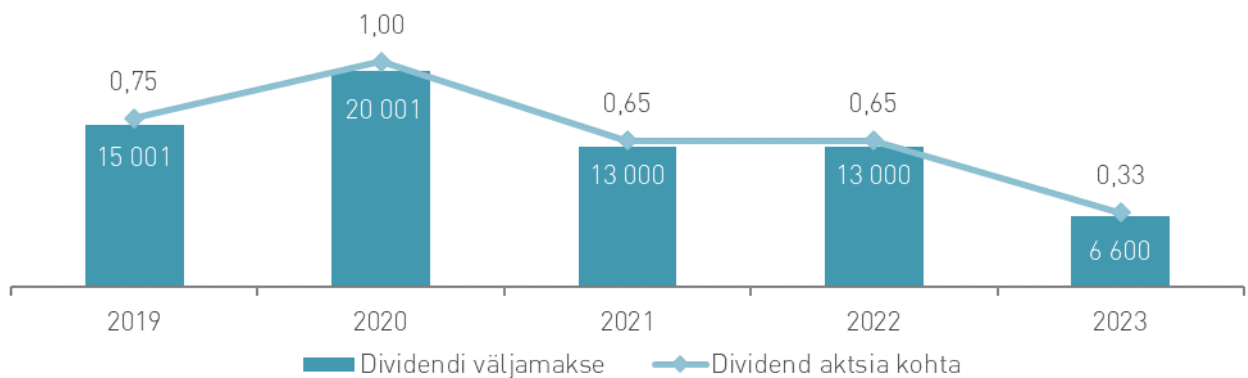
Dividendid

Dividendikohustus ettevõtte aktsionäride ees kajastatakse finantsaruannetes hetkest, kui kasumi jaotamine ja dividendide väljamaksmine kinnitatakse ettevõtte aktsionäride üldkoosoleku poolt.

Nõukogu hindab igal aastal, arvestades kõiki asjaolusid, aktsionäridele makstavate dividendide ettepanekut ja kinnitab selle, et esitada see aktsionäride üldkoosolekul hääletamiseks.

01.06.2023 peetud aktsionäride üldkoosolekul tegi nõukogu ettepaneku maksta 2022. aasta kasumist välja 0,33 eurot aktsia kohta. Väljamakse on võrdne 78 protsendiga 2022. aasta puhaskasumist aktsia kohta. Ettepanek kiideti aktsionäride üldkoosolekul heaks ja dividendid maksti välja 28. juunil 2023.

Viimasel viiel aastal on dividende makstud järgmiselt:

Tallinna Vee sihiks on jaotada aktsionäridele dividende 50–80% ettevõtte aastakasumist. Igal aastal otsustatakse väljamakstavate dividendide summa lähtudes ettevõtte kasumist, investeringuvajadustest, likviidsusest ja pikaajalistest finantseesmärkidest.

AKTSIAHINNA MUUTUSED

Tallinna Vesi on noteeritud Nasdaq Balti börside põhinimekirjas kauplemiskoodiga TVEAT ja ISIN EE3100026436.

Seisuga 31. detsember 2023 olid rohkem kui viieprotsendilist otseosalust omavad Tallinna Vee aktsionärid:

- Tallinna linn (55,06%)
- OÜ Utilitas (20,36%)

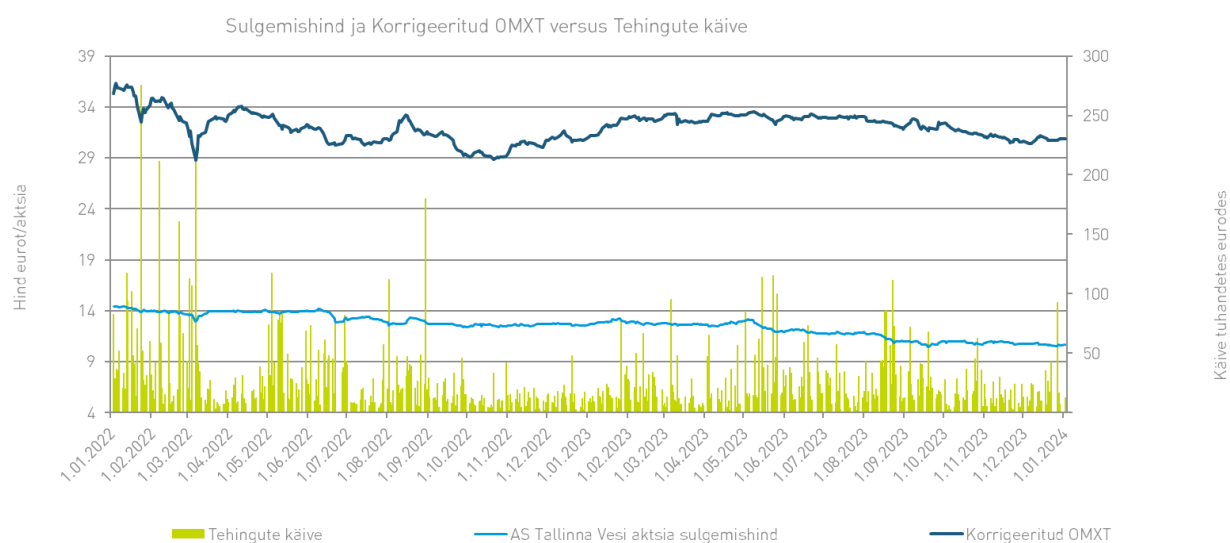
2023. aasta kaheteistkümneme kuuga on kohalike erainvestorite osakaal vähenenud 1,54% võrra, kohalike institutsionaalsete aktsionäride osalus on vähenenud 0,01% võrra, välismaiste institutsionaalsete investorite osakaal on vähenenud 0,19% ning välismaiste erainvestorite osakaal on suurenenud 1,74% võrra.

Seisuga 31. detsember 2023 oli Tallinna Vee aktsia sulgemishind 10,60 eurot, mis on 15,74% madalam, võrreldes aasta alguse hinnaga 12,58 eurot (2022. aastal langes aktsia hind 13,40%). OMX Tallinn börsiindeks jäi 2023. aastal samale tasemele +0,10% (2022: langes 11,71%).

2023. aasta jooksul tehti ettevõtte aktsiatega 19 918 tehingut (2022: 20 167 tehingut), mille käigus vahetas omanikku 504 tuhat aktsiat ehk 2,5% kõigist aktsiatest (2022: 542 tuhat aktsiat ehk 2,7%).

Tehingute käive oli 5,9 miljonit eurot, kahanedes võrreldes 2022. aasta sama perioodiga 1,40 miljoni euro võrra.

SULGEMISHIND JA KORRIGEERITUD OMXT VS TEHINGUTE KÄIVE

AKTSIAHINNA STATISTIKA

eurodes	2023	2022	2021	2020	2019
Avamishind	12,58	14,48	13,25	11,70	9,60
Aksia hind, aasta lõpus	10,60	12,54	14,48	13,25	11,70
Aksia hind, madalaim	10,45	12,36	13,50	10,70	9,54
Aksia hind, kõrgeim	13,28	14,42	15,60	13,70	11,95
Aksia hind, keskmine	11,81	13,31	14,39	12,64	10,98
Kaubeldud aktsiaid, tuhat	504	542	947	1,403	595
Käive, miljonites eurodes	5,90	7,30	13,59	17,49	6,48
Turuväärtus, miljonites eurodes	212	251	290	265	234
Kasum aktsia kohta	0,71	0,42	0,81	0,84	1,39
Dividend aktsia kohta	n/a*	0,33	0,65	0,65	1,00
Dividend/puhaskasum	n/a*	78%	80%	78%	72%
P/E	14,93	29,86	17,88	15,77	8,42
P/BV	1,8	2,3	2,5	2,4	2,0

P/E = aktsia hind aasta lõpus / kasum aktsia kohta

P/BV = aktsia hind aasta lõpus / omakapital aktsia kohta

*Turuväärtus = aktsia hind aasta lõpus * aktsiate arv*

2005. aastal börsil noteerimise hind oli 9,25 eurot

** 2023. aasta dividendid ei ole aruande esitamise ajaks veel kinnitatud*

Tütarettevõtte Watercom OÜ tegevus

Watercom asutati AS-i Tallinna Vesi poolt 2010. aastal.

Watercom pakub järgmisi teenuseid:

- torustike ehitus ja projekteerimine
- teehoiutöödega seotud teenused
- torustike hooldusteenused
- projektijuhtimine ja omanikujärelevalve
- transporditeenused

Watercomi tegevus on sertifitseeritud vastavalt kvaliteedistandarditele ISO 9001, ISO 14001 ja ISO 45001.

WATERCOMI PEAMISED EESMÄRGID JA ARENGUSUUNAD 2024. AASTAL

2023. aasta kujunes Watercomi jaoks aktiivseks ja edukaks, ettevõtte lõpetas aasta eraldiseisva ettevõttena rekordilise käibe ja kasumiga. Ettevõtte töötab selle nimel, et sarnases tempos jätkata ka 2024. aastal, kuigi olukord ehitusturul on hangete ja hinnapäringute vähesuse tõttu keeruline. Suurima panuse aastaks seatud eesmärkide täitmisesse andis torustike ehitus. 2023. aasta alguses käivitas ettevõtte edukalt uue veetorustike hoolduse teenuse jääpesu meetodil, mis on siinses piirkonnas kasutusel olevatest kõige uuenduslikum ja efektiivsem.

Väljavaated 2024. aastaks on jätkuvalt positiivsed ja ettevõtte eesmärk on leida uusi võimalusi turult võidetud teenuste käibe ning kasumi kasvatamiseks. Ettevõtte otsib jätkuvalt täiendavaid võimalusi kasvuks uute teenuste väljatöötamise ja käivitamise näol.

TORUSTIKE RAJAMINE JA TEEDE-EHITUS

Watercomi olulisimaks tegevusalaks oli 2023. aastal vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamine arendajate, vee-ettevõtete ja eraisikute tellimusel. Sarnaselt varasemate aastatega keskenduti jõukohastele ehitusprojektidele ja -hangetele Tallinnas ning mujal Eestis. Kontsernivälist teede-ehitusturgu mõjutas mitmete Tallinna linna kvartalisestse tööde hangete tühistamine ning kasvanud hangete maht Tallinna ümbruskonna valdades.

2023. aasta oli ehitussektori jaoks pigem keeruline, sest aktiivne arendustegevus piirkonnas on peatunud ning teede-ehituse investeringutemahud märkimisväärselt vähenenud. Vaatamata äärmiselt tihedale konkurentsile õnnestus Watercomil kontserniväliselt turult võita mitu hanget mõlema teenuse osas, seda peamiselt Harjumaal. 2023. aastal oli ehitustegevuse kasumimarginaali säilitamine raske, kuid tänu jätkuvalt tõhusale kontrollile kulude haldamise üle õnnestus saavutada püstitatud eesmärgid.

MUUD TEENUSED

2023. aasta pakkus pidevaid väljakutseid Watercomi poolt järelevalveteenuse osutamisele, kuna kontsernivälise teenuse maht kukkus arendustegevuse peatumise tõttu märkimisväärselt. Vaatamata sellele jätkab ettevõtte ka 2024. aastal aktiivset osalemist hankepakkumistel, et hoida järelevalveteenuse osutamisest tulenevat käivet.

Torustike hooldus- ja transporditeenuseid osutatakse peamiselt kontsernisiseselt, kuid neid pakutakse ka välistele klientidele. Tänu ennetavale survepesuprogrammile püsib ummistuste arv kanalisatsiooni-torustikes oluliselt parema kontrolli all. Aasta alguses hakkas ettevõtte pakkuma uuenduslikku veetorustiku hooldamise teenust jääpesu meetodil.

2024. aastal jätkub uute teenuste arendamine nii kontsernisiseselt kui ka -väliselt.

Eesmärgid: finantstulemused

FINANTSEESMÄRGID 2023	
Watercomi turult võidetud lepingute amortisatsioonieelne ärikasum \geq 0,9 miljonit eurot	Saavutatud
Eelarvestatud amortisatsioonieelne ärikasum (EBITDA)	Saavutatud
FINANTSEESMÄRGID 2024	
Watercomi turult võidetud lepingute amortisatsioonieelne ärikasum (EBITDA)	\geq Eelarvestatud väärtus
Eelarvestatud amortisatsioonieelne ärikasum (EBITDA)	\geq Eelarvestatud väärtus

KESTLIKKUSARUANNE

Tallinna Vesi

KESTLIKKUSARUANNE

ÜLDTEAVE

Tallinna Vee kestlikkusaruande konsolideerimise ulatus on sama, mis finantsaruandel. Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste hinnang hõlmab meie ettevõtte väärtusahelat täies mahus, nagu ka poliitika ning nendega seotud meetmed, eesmärgid ja mõõdikud. Kui poliitika, meetmed, eesmärgid või mõõdikute juures avalikustatavad andmed hõlmavad vaid spetsiifilist väärtusahela osa, on see aruandes igas alateemas eraldi mainitud. Ettevõtte strateegia, milles on kajastatud ka kestlikkuse aspektid, on põhjalikumalt kirjeldatud alapeatükis „[Strateegia](#)“.

Selleks, et kõik kestlikkuse aspektid oleksid tõhusalt kaetud, oleme ettevõttes vastutusvaldkonnad jaotanud vastavalt valdkonnajuhtide kompetentsile ja tööülesannetele:

Vastutaja	Seos kestlikkuse teemadega
Auditikomitee	Nõukogu alamkomitee, mis teostab järelevalvet finantsaruandluse, auditiprotsesside, sisekontrollisüsteemi, riskijuhtimise ja -hindamise ning seadusandliku ja regulatiivse vastavuse, sh kestlikkusnõuete täitmise üle
Siseaudiitor	Tagab sõltumatu ja objektiivse sisekontrolli ettevõtte tegevuste üle ning on väärkäitumisest teavitamise kontaktisik
Juhatuse esimees	Tagab ettevõtte juhtimise arvestades kestlikkuse aspekte
Varahaldusdirektor	Tagab teenuste osutamiseks vajalike varade rekonstrueerimise ja hooldus- ning remonttööde teostamise
Finantsdirektor	Vastutab maksude ja arvete õigeaegse tasumise ja laenude teenindamise eest
Tootmisdirektor	Vastutab puhta joogivee tootmise ja reovee puhastamise eest
Personalijuht	Vastutab töötajate rahulolu, järelkasvu ja koolituste eest
Kliendikogemuse juht	Vastutab klientide rahulolu, kliendilepingute ja informatsiooni jagamise eest
Veekvaliteedi juht	Vastutab veekvaliteedi eest tarbimiskohas, veelekete likvideerimise ja nutiarvestite paigaldamise eest
Kommunikatsiooni- ja turunduse juht	Vastutab sise- ja väliskommunikatsiooni, turunduse ja sponsorluse eest
Keskkonna- ja jätkusuutlikkuse juht	Vastutab tööohutuse, keskkonnanõuete täitmise ning kestlikkuse aruandluse koostamise eest
Õigusvaldkonna juht	Vastutab ettevõtte tegevuse vastavuse eest kehtivatele õigusaktidele, jälgib ettevõtte tegevust mõjutavaid seadusandlikke algatusi ning nõustab ja koolitab õiguslikel teemadel
Hankejuht	Vastutab seaduspärase ja eetilise hankeprotsessi läbiviimise eest

Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste hindamine

Tallinna Vesi uuendas 2023. aastal oluliste kestlikkusega seonduvate teemade hinnangut. Esimest korda viidi olulisuse hindamine läbi lähtudes topeltolulisuse põhimõttest, st arvestati nii kestlikkusega seonduvate teemade mõju olulisust kui ka majanduslikku olulisust. Hinnang viidi läbi terve väärtusahela ulatuses, arvestades kõiki kontserni ärisuundi.

Kestlikkusega seonduvate teemade olulisust hinnati koostöös väliste kestlikkuse ekspertidega. Olulisuse hindamise protsessi juures arvestati kestlikkusaruandluse standardite ja Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) koostatud olulisuse hindamise rakendusjuhendiga.²

Oluliste teemade analüüs viidi läbi kolmes etapis:

1. Tallinna Vee kestlikkuse konteksti mõistmine
2. Esialgne mõjude, riskide ja võimaluste kaardistamine
3. Kestlikkusega seonduvate teemade olulisuse hindamine

Esimese kahe etapi sisendi põhjal tehti esialgne oluliste teemade kaardistus. Aluseks võeti kestlikkusaruandluse standardis ESRS 1 välja toodud kestlikkusaspektid, mida tuleb olulisuse hindamisel arvesse võtta.³ Esialgse kaardistuse tulemusel välistati teemad, alateemad ja alateema alateemad, mis ei ole Tallinna Vee jaoks ärimudelilist, -strateegiast ning sidusrühmade vaatest olulised. Samuti lisati alateemad, mida kestlikkusaruandluse jaotus ei kata, kuid mis on Tallinna Vee ärimudelilist ja -strateegiast tulenevalt olulised.

Teemade kaardistamisel võeti arvesse olemasolevaid keskkonnamõjuhinnanguid, sidusrühmade kaasamise meetmeid ning sidusrühmade tagasisidet (sh töötajate rahulolu- ja palgauuringuid ning klientide tagasiside uuringud).

Kolmanda etapi olulisuse hindamise jaoks loodi meetodika, mis lähtub EFRAG-i 2022. aastal koostatud topeltolulisuse hindamise juhendist⁴ ning kontserni olemasolevast riskihindamise meetodikast.

Mõju olulisuse hinnang

SIDUSRÜHMAD KAASAMINE JA MÕJUANALÜÜSID

Hinnangud lähtusid olemasolevatest sidusrühmade kaasamise meetmete tulemustest (sh töötajate rahulolu- ja palgauuringud ning klientide tagasiside uuringud) ja eelnevalt koostatud ettevõtte ja sektoripõhistest mõjuhinnangutest. Olulisuse hinnanguid valideeriti Tallinna Vee kestlikkuse juhtgrupi (juhatus ja tippjuhtkond) liikmetega. 2023. aasta mõju olulisuse hinnangu protsessi käigus uuendati ka iga-aastast kliendiküsimustikku, mis aitab edaspidi täpsemalt valideerida sel aastal hinnatud parameetreid.

² Tulenevalt oluliste teemade hindamise ajakavast võeti aluseks EFRAGi juhendi 2023. a augustikuu versioon.

³ ESRS 1, AR 16 „Kestlikkusaspektid, mida tuleb olulisuse hindamisel arvesse võtta”.

⁴ EFRAG Working Paper:

<https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=/sites/webpublishing/SiteAssets/Appendix%202.6%20-%20WP%20on%20draft%20ESRG%201.pdf>.

Keskkonnateemade olulisuse hindamisel kasutati ettevõtte keskkonnamõjude eelhinnangut ja ISO 14001 raames tehtud keskkonnaaspektide ja -mõjude hindamist. Arvesse võeti ka riiklikke prognoose mitmesuguste keskkonnateemade seisukorra kohta (nt pinna- ja põhjavee seisukord, ekstreemsete ilmastikuolude muutus jms). Lisaks valideeriti hinnanguid Tallinna Vee ja väliste keskkonnamõju ekspertidega.

PARAMEETRID

Mõju olulisust hinnati, arvestades mõju tõsidust ja avaldumise tõenäosust.

Mõju tõsiduse hindamisel arvestati kolme parameetrit:

- **Tase:** Kui tõsine on negatiivne mõju või kui kasulik on positiivne mõju keskkonnale või sidusrühmadele?
- **Ulatus:** Kui suure ulatusega on positiivne või negatiivne mõju?
- **Pöördumatus:** Kas ja mil määral saaks negatiivseid mõjusid heastada, st keskkonna või mõjutatud sidusrühmade varasema seisundi taastada?

Tegelike või potentsiaalsete positiivsete mõjude puhul ei arvestatud mõju pöördumatuse parameetriga.

Parameetreid hinnati 4-astmelisel skaalal:

- Informatiivne
- Oluline
- Märkimisväärselt oluline
- Kriitiliselt oluline

Lähtudes kestlikkusaruandluse standardist ESRS 1, ei arvestatud mõju avaldumise tõenäosusega inimõigusi puudutava mõju puhul.⁵ Sel juhul määras mõju olulisuse mõju tõsidus.

Teiste mõjude puhul arvestati mõju avaldumise tõenäosuse hindamisel lühikest, keskmist ja pikka perspektiivi. Tõenäosuse hindamisel arvestati ärimudeli ja mõju seost. Samuti hinnati, kuivõrd on mõju põhjus ettevõtte kontrolli all ning millised on olemasolevad leevendusmeetmed. Võeti eeldus, et kontroll mõju üle ning seotud piisavad leevendusmeetmed aitavad vähendada mõju avaldumise tõenäosust.

Majandusliku olulisuse hinnang

RISKID

Kestlikkusega seonduvate teemade majandusliku olulisuse määramiseks analüüsiti mõjudest tulenevaid riske ja sõltuvust ressurssidest. Mõlemat aspekti hinnati 4-astmelisel skaalal:

- Vähetähtis risk
- Keskmise risk
- Suur risk
- Väga suur risk

⁵ ESRS 1, 3.4. „Mõjuga seotud olulisus“.

Mõjudest tulenevate riskide hindamisel lähtuti Tallinna Vee olemasolevast riskihindamise protsessist, mille eesmärk on hinnata, juhtida ja jälgida regulaarselt riske, mis võiksid kahjustada ettevõtte eesmärkide saavutamist. Riskiprotsessi kirjeldus on toodud alapeatükis „[Riskijuhtimine](#)“.

Ressursside sõltuvusest tulenevaid riske hinnati 2023. aastal esimest korda. Hinnangu aluseks oli EFRAG-i 2022. aastal koostatud oluliste teemade hindamise juhendi skaala. Hinnangu läbi viimisel kaasati ettevõtte eri valdkondade võtmeisikuid ja riskiomanikke.

VÕIMALUSED

Võimaluste kaardistamine toimub põhivara investeeringute eelarve ja kulueelarve planeerimise protsessi ning üksuse tulemuseesmärkide määramise käigus. Võimaluste kaardistamisel võetakse arvesse:

- väliseid ja sisemisi teemasid, mis on asjakohased strateegiliste ja aastaeesmärkide seisukohalt ning mis mõjutavad kvaliteedijuhtimissüsteemi soovitud tulemuste saavutamist;
- huvipoolte vajaduste ja ootustega seotud nõudeid.

Rakendatavate tegevuste jälgimine toimub sõltuvalt projekti iseloomust:

- kulueelarves planeeritud tegevuste puhul igakuise kulueelarve kontrolli raames;
- investeeringuna planeeritud tegevuste puhul igakuiselt projektijuhtimisrühma poolt läbi viidava kontrolli raames;
- struktuuriüksuse tasemel planeeritud tegevuste hindamine toimub struktuuriüksustes, kus tegevused ellu viiakse.

Mõju olulisuse ja majandusliku olulisuse hinnangu tulemused

Allolev joonis kujutab oluliste teemade analüüsi koondtulemusi. Joonisel on välja toodud ka kontserni strateegia põhisuundadega otseselt seonduvad olulised teemad. Vastavalt teemade mõjuga seotud olulisusele ja majanduslikule olulisusele ning seosele kontserni äristrateegia põhisuundadega jaotati teemad juhtkonna töötoa tulemusel kolme kategooriasse:

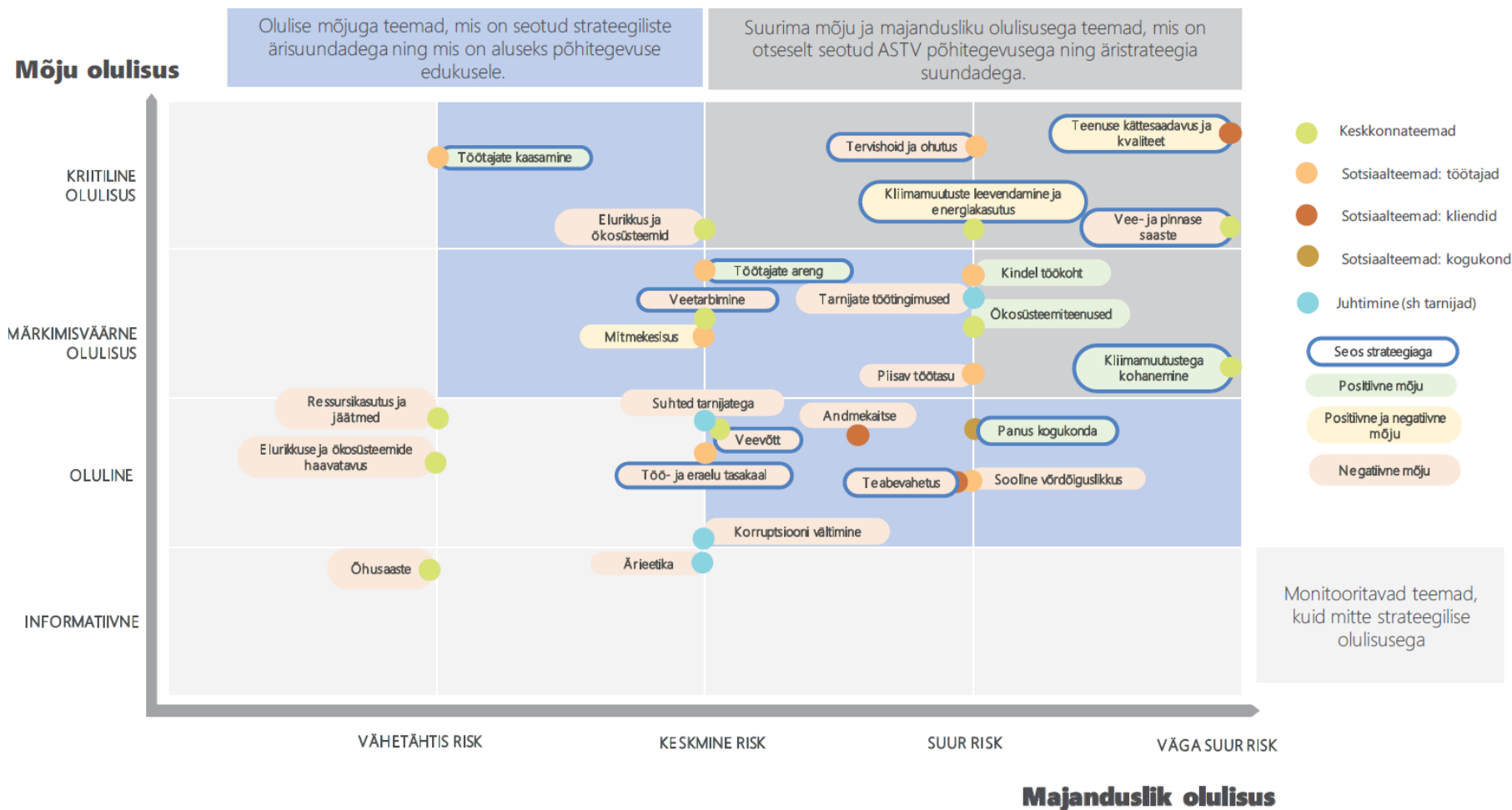
A. Suurima mõju olulisuse ja majandusliku olulisusega teemad, mis seonduvad otseselt Tallinna Vee põhitegevusega ja äristrateegia suundadega

B. Olulise mõjuga teemad, mis seonduvad strateegiliste ärisuundadega ning on aluseks põhitegevuse edukusele

C. Jälgitavad, kuid mitte strateegilise olulisusega teemad

Oluliste teemade täpsemad selgitused ja vastavad alateemad on välja toodud iga teemastandardi all.

OLULISTE TEEMADE KOONDTULEMUSED

KESTLIKKUSALASE TULEMUSLIKKUSE KAASAMINE MOTIVATSIOONIKAVADESSE

Reguleeritud vee-ettevõttena ja suurima tööandjana veevaldkonnas pakume oma töötajatele stabiilsust, konkurentsivõimelist töötasu, pidevat arengut ja võimalust teha pikaajalist karjääri. Enamikul töötajaist on ettevõtte finantslävendi ja ettevõtte eesmärkide saavutamisel ning töötaja individuaalsete eesmärkide täitmisel võimalik saada iga-aastast tulemustasu.

Juhtkonna ja töötajate tulemustasu koosneb kahest osast: ettevõtte eesmärkide ja individuaalsete eesmärkide täitmisest. Vastavalt töötaja ametikoha vastutuse ulatusele on kindlaks määratud protsent töötaja aastasest põhipalgast, mis on tema tulemustasu arvutamise aluseks.

Ettevõtte eesmärkide seadmisel arvestatakse töötajate, klientide, tootmise, keskkonna ja finantsidega seotud aspekte. Kestlikkusalase tulemuslikkusega on seotud töötajate pühendumist ja juhtimiskvaliteedi taset, samuti elektrienergia tarbimise vähendamisele suunatud projekte puudutavad eesmärgid.

KESKKONNATEAVE

Oleme Eesti suurim vee-ettevõtte ning meie tegevus mõjutab pea kolmandikku siinsetest elanikest. Teadvustame seda endale ning pakume kõikidele nõuetele vastavat teenust. Mõjutame nii tallinlaste, naabervaldade kui ka kõigi Läänemere-äärsete elanike elukvaliteeti. Seetõttu arvestame oma tegevuse mõjuga ümbritsevale elu- ja looduskeskkonnale ning haakumist sidusrühmade huvidega.

Tallinna Vesi on oma tegevuses otseselt sõltuv loodusressurssidest, mistõttu on keskkond üheks meie olulisemaks fookusteemaks. Selleks, et looduskeskkond säiliks ja loodusvarasid jätkuks ka tulevastele põlvetele, tegeleme eesmärgipäraselt ja teadlikult oma tegevusest tuleneva negatiivse mõju vähendamiseks.

Meie keskkonnavalne tegevus vastab rahvusvahelise keskkonnajuhtimise standardi ISO 14001 (sh tütar-ettevõtte Watercom) ja EÜ määruse 1221/2009 EMAS (*Eco Management and Audit Scheme*) ning selle komisjoni määrustega (EL) 2017/1505 ja (EL) 2018/2026 teostatud muudatuste nõuetele. Keskkonnajuhtimissüsteem on osa meie juhtimissüsteemist. Selle aluseks on keskkonnariskide, keskkonnaaspektide ja neist tulenevate keskkonnamõtjude väljaselgitamine ning nendest lähtudes keskkonnaeesmärkide ja -ülesannete määramine keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamiseks.

FINANTSAHENDID KESKKONNATEEMADE JUHTIMISEKS

2023. aasta teises kvartalis sõlmis AS Tallinna Vesi laenulepingud Põhjamaade Investeeringuspanga, AS SEB Pank, Swedbank AS ja OP Corporate Bank plc Eesti filiaaliga. Sõlmitud laenulepingud võimaldavad rahastada ettevõtte planeeritud investeeringuid aastatel 2023–2025. 2023. aastal ulatus ettevõtte investeeringute maht ligi 35 miljoni euroni. Investeeringute planeeritud kogumaht 2024. aastal on kuni 62 miljonit eurot. Ettevõtte viimaste aastate investeeringud on suurenenud, eesmärgiga tagada elutähtsa veeteenuse toimepidevuseks vajalike varade tulevikukindlus. Tallinna Vee investeeringud lähtuvad ettevõtte vajadustest ning on kooskõlas Tallinna linna ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava eesmärkidega. Investeeringud on suunatud ettevõtte põhitegevusse ja nende eesmärk on lisaks teenuse toimepidevuse kindlustamisele vähendada veetarbimise keskkonnamõju ning tagada linnaruumi jätkusuutlik areng.

Tallinna Vesi on võtnud kohustuse igal aastal esitada laenuandjale eelmise aasta kohta järgmised mõjunäitajad:

- Puhastatud reovee kogus (m³) (vt alajaotis „[Reoveepuhastus](#)”)
- Tarbijale tarnitud joogivee kogus (m³) (2023: 22 280 245 m³)
- Kasvuhoonegaaside heitkogus süsinikdioksiidi ekvivalentides (t/a) (vt alajaotis „[KHG raporteerimise põhimõtted](#)”)
- Elektri- ja soojusenergia toodang taastuvallikatest (MWh/GWh) (vt alajaotis „[Energiatarbimise ülevaade](#)”)
- Veekadude osakaal (%) (vt alajaotis „[Veelekked](#)”)
- Kinnisel meetodil rajatud torustike pikkus (km) (2023: 12,5 km)
- Ehitatud või rekonstrueeritud taastuvenergiajaama(de) võimsus (MW) (vt alajaotis „[Energiatarbimise ülevaade](#)”)
- Tarbitud maagaasi kogus (m³) (2023: 401 698)

Kliimamuutus

Oluliste teemade hindamise järgi (vt hindamise metoodikat alapeatükist „[Mõju olulisuse hinnang](#)“) on Tallinna Vee jaoks kliimamuutustega seotud nii olulised mõjud kui ka neist tulenevad riskid.

Tallinna Vee on **kliimamuutustega kohanemise** vaates **positiivne mõju**, kuna ettevõtte tegevuse käigus täiustatakse ja parendatakse järjepidevalt olemasolevat taristut, et suurendada linnakeskkonna vastupanuvõimet kliimamuutustest tulenevatele äärmuslikele ilmastikuoludele.

Kliimamuutustega kohanemisega on seotud ka **strateegiline risk**. Näiteks sõltub sademete hulga puhastusjaama siseneva vee hulk ja kvaliteet (reovee näitajad) ning puhastusprotsessides vajamineva elektrienergia ja kemikaalide kogus. Ekstreemsete paduvihmadega kaasnevad äkiliselt suurenenud sademevee kogused põhjustavad üleujutusi ning kanalisatsiooni- ja sademeveesüsteemi lühiajalist suutmatust vett vastu võtta. Lisaks võib kaasneda reoveepuhastusjaama suutmatust võtta korraga vastu ja/või puhastada täielikult nii suurt hulka reovett.

Samuti mõjutab muutuv kliima Ülemiste järve ja toorvee kvaliteeti, tuues kaasa väljakutseid joogivee tootmises, mis seonduvad nii suureneva ressursikulu kui ka aina keerukamaks muutuva puhastusprotsessi juhtimisega. Näiteks on viimastel aastatel pidevalt kasvanud fütoplanktoni arvukus, mida on mõjutanud nii planktoni liigilise koosseisu muutumine kui ka läinud aastatel esinenud äärmuslikud ilmastikuolud. Seega kujutavad kliimamuutused meie jaoks suurt väljakutset, sest võivad meie protsesse ja tulemuslikkust märkimisväärselt mõjutada.

Tallinna Vee tegevuste, eelkõige bioloogilisi protsesse kasutavate tegevuste käigus eralduvad kasvuhoonegaasid, millel on **negatiivne mõju kliimamuutuste leevendamisele**. Samas avaldab ettevõtte potentsiaalset **positiivset mõju** kliimamuutuste leevendamisele väärtusahela energiakasutuse vähendamise kaudu, järgides seotud kliimamõjude vähendamise plaani ja täites seeläbi taksonoomiamääruses kehtestatud tehnilised sõelumiskriteeriumid.

Tulenevalt vajadusest minna üle kliimanetraalsele majandusele on kliimamuutuste leevendamise eesmärgiga seotud ka **riskid**, sealhulgas võimalikud riskid, mis seonduvad regulatsioonidest tulenevate ootuste ja võimaliku kriitikaga ettevõtte tegevuse suhtes. Oluliste teemade tuvastamisel hinnati, et keskmises ja pikas perspektiivis võib ebapiisav tegevus kliimamuutuste leevendamisel ja energiakasutuse vähendamisel viia spetsialistide kriitikani ning negatiivselt mõjutada Tallinna Vee koostöösuhteid oluliste sidusrühmade, sh finantseerijatega.

Kliimarisikide detailsema hindamise plaanime läbi viia 2024. aastal.

Juhtpõhimõtted

Lähtuvalt oluliste mõjude, riskide ja võimaluste analüüsist oleme leidnud, et peame oma tegevuses pöörama tähelepanu kolmele olulisele teemale — kliimamuutustega kohanemisele ning kliimamuutuste leevendamisele ja energiakasutusele. Kliimamuutuste leevendamise ja energiakasutuse juures lähtume juhtpõhimõttest kasutada ressursse, sealhulgas energiat ja vett, jätkusuutlikult. Otsime järjepidevalt uusi võimalusi, et muuta protsesse keskkonnahoidlikumaks ja tõhusamaks.

Meie kliimamõjude vähendamise plaan on suunatud nii kliimamuutustega kohanemisele kui ka kliimamõjude vähendamisele. See toetub ettevõtte keskkonnavalasele juhtpõhimõttele kasutada varasid jätkusuutlikult, muuta oma protsessid tõhusamaks ja keskkonnahoidlikumaks ning vältida ja vähendada saasteainete sattumist keskkonda.

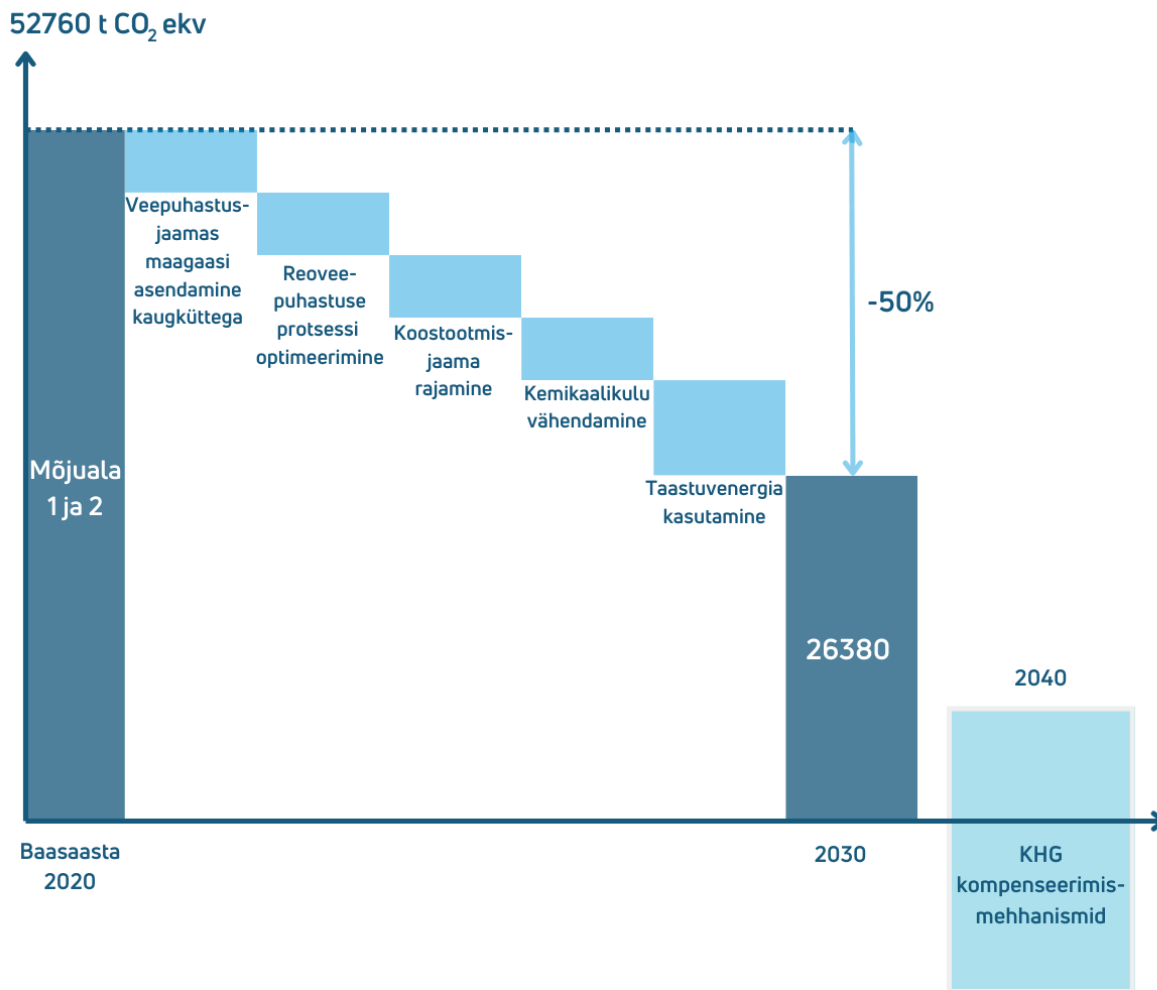
Poliitika katab organisatsiooni enda tegevusi. Poliitika rakendamise eest vastutavad oma tööloigis kõik organisatsiooni töötajad, sh juhatus.

KLIIMAMÕJUDE VÄHENDAMISE PLAAN

Oma põhitegevuste jätkamiseks kasutame paratamatult ressursse, mis mõjutavad keskkonda. Kliimamõjude vähendamiseks on Tallinna Vesi koostanud üleminekukava (ei hõlma kliimarisikade hinnangut) ehk kliimamõjude vähendamise plaani, millega seame enesele ambitsioonikad eesmärgid oma süsiniku jalajälje vähendamiseks. Kliimamõjude vähendamise plaan on leitav ettevõtte kodulehe alajaotisest [Vastutustundlikkus > Süsiniku jalajälg](#).

Progressi hindamiseks alustasime süsiniku jalajälje mõõtmist, mida teeme alates 2022. aastast iga-aastaselt, võttes võrdlusaastaks 2020. Tallinna Vee süsiniku jalajälg on arvatud, järgides rahvusvaheliselt tunnustatud ja enimkasutatud kasvuhoonegaaside raporteerimise standardit *GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard*. Standard hõlmab seitsme kasvuhoonegaasi (KHG) heitkoguste hindamist — süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüsiniku ühendid (HFC), perfluorosüsiniku ühendid (PFC), väävelheksafluoriid (SF₆) ja lämmastiktrifluoriid (NF₃).

Kõige suuremad KHG heiteallikad on olnud elektrienergia kasutamine ja reoveepuhastuse protsessid. Sellest lähtuvalt seadsime endale esmaseks eesmärgiks just Tallinna Vee poolt kontrollitud allikatest (mõjuala 1) ja kaudsetest allikatest (mõjuala 2) tulenevate heitkoguste vähendamise 50% võrra juba aastaks 2030. Meie protsessidest tulenevalt ei ole reoveepuhastusega seotud kasvuhoonegaaside heidet võimalik lõplikult nulli viia, mistõttu on vaja leida KHG korvamislahendusi. Mõjualade 1 ja 2 puhul on ettevõtte eesmärk kooskõlas eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 kraadi. Joonisel on kujutatud plaan, kuidas kavatsime eesmärgini jõuda. Täpsemad tegevused, mida plaan hõlmab, on toodud meie kliimamõjude vähendamise plaanis.

Aastaks 2040 püüame saavutada kliimaneutraalsuse kõigis mõjualades. Kliimamõjude vähendamise plaani on kinnitanud juhatus, andes sellega lubaduse eraldada vajalikud ressursid plaani ellu viimiseks. Mõjuvalade 1 ja 2 KHG heite vähendamine 50% võrra on seatud ka üheks ettevõtte strateegiliseks eesmärgiks.

Pikemaajalised tegevused kliimamõjude vähendamise plaani realiseerimiseks on leitavad plaanist. Plaani vaatame üle vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui kord viie aasta jooksul, seda nii seatud ambitsiooni kui ka KHG hindamisulatuses osas, ning vajadusel täpsustame ja uuendame ka vajalikke tegevusi. Nimekiri eesmärkide saavutamiseks vajalikest tegevustest ei ole lõplik ja täieneb aja jooksul sedavõrd, kuidas arenevad uued tehnoloogiad ning me leiame võimalusi nende abil oma protsesse kliimamõjude vähendamise aspektist täiustada ja tõhustada. Seetõttu ei ole ka plaani kogumaksumust hinnatud.

Finantsvahendid, millega rakendatakse kliimamõjude vähendamise plaani tegevuste kaupa, on planeeritud tootmiskuludena jaamade ja võrkude arenduseks.

KLIIAMUUTUSTEGA KOHANEMINE

Kliimamuutused avaldavad mõju ka meie poolt pakutavatele teenustele. Kliimamuutustest enim mõjutavad meid pikk pöud ja intensiivsed hoovihmad.

Ettevõtte toodab 90% joogiveest pinnaveest, mistõttu sõltume väga palju pinnaveevarude kättesaadavusest. Selleks, et tagada joogivee tootmiseks piisav hulk toorvett, on rajatud ulatuslik pinnaveehaare koos kanalite ja veehoidlatega. Veehoidlatega maandame enda jaoks olulist riski ning tagame vajaliku veevaru olemasolu ka pikalt kestva põua ajal. Lisaks kutsume oma kliente üles, eriti just põuastel perioodidel, tarbima vett vastutustundlikult ja säästlikult.

Teisalt kaasnevad kliimamuutustega intensiivsemad sajud, mille ajal ei ole võimalik vihmavett piisavalt kiiresti tänavatelt ära juhtida ja võivad tekkida üleujutused. Näiteks 2023. aasta juulis fikseeriti Harku ilmajaamas rekordiline kogus, 176,6 mm sademeid, samas kui aastatel 2019–2022 oli juulikuu keskmine sademete hulk veidi üle 60 mm. Enamik sademeveest juhitakse reoveepuhastusjaama, mille vastuvõtuvõime on piiratud. Vähendamaks üleujutusi linnas ja reoveepuhasti avari üleujutuste avamist, on koostöös Tallinna linnaga koostatud lahkvoolse sademeveekanaliseerimise arendamise plaan, mille alusel laiendame järk-järgult sademeveekanaliseerimist.

Lühiperspektiivis on meil oskused ja teave, mis lubavad valingvihmade saabumist prognoosida, vastavalt valmistuda ja efektiivselt reageerida. Pikemas plaanis ehitame ja laiendame koostöös kohaliku omavalitsusega paduvihmadest tingitud üleujutuste ärahoidmiseks lahkvoolset kanalisatsioonisüsteemi, mis võimaldab juhtida sademevee otse suublasse ja suunata reoveepuhastusjaama üksnes reovett.

Eesmärgid ja tegevused

Oma eesmärgid oleme seadnud lähtuvalt soovist panustada nii Eesti riiklikes arengukavades (nt Eesti kliimapoliitika põhialused aastani 2050 ja riiklik energia- ja kliimakava) toodud eesmärkide kui ka Euroopa Liidu tasandil seatud (nt Euroopa roheline kokkulepe) ja globaalsetest kokkulepetest (nt Pariisi kliimakokkulepe) lähtuvate eesmärkide saavutamisse. Eesmärkide seadmise protsessi on kaasatud ettevõtte osakondade juhid, kellega ühiselt sõnastatakse eesmärgid, mis tuginevad strateegiale, ja lepatakse kokku tasemed. Väliseid sidusrühmi ei ole kaasatud. Põhjus kliimaeesmärkide seadmiseks pärineb lisaks ka regulatsioonist tulenevatest nõuetest ning huvigruppide, sh rahastajate ja omanike ootustest.

Tallinna Veis on ettevõtte eesmärgid (sh keskkonna- ja kliimaeesmärgid) otseselt seotud tasustamiskeemiga. Nii kõigi töötajate kui ka juhatuse liikmete iga-aastane tulemustasu sõltub lisaks individuaalsetele eesmärkidele ka ettevõtte aastaeesmärkide täitmisest.

ENERGIAKASUTUS

Suurim osa kasutatud elektrienergiast kulub meie põhitegevuse käiguhoidmiseks, see tähendab vee- ja reoveepuhastusjaamade ning võrkude pumplade tööks. Kuigi oleme aastate jooksul teinud olulisi investeringuid energiatarbimise vähendamiseks, on elektrienergia tarbimine siiski vältimatult ja vahetult seotud meie põhitegevuse käiguhoidmisega. Seda omakorda mõjutavad muutused tarbimises ja tegevuspiirkondades ning kindlasti ka looduslikud tingimused.

EESMÄRGID:

- Kasutame ainult taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat ja aastaks 2030 asendame maagaasi taastuvatest allikatest toodetud soojusenergiaga.

- Toodame hiljemalt 2030. aastast vähemalt 50% kogu vajaminevast elektri- ja soojusenergiast ettevõttesiseselt. Selleks kasutame reovees sisalduvat energiat (biogaas ja soojus) ning rajame päikeseparke.
- Vähendame aastaks 2030 soojus- ja elektrienergia tarbimist vähemalt 10% võrreldes 2020. aastaga.

Oleme eesmärgid seadnud vabatahtlikult, kuid tulevikus võib kindlasti oodata ka kohustuste lisandumist, eriti mis puudutab reoveepuhastusjaama heiteid. Oskame seda ette näha, sest Euroopa Liidu tasandil on praegu uuendamisel asulareovee puhastamise direktiiv.

ENERGIATARBIMISE ÜLEVAADE

Allolevast tabelis toodud energiatarbimise all oleme kajastanud nii fossiilsetest kui ka taastuvatest allikatest pärit elektri, soojuse ja kütuse tarbimist. Fossiilenergia tarbimine hõlmab nii fossiilsetest allikatest pärit elektri- ja soojusenergia kui ka toornaftal ja naftasaadustel põhineva kütuse tarbimist. Ädala tn asuva kontorihoones kasutame kaugkütet, mille allikaks on maagaas. Veepuhastusjaamas toodame soojust oma katlamajas, sisseostetud maagaasist. 2024. aastal on plaanis ühendada vee- puhastusjaama hooned kaugküttevõrguga, mille soojus toodetakse taastuvkütustest.

Alates 2021. aastast ostame oma elektritarbe katmiseks elektrit, mis on pärit taastuvenergiast ning on kaetud päritolutunnistustega, mistõttu on vähenenud fossiilenergia tarbimine ja kasvanud taastuvatel allikatel põhineva ostetud elektri tarbimine. Reoveepuhastusprotsessist eraldatud reoveesette stabiilseerimise kõrvalproduktina tekkinud biogaasi kasutame soojusenergia tootmiseks, mida kasutame nii hoonete kütmiseks kui ka tehnoloogilises protsessis vajamineva soojusenergia saamiseks. Biogaasist toodetud soojus on kajastatud muuks kui kütuseks kasutatava omatoodetud taastuvenergia tarbimise all.

Alates 2020. aastast oleme suutnud vähendada oma energiatarbimist 4,3% võrra. Taastuvate allikate osakaal energia kogutarbimises on kasvanud võrreldes 2020. aastaga 23% protsendilt 87% protsendile.

Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	2023	2022	2021
Söel ja söetoodetel põhinev kütusetarbimine (MWh)	0	0	0
Bensiinikütuse tarbimine, MWh	396	458	379
Diislikütuse tarbimine, MWh	2 963	3 062	2 948
Toornaftal ja naftasaadustel põhinev kütusetarbimine kokku (MWh)	3 359	3 520	3 327
Maagaasil põhinev kütusetarbimine (MWh)	0	0	0
Muudest fossiilsetest allikatest pärit kütuse tarbimine (MWh)	0	0	0
Fossiilsetel allikatel põhineva ostetud elektri tarbimine (MWh)	0	0	41 338

Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	2023	2022	2021
Fossiilsetel allikatel põhineva ostetud/toodetud soojuste tarbimine (MWh)	4 584	4 637	3 994
Fossiilsetel allikatel põhineva ostetud/toodetud või omandatud elektri ja soojuste tarbimine (MWh)	4 584	4 637	45 332
Fossiilenergia tarbimine kokku (MWh)	7 943	8 157	48 659
Fossiilsete allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	13	14	77
Tuumaallikatel põhineva energia tarbimine (MWh)	0	0	0
Tuumaenergia osakaal energia kogutarbimises (%)	0	0	0
Taastuvatel allikatel (sh biomass) põhineva kütuse tarbimine (MWh)	0	0	0
Taastuvatel allikatel põhineva ostetud või omandatud elektri, auru ja jahutuse tarbimine (MWh)	42 034	40 304	0
Muuks kui kütuseks kasutatava omatoodetud taastuvenergia tarbimine (biogaas) (MWh)	11 082	11 688	14 223
Taastuvenergia tarbimine kokku (MWh)	53 116	51 992	14 223
Taastuvate allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	87	86	23
Energia kogutarbimine (MWh)	61 059	60 149	62 882

2023. aastal liikusime mitmete tegevustega eesmärkide saavutamisele lähemale. Näiteks rajasime ettevõttesiseselt toodetud energia osakaalu suurendamiseks reoveepuhastusjaama elektri ja soojuste koostootmisjaama. Reoveepuhastusprotsessis reoveesette stabiliseerimise kõrvalproduktina tekkivast biogaasist toodetav elektri- ja soojusenergia kasutatakse täielikult puhasti omatarbeks ning sellega on võimalik katta kuni 70% puhasti tänasest aasta keskmisest elektrienergia vajadusest. Koostootmisjaamas on võimalik toota kuni 2248 kW soojust ja 2134 kW elektrit. Koostootmisjaama esimesed katsetused toimusid 2023. aasta lõpul. Täpsed andmed selle kohta, kui suures ulatuses saame asendada võrguelektri omatoodanguga, saame anda 2024. aastal, kui katsetused on lõppenud ja koostootmisjaam on püsivalt töösse võetud. Koos elektrikulude vähenemisega suurendab koostootmisjaam puhasti töökindlust võimalike elektrikatkestuste korral.

ELEKTRIENERGIA TARBIMINE AASTATEL 2021–2023, MWH

Üksus	2023	2022	2021
Veepuhastus	10 895	10 787	11 181
Reoveepuhastus	23 055	21 635	21 865
Võrkude pumplad, sh Maardu	7 622	7 159	7 602
Muud	889	721	716
KOKKU	42 461	40 302	41 363

SOOJUSENERGIA TARBIMINE AASTATEL 2021–2023, MWH

Üksus	2023	2022	2021
Veepuhastus	3 202	3 215	3 206
Reoveepuhastus	10 765	11 776	12 092
sh soojusenergia biogaasist	10 655	11 688	11 991
Ädala keskus	1 272	1 334	1 398
KOKKU	15 239	16 325	16 696

Pikemas plaanis on meil plaanis elektritootmise võimekust veelgi kasvatada päikesepaneelide paigaldamisega. Juba 2024. aastal on planeeritud reoveepuhastusjaama rajada päikesepark võimsusega u 1,5–1,7 MW. Lisaks on kavandatud tegevused energiatarbe vähendamiseks. Kuivõrd bioloogilise puhastuse aereerimine on reoveepuhastusjaamas kõige energiakulukam tegevus, planeerime bioloogilises puhastusetapis paigaldada uued õhupuhurid, mis on energiatarbimise mõistes efektiivsemad ning aitavad vähendada energiakulu. Samuti on kavandamisel reoveepuhastusprotsessi reaajas optimeerimine, milleks on läbi viidud turu-uuring ja toimub hanke ettevalmistamine sobiva partneri leidmiseks. Reaajas optimeerimine aitab juhtida puhastusprotsessi senisest efektiivsemalt ning võimaldab vähendada seeläbi kasutatava energia ja kemikaalide hulka. Optimeerimise tulemusel võiks kasvuhoonegaaside heide väheneda hinnanguliselt ligi 10%.

KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSED

Kliimaalased eesmärgid keskenduvad ettevõttes eelkõige olulisema mõjuga protsessidele, kus KHG heitkogused on suured ning ettevõttel on neid võimalik kõige otsesemalt ja suuremal määral vähendada.

- Hiljemalt **aastal 2040 on ettevõtte kliimanutraalne**. Neutraalsuse saavutamiseks on lisaks KHG heitkoguste vähendamisele vajalikud ka heite korvamislahendused, näiteks selge ja läbipaistev heitkoguste kompenseerimine (nn *GHG offset*) või KHG sidumise tehnoloogiad. Jälgime turu ja tehnoloogiate arenguid selles vallas ja täidame ambitsioonika eesmärgi esimesel võimalusel.
- **Aastaks 2030 vähendame mõjualade 1 ja 2 KHG heitkoguseid vähemalt 50%**, võrreldes 2020. aastaga. Mõjuala 3 puhul rakendame keskkonnahoidliku hanke printsiipe ja muid leevendavaid

meetmeid KHG heitkogustele, mida ettevõtte saab oma valikutega kõige olulisemal määral mõjutada.

Kuna kliimamõjude vähendamise plaani panime paika 2022. aastal, oli mõistlik seada esimesed eesmärgid mitte varem kui aastaks 2030. Planeeritud tegevuste tulemuslikkust summaarse KHG heite vähendamisel hindame igal aastal ning vajadusel korrigeerime tegevusi ja võetud lähenemist.

Kõiki mõjualasid hõlmava kliimanetraalsuse saavutamise oleme eesmärgistanud aastaks 2040. Oleme kliimaeesmäärke seades võtnud vastu julge väljakutse, sest pikaajaliste eesmärkide täielikuks saavutamiseks on vaja lisaks planeeritud tegevustele veel täiendavaid meetmeid ja lahendusi, sh innovatiivseid tehnoloogiaid, mida koostöös haridus- ja teadusasutustega otsima peame. Näiteks reoveepuhastusprotsessis käigus eralduv N₂O on 298 korda kõrgema globaalse soojenemise potentsiaaliga kui CO₂, kuid see tekib lämmastiku bioloogilise ärastusprotsessi käigus vältimatult kõigis bioloogilise puhastusetapiga reoveepuhastites. Seega eeldab kliimanetraalsuse saavutamine kasvavate reostuskoormuste juures kindlasti uuenduslike tehnoloogiate kaasamist.

Joogi- ja reoveemahtudes me praegu olulisi muutusi tulemas ei näe, kuid prognoosime torustike ehitusega kaasneva mõjuala 3 KHG heite suurenemist, kuivõrd toruehituses on lähiaastateks planeeritud mahtude suurenemine.

Suur osa KHG heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamisest tuleneb energiatarbimise vähendamisest ja ettevõttesisesest taastuvenergia tootmisest, millega vahetatakse välja võrgust ostetav energia. Kuna Eesti elektrivõrgus on kõrge süsinikuintensiivsus, siis täiendavat taastuvenergiavõimekust luues vähendame vajadust taastumatutest allikatest toodetud energia järele.

2024 EESMÄRK: Vähendame mõjualade 1 ja 2 kasvuhoonegaaside kogust, võrreldes eelnenud aastaga (≥ 300 t võrra).

KHG RAPORTEERIMISE PÕHIMÕTTED

Oma kliimamõju arvutamisel oleme lähtunud valdkonna enim kasutatud ning tunnustatud standardist *GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard*. Tallinna Vee süsiniku jalajälje hindamisel kaasati aastatel 2020 ja 2022 joogi- ja reoveepuhastuses ning peakontoris tekkinud KHG heitkogused. Kasvuhoonegaaside protokollil alusel on heitkogused liigitatud kolme valdkonda (mõjualad 1, 2, 3). Mõjuala 1 alla arvestatakse otsene heide, mis pärineb organisatsiooni enda omatud või kontrollitud heiteallikatest ja tegevustest. Mõjuala 2 alla arvestatakse KHG kaudne heide, mis tuleneb organisatsiooni poolt sisse ostetud ja tarbitud energiast (elektri- ja soojusenergia), mis on toodetud teises organisatsioonis. Mõjuala 3 alla arvestatakse muu kaudne heide, mis on põhjustatud organisatsiooni tegevustest, toodetest ja teenustest (v.a ostetud elektri-, soojus- ja jahutusenergia tarbimine ehk mõjuala 2 heide), kuid mille KHG heiteallikaid KHG jalajälje hindav organisatsioon ei oma ega kontrolli.

Kasvuhoonegaaside raporteerimisel on Tallinna Vesi oma organisatsiooni piiride määratlemisel lähtunud tegevuskontrolli põhimõttest — see tähendab, et arvestame kõiki KHG heiteid, mis tulenevad allikatest või tegevustest, mille üle on ettevõttel kontroll. Tallinna Vee tütarettevõtte Watercom tegevusest tulenevad kasvuhoonegaaside heitkogused on arvutustesse kaasatud Watercomist sisse ostetud teenustega seotud heidete ulatuses. Kaalume võimalust hakata edaspidi arvutama kogu Watercomis tekkinud KHG heidet, mis on ettevõtte tegevuse tagajärjel tekkinud.

Mõjuala 3 jaguneb 15 kategooriaks (8 väärtusahela eelnevates etappides ja 7 väärtusahela järgnevates etappides). Praeguse seisuga on Tallinna Vesi välja arvutanud mõjuala 3 kategooriate KHG heite väärtusahela eelnevates etappides. Nende kategooriate puhul on Tallinna Vesi kõige suurem võimalus KHG heite vähendamiseks. Oma mõjuala 3 arvutustes oleme otsustanud keskenduda praegu vaid kõige olulisematele KHG heidetele. Oleme süsiniku jalajälje arvutamisel arvesse võtnud mõjuala 3 kategooriate KHG heidet väärtusahela eelnevates etappides, v.a kapitalikaubad ja renditud vara. Kapitalikaupade sisseostmisega põhjustatav heide on võrdluses ettevõtte teiste tegevustega väike ning seetõttu oleme selle oma arvutustest välja jätnud. Ettevõtte poolt renditud varadest (nt sõidukid) tulenevad heited on juba arvesse võetud mõjualades 1 ja 2.

Mõjuala 3 kategooriate süsiniku jalajälje mõju täpne hindamine väärtusahela järgnevates etappides võib olla keerukas ning üldistuste kasutamisel ei ole võimalik heidet täpselt arvutada. Aastal 2024 planeerime läbi viia mõjuala 3 kategooriate olulisuse hindamise väärtusahela järgnevates etappides, hindamaks sealsete kõige olulisemate kategooriate KHG koguheidet.

Kus võimalik ning asjakohane, kasutame kliimaministeriumi süsiniku jalajälje kalkulaatoris toodud eriheitetegureid. Samuti oleme kasutanud otse tootjate ning tarnijate esitatud andmeid (nt kemikaalid, materjalid), kui need on olnud meile kättesaadavad. N₂O ja CH₄ heite arvutamisel reoveepuhastuses oleme lähtunud Viikinmäki reoveepuhastusjaama andmetest. Heitvee keskkonda juhtimise tagajärjel tekkiva KHG heite arvutamise aluseks oleme võtnud valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma IPCC eriheitetegurid. Ettevõtte suurimad KHG heited pärinevad reovee mehaanilisest ja keemilis-bioloogilisest puhastusest ning reoveesette kompostimisest.

Tallinna Vesi ei ole arendanud ega osalenud selliste projektide arendamises, mis on seotud süsiniku sidumisega atmosfäärist ning ei ole ostnud ka kolmandalt osapoolt süsiniku krediiti, et korvata ettevõtte tegevusega kaasnevat KHG heidet.

	Tagasivaatav				Vahe-eesmärgid ja sihtaastad			
	Võrdlus- aasta 2020	2022	2023	% 2023/ 2022	2025	2030	2050	Aastaeesmärk (%) / võrdlusaasta
Mõjuala 1 KHG heide								
Mõjuala 1 KHG koguheide (CO ₂ -ekvivalent-tonnides) *	29 996	28 116	28 894	+2,8	N/A	-50%	-100%	N/A
Mõjuala 1 KHG koguheite osakaal, mis on seotud heitkogustega kauplemise reguleeritud süsteemidega (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Mõjuala 2 KHG heide								
Mõjuala 2 KHG koguheide, asukohapõhine (CO ₂ -ekvivalent-tonnides)	19 817	24 907	25 291*	+1,5	N/A	N/A	N/A	N/A

Mõjuala 2 KHG koguhide, turupõhine (CO ₂ -ekvivalenttonnides)	22 763	173	130	-25	N/A	-50%	-100%	N/A
Mõjuala 3 olulised KHG heitkogused								
Mõjuala 3 KHG koguhide üldkogus (CO ₂ -ekvivalenttonnides)	8 459	9 130	8 670	-5,0	N/A	N/A	N/A	N/A
1. Ostetud kaubad ja teenused	5 636	5 923	5 087	-14,1	N/A	N/A	N/A	N/A
2. Kapitalikaubad (põhivara)	14	42	26	-6,7	N/A	N/A	N/A	N/A
3. Kütuse- ja energiakasutusega seotud tegevused (mis ei kajastu mõjujalades 1 ja 2)	1 920	2 232	2 778	+24,5	N/A	N/A	N/A	N/A
4. Transport ja turustus väärtusahela eelnevates etappides	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
5. Tegevuse käigus tekkinud jäätmed	650	686	535	-22,0	N/A	N/A	N/A	N/A
6. Ärireisid	4	13	12	-7,7	N/A	N/A	N/A	N/A
7. Töötajate tööle- ja kojusõit	233	233	233	0	N/A	N/A	N/A	N/A
8. Väärtusahela eelnevate etappide renditud varad	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
9. Transport väärtusahela järgnevates etappides	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
10. Müüdnud toodete töötlemine	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
11. Müüdnud toodete kasutamine	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
12. Müüdnud toodete käitlemine olulusringi lõpus	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
13. Väärtusahela järgnevate etappide renditud varad	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
14. Frantsiisid	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
15. Investeeringud	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
KHG heide kokku								

KHG heide kokku (asukohapõhine) (CO ₂ -ekvivalenttonnides)	58 272	62 153	62 855	+1,3	100%
KHG heide kokku (turupõhine) (CO ₂ -ekvivalenttonnides)	61 217	37 419	37 694	+0,7	

*Arvutamisel on kasutatud 2022. a kogu Eesti elektritarbimise CO₂ (601,7 g CO₂/kWh)

KHG heite mahukus netotulu alusel	2022	2023	% 2023/2022
KHG koguheide (asukohapõhine) netotulu kohta (CO ₂ -ekvivalenttonn / rahaühik)	0,0011	0,0010	-9
KHG koguheide (turupõhine) netotulu kohta (CO ₂ -ekvivalenttonn / rahaühik)	0,0007	0,0006	-9

Reostus

Oluliste teemade hindamise järgi (vt hindamise metoodikat alapeatükist "[Mõju olulisuse hinnang](#)") on Tallinna Vee jaoks reostusega seotud nii olulised mõjud kui ka neist tulenevad riskid ja võimalused.

Veesaaste ja pinnase saastamine: vee- ja pinnasesaastega seotud võimalikud negatiivsed mõjud tulenevad ärajuhitavast reoveest ja reoveesetest, juhul kui olemasolevate protsesside abil ei suudeta ärajuhitavat reovett või reoveesetet saasteainetest puhastada.

Paljassaare reoveepuhastusjaamas puhastame Tallinnast ja selle lähiümbrusest jaama juhitud reoveed. Reovee puhastamine on reostuse ärahoidmise seisukohalt üks olulisemaid tegevusi ja see on üks kahest põhifunktsioonist, mis vee-ettevõttel on — tagada, et reovesi saab puhastatud ja jõuab ohutult tagasi keskkonda. Läänemerre juhitava puhastatud heitvee kvaliteet mõjutab otseselt merekeskkonda ning on seetõttu otseselt ja/või kaudselt oluline aspekt kõikide meie huvigruppide jaoks. Oleme võtnud sihiks vähendada negatiivset keskkonnamõju, säilitada kõrge kvaliteet ja saavutada tulemused, mis ületavad Läänemerre juhitava puhastatud heitveele seatavaid kvaliteedinõudeid.

Ainult nõuetekohaselt puhastatud reovee ja seeläbi piirnormidele vastava heitvee keskkonda juhtimise eesmärki ohustavad mitmed riskid:

- Suurte paduvihmade korral, kui reoveepuhastusjaama jõuab vett rohkem, kui jaam on võimeline puhastama, oleme sunnitud kasutama avariiväljalasku ning juhtima keskkonda sademeveega lahjendatud (vahekorras neli osa sademevett ja üks osa reovett), kuid puhastamata vett.
- Samuti on risk, et reoveekanalisisatsioonist tekib ummistus, mistõttu reovesi leiab tee näiteks lahkvoolsesse sademeveetorustikku, pinnasesse või mõnda kraavi või jõkke, tuues sellega kaasa keskkonnareostuse.
- Olulise riski toob kaasa asjaolu, et meil on väga palju kliente, kes oma reo- ja/või sademeveed ühiskanalisatsiooni juhivad. Seetõttu võib juhtuda, et torustikud on ühel või teisel põhjusel valesti ühendatud ja reovesi on juhitud lahkvoolsesse sademeveesüsteemi, mistõttu reovesi satub sademevee väljalasu kaudu keskkonda.
- Lisaks kaasneb kanalisatsioonivõrgu ja -pumplate opereerimisega risk, et pumplas või torustikul tekib avarii, mille tagajärjel võib puhastamata reovesi sattuda keskkonda.

Oluliste teemade välja selgitamisel hinnati, et **probleemsetest ainetest, väga ohtlikest ainetest ja mikroplastist tulenev võimalik vee- ja pinnasesaaste** on sõltuv kogutava reovee kvaliteedist ehk nimetatud saasteainete sisaldusest, ning puhastusprotsess ei ole rajatud neid saasteaineid silmas pidades. Seega on Tallinna Vee mõju seotud oluliselt väliste teguritega.

Vee- ja pinnasesaaste võimalike mõjudega kaasnevad Tallinna Vee jaoks ka võimalikud riskid, mida on hinnatud strateegilise riski tasemele. Eelkõige on need riskid ja avalduv finantsmõju seotud kõrgendatud saastetasudega ning muude mõjude likvideerimisel tekkivate kuludega.

Riskid ja potentsiaalne finantskulu on seotud ka uutest kavandatavatest mikrosaasteainete ja mikroplasti eemaldamise nõuetest ja vajadusest investeerida uude reoveepuhastustehnoloogiasse. Euroopa Liidu

tasandil on uuendamisel asulareovee puhastamise direktiiv. Uute normide kinnitamisel on reoveepuhastusjaamale potentsiaalselt oodata neljanda puhastusetapi rajamise nõuet, mis võib ettevõtte jaoks kaasa tuua täiendava investeeringuvajaduse.

Õhusaaste: oluliste teemade hinnangu järgi on õhusaaste vaid informatiivse mõjuga alateema, mis on seotud eelkõige Watercomi põhitegevuse käigus eralduvate saasteainetega (nt tolmu). Õhusaaste ei ole seotud oluliste riskide ega võimalustega.

Tallinna Vesi ei tegutse suure veeriskiga piirkonnas. Keskkonnaniske, nende mõjusid ja võimalusi hinnatakse kord aastas töörühmas, kuhu kuuluvad ettevõtte eri osakondade juhid. Töörühmas kaardistatakse riskid, mille realiseerumisel on keskkonnale negatiivne mõju.

Juhtpõhimõtted

Vee- ja pinnasesaastega seonduvate teemade puhul lähtume kogu oma tegevuses järgmisest põhimõttest: Kaitseme ja väärtustame looduskeskkonda, milles tegutseme. Puhtama keskkonna nimel püüame jätkuvalt vähendada ja vältida saastet.

Poliitika rakendamise eest vastutavad oma tööloigis kõik organisatsiooni töötajad, sh juhatus. Oma partneritelt ja töövõtjatelt ootame samuti keskkonnahoidlikku käitumist ja saastamise vältimist.

Eesmärgid ja tegevused

Saastamise vältimisel ja vähendamisel **oleme võtnud üldiseks eesmärgiks lähtuda meie keskkonnalubadega kehtestatud piirnormidest**. See tähendab, et eesmärk katab ettevõtte tegevust määral, mis on keskkonnalubadega reguleeritud. Peame äärmiselt oluliseks, et kõik meie heited nii õhku kui ka vette oleksid kooskõlas meie väljastatud keskkonnalubade tingimustega. Seetõttu on keskkonnaloo nõuete täitmine aasta-aastalt jäänud üheks ettevõtte oluliseks eesmärgiks. Me seirame ja mõõdame keskkonnalubades toodud tingimuste, sh reostusnäitajate piirmäärade täitmist. Eesmärk loetakse täidetuks, kui ettevõtte on kalendriaasta jooksul täitnud kõik talle lubadega kehtestatud nõuded.

Keskkonnalubade täpsema sisu ja taustaga, sh piirnormide kehtestamisele eelnenud keskkonnamõjude hindamisega (juhul, kui seda on tehtud), saab tutvuda riiklikus andmebaasis KOTKAS⁶, sisestades otsingusse keskkonnaloo tunnusnumbri. Sidusrühmi nende eesmärkide seadmisesse kaasatud ei ole.

⁶ https://kotkas.envir.ee/permits/public_index

AS-I TALLINNA VESI TEGEVUST REGULEERIVAD KEHTIVAD KESKKONNAKAITSELOAD

Vee eri-kasutusloa nr	Kehtiv kuni	Loaga hõlmatud tegevuse kirjeldus
L.VV/331954	31.12.2030	Saue linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teeninduspiirkond Põhjaveevõtt toimub neljast puurkaevust, mahuga üle 5 m ³ ööpäevas. Reovee kogumine ja juhtimine AS-ile Tallinna Vesi kuuluvasse Paljassaare reoveepuhastisse.
KL-506050	tähtajatu	Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni põhitegevuspiirkond, Tallinna pinnaveehaardesüsteemi rajatiste piirkond Harju ja Järva maakonnas Pinnaveeressursi reguleerimine Ülemiste–Pirita–Jägala pinnaveesüsteemi veekogudes, pinnavee võtt Ülemiste järvest, põhjaveevõtt ordoviitsium-kambriumi, kambrium-vendi ja kvaternaari põhjaveekihtidest Tallinna ühisveevärgi puurkaevude kaudu, bioloogiliselt puhastatud heitvee juhtimine süvamerelasu kaudu Tallinna lahte ja mehaaniliselt puhastatud sademevee juhtimine merre, Mustjõe oja ja Pääsküla rabasse.
KL-519983	15.09.2024	Vaskjala paisu kalapääs Veekogusse tahkete ainete paigutamine eesmärgiga rekonstrueerida kalapääs.
L.VV/328349	tähtajatu	Maardu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teeninduspiirkond Majandus- ja joogivee võtt kambrium-vendi põhjaveekihist Maardu linna, Kallavere ja Muuga piirkonna veega varustamiseks. Alates 2012. a novembrist juhitakse kõikide Kallavere ja Maardu ühiskanalisatsiooniga liitunud heitvesi Tallinna ühiskanalisatsioonisüsteemi.
L.VV/333205	19.08.2024	Ülemiste järve alternatiivveehaarde rajamine Tahkete ainete uputamine Ülemiste järve, et tagada võimalus võtta vett vajadusel eeskätt pinnaveesüsteemi veekogudest.
Kompleksluba KKL-509326	tähtajatu	Paljassaare reoveepuhastusjaam Reguleerib reoveepuhastusjaama heiteid, bioloogiliselt puhastatud heitvee juhtimist süvamerelasu kaudu Tallinna lahte

Kõigi keskkonda paisatud saasteainete pealt maksab ettevõtte saastetasu. Makstud saastetasude kohta leiab infot raamatupidamise aruande lisast 17.

LAHKVoolse KANALISATSIOONI RAJAMINE

Reovett juhitakse reoveepuhastusjaama mööda ühisvoolset kanalisatsiooni, kuhu suunatakse nii reo- kui ka sademevesi. Piirkonniti on meie opereeritaval alal ka eraldi sademeveevõrgustik koos sademevee välja-

laskudega. Valdav osa vihmaveest jõuab aga endiselt ühisvoolse kanalisatsiooni kaudu Paljassaare reoveepuhastusjaama. Valingvihm ja sellega kaasnevad äkiliselt suurenenud sademeveekogused võivad põhjustada üleujutusi ning kanalisatsiooni- ja sademeveesüsteemi lühiajalist suutmatust vett vastu võtta. Peale selle võib kaasneda ka reoveepuhastusjaama suutmatust võtta korraga vastu ja/või puhastada täielikult nii suurt hulka reovett, mis toob kaasa vajaduse avada suuremate kahjude vältimiseks avariiväljalasud ja juhtida merre tugevalt lahjendatud reovett. Selliste olukordade ärahoidmiseks jätkame koostöös linnaga lahkvoolse sademeveekanaliseerimise väljaehitamist. 2023. aastal rajasime 0,9 km lahkvoolset sademeveekanaliseerimist.

Lisaks torustike ehitusele tegime koostöös Tallinna linnaga algust ka linnakeskkonda sobivate roheliste sademeveelahenduste arendamisega. Näiteks 2023. aastal tegelesime projektiga, milles reguleeritava veesõlme kaudu juhitakse üleujutuste vältimiseks ja Läänemerre juhitava vee kvaliteedi parandamiseks osa tänavatelt kogutud sademeveest Tondi pargis asuvalle tehismärgalale, millel on selitusala ja kaskaad. Läbi vee viibeaja suurendamise väheneb heljumi hulk ja seeläbi ka makrotoitainete ning teiste saasteainete sisaldus väljalasku suunatavas sademevees. Märgala (viibetiigi) tõhususe hindamiseks on selle sisse- ja väljavoolule planeeritud paigaldada mitmesuguseid veekvaliteedi parameetreid reaajas mõõtvad seiresüsteemid.

AVARIIOLOKORDADE ENNETAMINE

Reo- ja sademevett juhitakse torustike kaudu pumplate abil. Nii torustikes kui ka pumplates võib ette tulla avariiolekordi, mistõttu satub reovesi keskkonda. Avariiolekordade ennetamiseks pumplates on kasutusel kaugjuhtimissüsteem SCADA, mille abil pumplate tööd pidevalt jälgitakse. Side kadumisel pumplaga jätkab pump tööd viimases režiimis, seni kuni ettevõtte tegeleb side taastamisega. Paraku juhtus 2023. aastal olukord, kus side katkemisele ei reageeritud kohe ning hilisemal reageerimisel selgus, et pumpla avariirežiim ei olnud käivitunud, mistõttu pumbad seisid, vee nivoo oli kõrge ning reovesi leidis kaevu kaudu tee Pääsküla jõkke. Teavitasime viivitamata asjaomaseid asutusi ning alustasime asjaolude välja selgitamist, et edaspidi oleks taoliste sündmuste kordumise võimalus välistatud.

2024 EESMÄRK: Tegutseme täielikus vastavuses keskkonnalubadega.

UMMISTUSTE ENNETAMINE

Lisaks on kanalisatsioonivõrgu seisukorda iseloomustavaks teguriks ummistuste arv. Ummistusi tekitab peamiselt torudesse kogunev sete või kanalisatsiooni väärkasutus tarbijate poolt. Kuna torustikud on projekteeritud suurematele vooluhulkadele, siis tänane väiksem veetarbimine toob kaasa vee vooluhulga ja -kiiruse vähenemise ning ummistuste oht suureneb. Ummistuste üldarvu mõjutab ka opereeritava kanalisatsioonivõrgu pidev laienemine. Ummistuste arvu torustikes on võimaldanud hoida väiksena mitmed ennetavad tegevused, nagu näiteks ennetava survepesu läbiviimine. Survepesu teostamiseks tekitatakse torustikus suur voolukiirus, mis uhub kogu sinna kogunenud sette lähimasse kogumiskaevu. Seejärel kogutakse sete survepesuauto paaki ja transporditakse Paljassaare reoveepuhastusjaama.

2024 EESMÄRK: Vähendame kanalisatsiooniummistusi võrreldes eelnenud aastaga (< 533).

KANALISATSIOONITORUSTIKU RENOVEERIMINE

Lisaks aitab reovee efektiivsele kogumisele kaasa iga-aastane probleemsete kanalisatsioonitorustiku lõikude renoveerimine. Kanalisatsioonitorustiku uuendamist teostatakse vastavalt Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale. 2023. aastal rekonstrueerisime ja ehitasime 12,4 kilomeetrit reoveekanalisatsiooni torustikku.

REOVEEPUHASTUS

Paljassaare reoveepuhasti on mõeldud olmereovee puhastamiseks eeskätt toitainetest nagu lämmastik ja fosfor. Puhastusmeetodina on kasutusel aktiivmudaprotsess ning kogu puhastusprotsess koosneb kolmest etapist: mehaaniline, bioloogiline ja keemiline puhastus. Lämmastikuärastuse tõhustamiseks on kasutusel biofilter, mille töö põhineb denitritifitseerivate bakterite toimel. Kompleksloast tulenevalt on reoveepuhastusjaama süvamerelasule, mille kaudu puhastatud vesi keskkonda tagasi juhitakse, kehtestatud kvaliteedi piirmäärad.

Pikemas perspektiivis on oodata heitveele kehtivate regulatsioonide täienemist, mis võib kaasa tuua vajaduse täiendava puhastusetaapi rajamiseks ning lisanduvate saasteainete seireks. Näiteks ei piirata keskkonnalubades praegu mikroplasti ja ravimijääke, sest nende sisalduse mõõtmine ja vähendamine on teadusuuringute järgus ning ei ole veel seaduste tasandil reguleeritud. Tallinna Vesi ei tekita ega kasuta mikroplasti ega ravimeid, kuid oleme oma tegevuse spetsiifikast lähtuvalt seotud selle sattumisega keskkonda. Mikroplasti koguste kohta reovees me andmeid ei kogu ning meie teadmised piirduvad praegu vaid teadusuuringutega. Küll aga oleme osalenud uuringutes⁷, milles leiti, et ehkki reoveepuhastid on mikroplastide oluliseks levikuteeks merekeskkonda, toimivad need ka olulise lõksuna, pidades mitmete uuringute põhjal kinni 70–99% jaama jõudvatest mikroplasti osakestest. Kusjuures tõenäoliselt suurem osa sellest jääb reoveesetesse. Kui mikroplastide kohta on kogunenud juba rohkem teadmisi ning selginevad ka ootused reoveepuhastitele, saame hakata kavandama nii mõõtmiseks kui ka reageerimiseks vajalikke samme.

Ravimijääkide osas on Euroopa Liidust tulevikus tõenäoliselt oodata reoveepuhastitele suunatud regulatsioone, mistõttu oleme juba 2023. aastal alustanud enim levinud ravimijääkide seiramist reovees ja heitvees.

Reoveepuhastusprotsess on pidev, kuid jaama sisenev reovesi muutub nii saasteainete kontsentratsioonilt kui ka vee koguselt ja temperatuurilt, mistõttu on kõrgetasemelise eesmärgi saavutamisel määrav selle protsessi oskuslik juhtimine ja opereerimine. 2022. vastas meie tegevus kõikidele keskkonnalubades seatud nõuetele. 2023. aastal seevastu esines üks reostusjuhtum, mida lugesime nõuetele mittevastavuseks ning millest saab täpsemalt lugeda alajaotises [„Avariilukordade ennetamine“](#).

Puhastusprotsessi tõhususe ja heitvee kvaliteedi hindamiseks jälgime igapäevaselt saasteainete sisaldust puhastusjaama sisenevas reovees ja sealt väljuvas heitvees. Selleks võetakse automaatproovivõtjaga

⁷ Mikroplasti allikad ja levikuteed Eesti rannikumerre, potentsiaalne mõju pelaagilistele ja bentilistele organismidele. Tallinna Tehnikaülikool 2020

proovid ning analüüsitakse neid vastavate meetoditega akrediteeritud laboris. Analüüside tulemused on äärmiselt vajalik sisend protsessi juhtimiseks ning need on ka aluseks saastetasude arvutamisel.

KESKMISED REOSTUSAINETE KONSENTRATSIOONID PUHASTIST VÄLJUUVAS HEITVEES AASTATEL 2021–2023, VÕRRELDUNA SEADUSEST TULENEVATE MAKSIMUMMÄÄRADEGA

	2023	2022	2021	Lubatud piirväärtus
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇), mg/l	3,5	3,3	3,5	15
Keemiline hapnikutarve (KHT), mg/l	33,6	39	32	125
Heljum, mg/l	9	7	6	15
Üldfosfor (P _{üld}), mg/l	0,35	0,38	0,35	0,5
Üldlämmastik (N _{üld}), mg/l	5,7	5,4	5,2	10
Naftaproduktid, mg/l	0,02	0,01	0	1
Nikkel (Ni), µg/l	3,8	3,3	4,1	34
Vask (Cu), µg/l	2,3	6,4	5,3	15
Tsink (Zn), µg/l	30,4	29,7	23,1	50
Plii (Pb), µg/l	0,11	0,13	0,14	15
Kroom (Cr), µg/l	0,71	0,55	0,63	50

2023. aastal puhastati Paljassaare reoveepuhastusjaamas kokku 53,1 miljonit m³ reovett.

2024 EESMÄRK: Tegutseme täielikus vastavuses keskkonnalubadega.

SEIRE KANALISATSIOONIVÕRGUS

Tagamaks Paljassaare reoveepuhastusjaama saabuva reovee stabiilset reostuskoormust, teostame Tallinnas ning selle lähipiirkondades objektidelt vastuvõetava reovee regulaarset seiret ja kontrollime reovee reostusnäitajate vastavust seadusest tulenevatele nõuetele. 2023. aastal võtsime kokku 1013 (2022: 1065) reoveeproovi objektide reostuskoormuse määramiseks ning 332 (2022: 388) sademevee- ja muud seireproovi.

Reostusriskide maandamiseks võtame suurema tarbimisega ja/või tegevusalast tulenevalt kõrgema reostuspotentsiaaliga klientide juurest regulaarselt reoveeproove. Pidev reoveeseire kanalisatsioonivõrgus aitab hoida ühiskanalisatsiooni toimivana. Nende proovide analüüsi tulemuste alusel hindame, kas reovesi vastab kanalisatsiooni juhitavale reoveele määratud piirnormidele, ei kahjusta kanalisatsiooni toimimist ja on reoveepuhastusjaamas puhastatav. Kõrgenenud reostusnäitajate korral rakendatakse kliendile saastaja vastutuse põhimõttest lähtuvalt ülenormatiivse reostuse tasu. Kontroll toimib ka

distsiplineerivalt ning aitab klientidel oma reovee kvaliteeti paremini juhtida, sest mitmeid saasteained on reoveest otstarbekas eemaldada selle just tekkekohas.

Näiteks kõrgete polaarsete süsivesinike (rasvad) näitajatega reovesi põhjustab kanalisatsioonis sageli ummistusi, mille tagajärjel võib reovesi sattuda keskkonda. Samuti on klientide poolt kanaliseeritava reovee seiramise eesmärgiks tagada, et jaama jõuaks reovesi, mille nõuetele vastavaks puhastamisega saame hakkama ning Läänemerre jõuab heitvesi, mis vastab kõigile kehtestatud nõuetele.

SADEMEVEE SEIRE JA MIKROBIOLOOGILISED UURINGUD

Keskkonda juhitava sademevee seiret teostame vastavalt keskkonnaloas kehtestatud tingimustele ja sagedusele, keskmiselt kord kvartalis. Lisaks keskkonnaloas kehtestatud reostusnäitajate piirnormide järgimise kontrollimisele oleme alates 2020. aastast teostanud ka mikrobioloogilisi uuringuid, mille eesmärk on veelgi tõhusamalt tuvastada sademeveetorustikule rajatud illegaalseid reoveeühendusi ja seeläbi vähendada sademeveega suublasse jõudvate saasteainete hulka. Sademevee väljalaskude ja klientide ühenduste seire võimaldab meil leida valeühendusi, mille kaudu satub lahkvoolsesse sademevee-kanalisatsiooni reovett. Valesti rajatud ühenduse tuvastamisel korraldame alati viivitamatult selle ümberühendamise reoveekanaliseerimiseks. Reovee sattumine lahkvoolsesse sademeveesüsteemi mitmesugustel põhjustel on sagedasem kui võiks arvata. Seetõttu käivitasime 2023. aasta lõpul koostöös TalTechiga projekti, mille eesmärk on arendada ettevõttes välja kaasaegne sademevee kvaliteedi seire süsteem, mis võimaldaks tuvastada reostust reaalajas, leida kiiresti reostuse põhjused ja need operatiivselt kõrvaldada.

KESKMISED SAASTEAINETE KONTSESTRATSIOONID SUUREMATEST SADEMEVEE VÄLJALASKUDEST AASTATEL 2021–2023, MG/L

Saasteaine	2023	2022	2021	Lubatud piirväärtus
BHT ₇	2,1	2,5	3,5	15
KHT	19,0	18,3	23,5	125
Naftasaadused	0,04	0,1	0,1	5
N _{üld}	3,7	3,5	3,4	45
P _{üld}	0,2	0,2	0,3	1
pH	7,8	7,9	7,9	6-9
Heljum	9,2	10,5	14,8	40

KEMIKAALIÖNNETUSTE VÄLTIMINE

Protsesside optimeerimine on reoveepuhastuses oluline säästliku energia- ja kemikaalikasutuse ning puhastusefektiivsuse saavutamise seisukohast. Reoveepuhastusprotsessis kasutatavate kemikaalide ja energia kulu sõltub jaama siseneva reovee reostusnäitajatest, mida omakorda mõjutavad näiteks ilmastikuolud. Mida suuremad on saasteainete kontsentratsioonid jaama sisenevas reovees ning mida

madalamale on seadusandlusega seatud puhastatud heitvee reostusnäitajate piirmäärad, seda enam kemikaale kulub reoveepuhastuse protsessis. Kemikaalid, mida reoveepuhastuses kasutame:

- Metanool: metanooli kasutame reoveepuhastusjaamas selleks, et toetada bioloogilise puhastuse protsessis osalevate bakterite lämmastikuärastust. Metanooli ülima plahvatusohtu tõttu oleme klassifitseerinud ohtlikuks ettevõtteks.
- Koagulandid ja polümeerid: koagulante ja polümeere kasutame reoveepuhastuse protsessis suurtes kogustes. Koagulandid on mõeldud reovee keemiliseks töötlemiseks, eesmärgiga eemaldada fosfor. Polümeerid on mõeldud reoveesette omaduste muutmiseks, eesmärgiga kiirendada vee eraldumist settest.
- Vahutamistavastane aine: vahutamistavastast ainet kasutame vahu eemaldamiseks ja vahutamise vähendamiseks metaantankides.

Kemikaalide kasutamisega kaasneb paratamatult kemikaaliõnnetuste oht, mida püüame reostuse vältimiseks oma tegevustega maandada. Näiteks on reoveepuhastusjaamas lekete tuvastamiseks paigaldatud metanooli-, koagulandi- ja polümeerimahutitesse tasemeandurid. Andurinäite jälgivad protsessijuhid ning opereerimismeeskond teostab regulaarselt kontrolli. Kuivõrd metanool on reoveepuhastuses kõige ohtlikum kemikaal, siis on metanoolijaamas lisaks ka andurid, mis mõõdavad võimaliku lekke tuvastamiseks metanooli sisaldust õhus. Metanoolimahutid on topeltseinaga, sise- ja välisseina vahel oleva lahuse kogus on mõõdetav ning selle koguse vähenemine annab samuti märku mahuti lekkest. Metanooli tarned on alati planeeritud, tarnijateks on kindlad partnerid, kellelt nõuame kindlate ohutusstandardite täitmist ja ohutusreeglite järgimist. Metanooli mahalaadimise juures viibi alati jaama esindaja.

Kemikaale vajame ka Ülemiste veepuhastusjaamas, selleks et toota kvaliteetset joogivett. Veepuhastuses kasutame järgmisi kemikaale:

- Kloor: kloor on efektiivne ja pikaajalise järelmõjuga desinfektant. Kloor on tugeva oksüdeeriva toimega ning vee mikroorganismidele väga mürgine. Seoses kloori ladustamise ja kasutamisega oleme klassifitseerinud B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtteks.
- Osoon: osoon on hea ja kiire oksüdeerija, mis aitab tõhusalt lagundada toorvees leiduvat orgaanikat ja mikroorganisme ning parandada vee värvust.
- Koagulandid ja polümeerid: koagulandid ja polümeerid on kemikaalid, mida kasutame puhastusprotsessis suurtes kogustes vesilahustena.
- Naatriumhüpoklorit (NaOCl): NaOCl on efektiivne ja pikaajalise järelmõjuga kemikaal, mida kasutame peamiselt suvisel ajal joogivee täiendavaks desinfitseerimiseks veepumplates.

Veepuhastusjaamas rakendame õnnetuste (eriti klooriga seonduvate õnnetuste) ärahoidmiseks ja ohutegurite kontrolli all hoidmiseks mitmeid kaitsemehhanisme. Korraldame ettevõtte töötajatele regulaarselt koolitusi ja viime läbi õppusi ning teeme järjepidevat koostööd Päästeametiga, et olla valmis suurõnnetuse korral kiirelt tegutsema. Kloori ladustamise punktid on varustatud dubleeritud anduritega,

mis annavad vähimagi lekke kohta kohe teate juhtimiskeskusesse, kus on ööpäev ringi tööl protsessijuht ning ohu korral käivitatakse neutraliseerimissüsteemid. Ka teised veepuhastusjaamas kasutatavad kemikaalid on range kontrolli all. Näiteks on osooni tootmise ruum varustatud võimaliku lekke tuvastamiseks anduritega ning osooni kontsentratsiooni suurenedes õhus lülitatakse generaator kaugjuhtimise teel välja.

2023. aastal kasutasime vee- ja reoveepuhastuses kokku 6111 tonni mitmesuguseid kemikaale ning seejuures ei toimunud ühtegi kemikaaliõnnetust, mis võinuks kahjustada inimeste tervist või looduskeskonda.

SETTEKÄITLUS JA ROVEESETE

Reoveesete on väärtuslik toitainete allikas, mille kasutamine põllul ja haljastuseks on lubatud teatud tingimustel. Sete tekib puhastusprotsessis vältimatult ning moodustab enamuse kõigist ettevõttes tekkivatest jäätmetest. Seetõttu ei soovi me setet prügilas ladustada, vaid tegeleme selle käitlemisega, et suunata settesse kogunenud toitained uuesti ringlusesse. Selleks kääritatakse setet esmalt anaeroobses keskkonnas (metaantankides ehk kääritites), segatakse seejärel freesturbaga ning kääritatakse aeroobselt lihtaunades. On oluline, et jaamast välja minev kompostitud reoveesete oleks kasutamiseks ohutu -ja vastaks keskkonnaministri määrusele nr 29. Seetõttu võtame regulaarselt proovid (analüüsides neis leiduva kuivaine, orgaanilise aine, N_{üld}, P_{üld}, helmentide munade, *Escherichia coli*, kaadmiumi, kroomi, vase, nikli, plii, tsingi ja elavhõbeda sisaldust), mille abil saame hinnata selle kasutussobivust. 2023. aastal väljastati soovijatele 37 888 tonni stabiliseeritud ja komposteeritud reoveesetet. Väljastatud sete vastas nii sellele kohalduva määruse kui ka meile väljastatud keskkonnakompleksloa nr KKL-509326 tingimustele.

REOSTUSE VÄLTIMINE E HITUSTÖÖDEL

Oma taristu uuendamiseks ja arendamiseks korraldame ehitustööde teostaja leidmiseks ka hankeid. Ehitushangete tingimustes oleme muuhulgas sõnastanud, et objektile on keelatud mistahes keskkonna-reostuse tekitamine ja keskkonnaseisundi kahjustamine.

Alates 2023. aasta viimasest kvartalist oleme hanketingimuste mõjususe suurendamiseks loonud võimaluse rakendada keskkonnaalaste rikkumiste eest ka trahvi. Ehkki seni ei ole olnud vajadust trahve rakendada, juhib selle võimaluse olemasolu tähelepanu sellele, kui oluliseks peame keskkonnaaspekte oma ehitusobjektidel.

ÕHUSAASTE

Saastega on seotud ka meie tegevusest tulenevad õhuheitmed, mis tekivad vee- ja reoveepuhastusjaamas. Õhusaastele on meie tegevusel väike mõju, mistõttu ei ole me seadnud selles valdkonnas strateegilisi eesmärke, kuid tulenevalt keskkonnalubadega seatud nõudmistest jälgime (ja raporteerime) oma õhusaasteainete heitkoguseid siiski.

Ettevõttele on väljastatud keskkonnaluba, mis muuhulgas seab piirnormid Ülemiste veepuhastusjaama saasteallikatele. Piirnormid ja õhku heidetud saasteainete arvutuslikud kogused on toodud järgmises tabelis:

VÄLISÕHU SAASTE VEEPUHASTUSJAAMA SAASTEALLIKATEST AASTATEL 2021–2023, T

Saasteaine	Lubatud piirväärtus	2023	2022	2021
Lämmastikdioksiid	1,954	0,698	0,894	0,855
Süsinikoksiid	1,846	0,624	0,812	0,801
Lenduvad orgaanilised ühendid	0,125	0,042	0,056	0,054
Süsinikdioksiid	1688	737,87	736,34	736,28
Vääveldioksiid*	0	0,004	0	0
Tahked osakesed summaarselt	0,004	0,004	0,003	0,002

* Vääveldioksiidi heideti välisõhku alla künniskoguse

Paljassaare reoveepuhastusjaama saasteallikatele kehtib alates 2020. aasta teisest poolest keskkonnanõukogu määruse nr KKL-509326, mis reguleerib õhuheitmeid põletusseadmetelt, liivapüünistelt, eelsetitilt, aerotankidelt, järelsetitilt ning sette- ja kompostimisväljakutelt. Kõik õhuheitmete kogused on arvutuslikud. Küll on aga 2024. aastal plaanis täpsemate andmete saamiseks reoveepuhastusjaamas paigaldada heitgaasiandurid ning hakata reaajas mõõtma protsessis tekkivaid N₂O ja CH₄ heitkoguseid.

VÄLISÕHU SAASTE REOVEEPUHASTUSJAAMA SAASTEALLIKATEST AASTATEL 2021–2023, T

Saasteaine	Lubatud piirväärtus	2023	2022	2021
Lämmastikdioksiid	4,49	3,6	3,95	4,02
Süsinikoksiid	3,15	2,52	2,76	2,82
Lenduvad orgaanilised ühendid	14,50	14,35	14,41	14,45
Süsinikdioksiid*	5789,49	4710	5167	5262
Vesiniksulfiid	3,82	3,7	3,7	3,7
Ammoniaak	79,34	78,5	79,3	79,3
Vääveldioksiid	11,98	10	10,9	11,2
Tahked osakesed summaarselt	4,35	3,9	3,8	4

* Biogaasi põletamisel tekkivat CO₂ kogust ei kaasata organisatsiooni KHG inventuuri, kuna tegemist on biogeenset päritolu heitega. Siiski raporteeritakse biogeenset päritolu CO₂ heidet siin KHG inventuurist eraldiseisvalt.

Vee- ja mereressursid

Vee- ja mereressurssidega on Tallinna Vee jaoks seotud kaks olulist alateema alateemat: veetarbimine ja veevõtt. Veeheitega seotud mõjud, riskid ja võimalused on kajastatud veesaaste ja pinnase saastamise alateema all ning on raporteeritud Euroopa kestlikkusaruandluse standardi ESRS E2 „Reostus“ kohaselt (vt alapeatükki „[Reostus](#)“).

Veetarbimine: Tallinna Veel on potentsiaalne väärtusahela-ülene positiivne mõju veetarbimisele tänu järjepidevale veelekete kõrvaldamisele, mis aitab vähendada üldist veetarbimist.

Veevõtt: Tallinna Vee põhitegevus sõltub otseselt suurtes kogustes veevõtust, mistõttu on üheks oluliseks teemaks veevõtt ning sellest tulenev võimalik mõju veevarude ammendumisele.

Veetarbimisest ega veevõtust ei tulene olulisi riske seoses ressursside kättesaadavusega ning oluliste teemade hindamisel arvestati, et nimetatud alateemad võivad kaasa tuua vaid üksikute partnerite kriitikat, mis ei avalda lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis olulist mõju koostöösuhetele.

Juhtpõhimõtted

Jätkusuutliku teenuse tagamise vältimatu eeldus on piisava toorveevaru ja -kvaliteedi olemasolu Ülemiste järves. Tallinna Vees on vesi nii puhastusprotsessis kui ka torustikes pidevas liikumises ning vett püsivalt ei hoiustata. Tallinna elanike joogiveega varustamiseks vajaminev vesi ammutatakse selle looduslikust keskkonnast. Tallinna Vesi varustab oma kliente pinna- ja põhjaveeallikatest pärineva joogiveega, seejuures ei tegutse ettevõtte veeriskile avatud piirkondades. Peame oluliseks kasutada veevarusid säästlikult ja pidevalt suurendada veekasutuse tõhusust.

Juhtpõhimõte: Kasutame ressursse, sealhulgas energiat ja vett, kogu oma tegevuses jätkusuutlikult. Otsime järjepidevalt uusi võimalusi, et muuta protsesse keskkonnahoidlikumaks ja tõhusamaks.

Poliitika elluviimise eest vastutavad oma tööloigus kõik organisatsiooni töötajad, sh juhtkond.

Eesmärgid ja tegevused

Veevõttu mõjutavad lisaks protsessijuhtimisele nii elanikkonna tarbimisharjumused, veekadude osakaal kui ka meie omatarbevee vajadus, mistõttu püüame anda oma panuse veetarbimise vähendamisse nii otseselt, enda tegevuse kaudu, kui ka veetarbijate teadlikkust tõstes.

VEEVÕTT JA -KASUTUS

Pea 90% meie tarbijatest Tallinnas ja Maardu linnas saavad oma joogivee pinnaveest. Olgugi, et Ülemiste järv on tallinlaste peamiseks joogiveeallikaks, on järve enda looduslik valgala väike. Veemahu suurendamiseks ja Tallinna linna vajaduste tagamiseks on rajatud veehaardesüsteem, mille moodustavad jõgedele ehitatud hüdroõlmed, veehoidlad ning neid ühendavad kanalid. Meie veehaardesüsteem hõlmab peamiselt Harju alamvesikonda ning Soodla, Jägala ja Pirta jõe valgalsid, kogupindalaga u 1800 km². Kõige olulisemaks veehoidlaks on Ülemiste järv mahuga 15,8 miljonit m³. Ülemiste järve

täiendavad veevarud, millega maandame veeressursi otsa lõppemise riski, paiknevad Paunküla veehoidlas Pirita jõe ülemjooksul (9,9 mln m³) ja Soodla veehoidlas Soodla jõel (7,4 mln m³). Neid veevarusid saame vajadusel kasutada ka Ülemiste järve kesise veekvaliteedi parandamiseks. Tallinna pinnaveehaardesüsteemi veevaru suurus oleneb eelkõige aastasest sademete hulgast.

Pidev ülevaade vooluhulkadest võimaldab meil kasutada veeressursse kõige efektiivsemal viisil. Veevarude optimaalseks ja täpseks reguleerimiseks oleme kõikidesse hüdrosõlmedesse ehitanud veemõõdusõlmed, mis võimaldavad mõõta nii kanalitesse juhitud vooluhulki kui ka jõgedesse jäävaid ökoloogilisi miinimumvooluhulkasid. Mõõtmisi teostame regulaarselt, vastavalt keskkonnavalole nõuetele. Sanitaarkaitsealasse kuuluvad Ülemiste järv, veehaarderajatised, kaldakindlustusrajatised ja järve lähimbruse maa-ala, mis tuleb säilitada looduslikuna.

Pinnaveeallikate veekvaliteeti jälgitakse vastavalt keskkonnakaitseloo kehtestatud kavale. Nõuetele vastavuse tagamiseks analüüsime üks kord päevas torvee kvaliteedi näitajaid meie puhastussüsteemi sissevoolul. Üks kord nädalas kontrollime lämmastiku- ja fosforiühendite ning üldise orgaanilise süsiniku sisaldust. Lisaks viiakse vastavalt joogiveeallika kontrollikavale ühel korral kuus läbi torvee süvaanalüüs. Analüüsi tulemuste põhjal hindame valgatal toimuvaid muutusi ja protsesse ning otsustame järve veevarude täiendamise üle.

2024 EESMÄRK: Tegutseme täielikus vastavuses keskkonnalubadega.

PINNAVEEKASUTUS ÜLEMISTE JÄRVEST JA VASTAVUS VEE ERIKASUTUSLOALE NR KL-506050 AASTATEL 2021–2023, MILJONIT M³

	2023	2022	2021
Pinnaveekasutus Ülemiste järvest	26,34	26,60	25,85
Lubatud maksimumkogus 47,6 miljonit m ³ /a			

Kambrium-vendi ja ordoviitsium-kambriumi veekihist ammutatud joogiveega varustame ligi 10% oma tarbijatest. Põhjaveega varustame oma tegevuspiirkonnas Saue linna ning Tallinnas Nõmme, Laagri, Merivälja, Pirita ja Tiskre piirkondi. Põhjaveevõtt 2023. aastal kokku oli 2 654 114 m³ (2022: 2 732 375 m³). Põhjaveet kasutame oluliselt vähem, kui on keskkonnavalole meile lubatud — selline lähenemine tagab põhjaveevarude kestlikkuse. Enamik joogiveest on toodetud pinnaveest.

PÕHJAVEE KASUTUS AASTATEL 2021–2023 JA VÕRDLOUS VEE ERIKASUTUSLUBADES KEHTESTATUD MAKSIMUMKOGUSTEGA, TUHAT M³

Veeloa nr	Lubatud max kogus	2023	2022	2021
Tallinn (luba nr KL-506050)	7749,80	2294,7	2367,5	2603,6
Saue (luba nr L.VV/331954)	445	359,3	364,4	350,0
Harku (luba nr L.VV/328381)	40	0	0	0,4
Maardu (luba nr L.VV/328349)	720	1,8	0,2	0,1

OMATARBE VÄHENDAMINE

Samuti püüame leida võimalusi, et oma protsessides veetarvet vähendada. Näiteks 2024. aastal käivitame projekti, mille tulemusel saame veepuhastusjaamas filtrite uhtevett edaspidi taaskasutada. Hinnanguliselt hoiame seeläbi kokku 250 000 kuni 350 000 m³ puhastatud vett. Reoveepuhastusjaamas plaanime omatarbevee hulka 2024. aastal vähendada, hakates võrede pesuveena kasutama tehnilist vett.

2024 EESMÄRK: Vähendame omatarbevee kogust, võttes reoveepuhastusjaamas võrede pesul kasutusele tehnilise vee ja korduvkasutades veepuhastusjaamas filtrite uhtevett.

VEE OMATARBE AASTATEL 2021–2023, TUHAT M³

	2023	2022	2021
Omatarbeks kasutatud vesi	2 636	2 318	2 400

VEEKAAD

Üks meie olulisemaid eesmärke on vähendada pidevalt veekadusid jaotusvõrgus. Lekete arvu vähendamiseks jälgime igapäevaselt veekadu võrgus ning kõrvaldame lekkesid esimesel võimalusel. Meie spetsialistidel on lekete leidmiseks spetsiaalne varustus, mis koos võrgu tsoneerimise ja kauglugemis-süsteemiga võimaldab võrgus tekkivaid veelekked väga kiiresti avastada.

2024 EESMÄRK: Hoiame veekadude osakaalu võrgus alla 14%.

VEEKADUDE OSAKAAL AASTATEL 2021–2023, %

	2023	2022	2021
Veekadude osakaal	12,94	16,02	15,10

EL TAKSONOOMIAGA HÕLMATUD TEGEVUSED

AS Tallinna Vesi kontserni suhtes jõustub Euroopa Liidu taksonoomiaga hõlmatud andmete esitamise kohustus alates 2025. aasta majandusaastast, kui kontsernile rakendub EL kestlikkusaruandluse direktiivist tulenev aruandluskohustus. Kontsern alustas 2023. aastal aruandluseks ette valmistumist, analüüsides seda, millises ulatuses on kontserni tegevusalad EL taksonoomias käsitletud ning kaardistades taksonoomiaga kooskõlas olevate tegevuste kriteeriumid. Selle baasilt toimub 2024. aastal hindamiseks vajalike andmete kogumine ning finantsarvestussüsteemides tulemusnäitajate arvutamiseks vajalike muudatuste tegemine.

Vaatamata sellele, et kontsernil puudub käesoleva aruandeaasta kohta EL taksonoomiaga hõlmatud andmete esitamise kohustus, on kontsern otsustanud vabatahtlikult avalikustada oma EL taksonoomiaga kooskõlas olevate tegevuste kirjeldused. Alljärgnevalt on kirjeldatud EL taksonoomia kohase aruandluse üldisi põhimõtteid ja kontserni EL taksonoomias käsitletud tegevusi, välja arvatud käsitletud tegevustega seotud tulemusnäitajad.

Kontsern teostab kooskõlas olevate tegevuste kriteeriumite analüüsi 2024. aasta jooksul ning plaanib avalikustada analüüsi tulemused (sh tulemusnäitajad) 2024. aasta majandusaasta aruandes.

ÜLDISED PÕHIMÕTTED

Euroopa roheleppe eesmärkide elluviimiseks välja töötatud kestlike majandustegevuste klassifitseerimissüsteemi ehk taksonoomia eesmärk on soodustada erasektori investeringuid kestlikesse majandustegevustesse. 2020. aastal vastu võetud taksonoomiamäärus (EL) 2020/852 seab kindlad nõuded ja tehnilised sõelumiskriteeriumid majandustegevustele, mis aitavad kaasa EL keskkonnanäesmärkide täitmisele. Taksonoomiamäärus ei kohaldu kõikidele majandusvaldkondadele, vaid keskendub suurima keskkonnamõjuga tegevustele, mille hulgas on veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuse pakkumisega seonduvad tegevused. Taksonoomiamääruse artikkel 9 määratleb kuus keskkonnanäesmärki:

- kliimamuutuste leevendamine;
- kliimamuutustega kohanemine;
- vee- ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse;
- üleminek ringmajandusele;
- reostuse vältimine ja tõrje;
- elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

Taksonoomiamääruse kohaselt peavad aruandluskohuslasest ettevõtted avalikustama taksonoomias käsitletud ja taksonoomiaga kooskõlas majandustegevuste osakaalu müügitulus, kapitalikuludes ja tegevuskuludes määruses etteantud tabeli vormis.

Taksonoomias käsitletud suhtarv näitab, millises ulatuses on kontserni müügitulu, kapitalikulud ning tegevuskulud seotud taksonoomiamäärustes kirjeldatud majandustegevustega, arvestamata seda, kas antud majandustegevus vastab taksonoomias kehtestatud hindamiskriteeriumitele.

Taksonoomiaga kooskõlas olemiseks peab majandustegevus vastama taksonoomiamääruse alusel vastu võetud delegeeritud määruses (EL) 2021/2139 ette antud teaduspõhiste hindamiskriteeriumitele, milleks on tegevusalapõhised tehnilised sõelumiskriteeriumid ning põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“

kriteeriumid. „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte kohaselt ei tohi majandustegevus takistada teiste keskkonnamääruste täitmist ning selle hindamiseks on delegeeritud määruses samuti ära toodud hindamiskriteeriumid. Lisaks peab kontsern oma majandustegevust teostama kooskõlas minimaalsete sotsiaalsete kaitsemeetmetega. Minimaalsete sotsiaalsete kaitsemeetmete täitmiseks peab majandustegevus järgima rahvusvahelisi äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid. Kui kontserni majandustegevus ei vasta kasvõi ühele eelpool mainitud kriteeriumile, siis ei saa seda majandustegevust lugeda taksonoomiaga kooskõlas olevaks.

Kontsern avaldab nii taksonoomiaga kooskõlas kui ka taksonoomias käsitletud, kuid mitte kooskõlas olevate tegevusaladega seotud tulemusnäitajad esmakordselt 2024. aasta majandusaasta aruandes.

KONTSERNI TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD MAJANDUSTEGEVUSTE KIRJELDUSED

Taksonoomiamäärusega käsitletavate tegevuste kaardistamisel lähtus kontsern määrustes (EL) 2021/2139 ja (EL) 2023/2486 välja toodud tegevuste NACE koodidest ning tegevuse kirjeldusest.

Kontserni taksonoomiamääruses käsitletud tegevused on 2023. aastal järgmised:

VEEVARUSTUS (WTR 2.1)

Kontserni põhitegevuseks on vee puhastamine ja -varustus Tallinna, Maardu ja Saue linnas.

Lisaks on antud tegevusalaga seotud alamtegevustena käsitletud määruses (EL) 2021/2139 järgnevad tegevused: veekogumis-, -puhastus- ja -varustussüsteemide ehitamine, laiendamine ja käitamine (CCM 5.1/CCA 5.1) ning veekogumis-, -puhastus- ja -varustussüsteemide uuendamine (CCM 5.2/CCA 5.2).

ASULAREOVEE PUHASTAMINE (WTR 2.2)

Kontserni põhitegevuseks on reo- ja sademevee kogumine, ärajuhtimine ja puhastamine Tallinna, Maardu ja Saue linnas. Ettevõtte opereerib ühte reoveepuhastusjaama.

Lisaks on antud tegevusalaga seotud alamtegevustena käsitletud määruses (EL) 2021/2139 järgnevad tegevused: reovee kogumis- ja puhastussüsteemide ehitamine, laiendamine ja käitamine (CCM 5.3/CCA 5.3), reovee kogumis- ja puhastussüsteemide uuendamine (CCM 5.4/CCA 5.4), reoveesetete anaeroobne kääritamine (CCM 5.6/CCA 5.6).

SOOJUS-/JAHUTUS- JA ELEKTRIENERGIA KOOSTOOTMINE BIOENERGIAST (CCM 4.20/CCA 4.20)

Tallinna reoveepuhastusjaamas reoveesette stabiliseerimise kõrvalproduktina tekkivast biogaasist toodetav elektri- ja soojusenergia kasutatakse täielikult puhasti omatarbeks.

SOTSIAALNE TEAVE

Oma töötajaskond

Tallinna Vee jaoks on oluline oma töötajate üldine heaolu ja tööohutus, seetõttu keskendub ettevõtte strateegia viies põhisuund selgelt töötajate heaolu tagamisele. Strateegia sõnastab, et Tallinna Vesi väärtustab töötajate rahulolu, investeerib oma töötajatesse ning edendab turvalist ja õiglast töökeskkonda ja toetab järelkasvu tekkimist, mis tagaks järjepidevuse. Ettevõtte pakub keskkonda, milles teotahelistel ja pühendunud töötajatel on võimalik töötada nii ettevõtteüleste kui ka igäihe individuaalsete karjäärieesmärkide saavutamise nimel. Üks strateegia töötajatega seotud põhisuuna fookustest on juhtimiskvaliteedi tõstmisel ja juhtimisoskuste arendamisel.

Oluliste teemade hindamise järgi (vt hindamise metoodikat alapeatükist „[Mõju olulisuse hinnang](#)“) on Tallinna Vee jaoks oma töötajaskonnaga seotud nii olulised mõjud kui ka neist tulenevad riskid ja võimalused.

Tallinna Vee **töötajate tervis ja ohutus** on ettevõtte prioriteet. Töötajaskonnast rohkem kui poole moodustavad kontoritöötajad, kelle töökeskkonna kahjulikud mõjurid on seotud peamiselt vähese liikumise ja töötamisega arvuti taga. Teiste töötajate puhul on töö sageli seotud kõrgendatud riskiga, mis tuleneb näiteks töötamisest piiratud ligipääsuga ruumis, kokkupuutest kemikaalidega, töötamisest eritehnikaga, sügavates kaevudes, kollektorites jne. Potentsiaalne negatiivne mõju töötajate tervisele ja tööohutusele võib ilmneda sektori riskitaseme tõttu. Samuti võib töö iseloomust tulenevalt kaasned negatiivne mõju töötajate vaimsele tervisele.

Strateegiliselt olulised teemad on ka **tööhõivekindluse ja piisava töötasu tagamine**. Tallinna Vesi saab suurettevõttena pakkuda stabiilset töökohta märkimisväärsele hulgale inimestest, avaldades sellega positiivset mõju töötajate heaolule. Õiglase töötasu tagamine on Tallinna Vee jaoks oluline.

Töötajate kaasamine aitab kujundada töökeskkonda ja -tingimusi nii, et need võimaldaksid muuta mitmeid tööelu puudutavaid aspekte (sh palgatase, tööohutus, töö- ja eraelu tasakaal jne) töötaja jaoks enam rahuldust pakkuvaks. Kaasamise potentsiaalne positiivne mõju avaldub töötajatelt saadud tagasiside ja ettepanekute põhjal tehtud olulistest muudatustes, mis suurendavad töötajate heaolu.

Tööaeg ning töö- ja pereelu ühitamine on olulised teemad, millega seotud potentsiaalne negatiivne mõju võib tuleneda ebaharilikust tööajast, võimalikest ületundidest või suurenenud töökoormusest, mis mõjutavad töötaja töö- ja eraelu tasakaalu.

Tallinna Vee jaoks on oluline oma **töötajate arendamine**. Töötajatele pakutavad arenguprogrammid ja koolitused aitavad toetada töötajate arengut nende karjääriteekonnal.

Tallinna Vees töötab eri vanuses ja mitmest rahvusest töötajaid, kes teevad väga erineva iseloomuga töid. See annab ettevõttele võimaluse saada kasu erilaadsetest kogemustest ja teadmistest. Mitmekesisuse tagamine erineva profiiliga töötajate kaasamise näol on potentsiaalse positiivse mõjuga. Sooline tasakaal on oluline juhatuse ja nõukogu tasandil.

Sidusrühmade, k.a töötajate huvid ja seisukohad on välja toodud alapeatükis „[Sidusrühmade ootused](#)“.

Juhtpõhimõtted

Tallinna Vee personalipoliitika minimeerib ülaltoodud riske ja mõjusid oma tegevuskava kaudu. Personalipoliitika täideviimise eest vastutab organisatsiooni personalijuht ja kõrgeimail juhtimistasandil juhatus. Sotsiaalselt vastutustundliku ettevõttena, kes väärtustab oma töötajaid ning on pühendunud pidevale arengule, usume ja panustame sellesse, et meie meeskonnas töötaksid pühendunud ning kompetentsed inimesed. Personalipoliitika toob välja järgnevad olulised juhtpõhimõtted:

- **Tööohutus.** Usume kindlalt, et ühegi tööülesande täitmine ei ole väärt viga saamist. Seetõttu pühendume turvalise töökeskkonna tagamisele ning kindlustame töötajatele nõuetele ja vajadustele vastavad töövahendid ning väärtustame ja toetame ettevõttes tervislikke eluviise. Töökeskkonna alased juhtpõhimõtted leiab ettevõtte [kodulehelt](#).
- **Kaasamine.** Peame oluliseks, et meie töötajad oleksid kaasatud ettevõtte tegemistesse ning teadlikud olulistest teemadest, mistõttu tagame asja- ning ajakohase infovoogu. Ehkki omaette poliitikad kõikide protsesside kohta kirjapanduna puuduvad, kaasame mitmeid osapooli nii ettevõtte seest kui ka väljast.
- **Töötajate areng ja järelkasv.** Innustame arengut meeskonna sees. Seetõttu anname pühendunud ja võimekatele töötajatele võimaluse ettevõttesiseseks eneseteostuseks ning karjääriks. Samuti julgustame töötajaid pidevalt õppima ja arenema, võimaldades neile nende ning ettevõtte vajadustest lähtuvaid koolitusvõimalusi. Peame oluliseks tagada oma meeskonnale jätkusuutlik järelkasv. Sellest tulenevalt oleme alates 2021. aastast käivitanud kolmes kutsehariduskoolis ja kolmes kõrgkoolis oma stipendiumiprogrammi.
- **Väärtustamine ja tunnustamine.** Tunnustame tulemuslikku ja pühendumusega tehtud tööd, mis ületab igapäevakohustusi ja ootusi, ning usume, et pühendunud ja kompetentne töötaja on iga ettevõtte suurim vara. Samuti väärtustame ja tunnustame oma töötajate pikaajalist panust ettevõttesse.

Tallinna Vee ärietiika koodeksi üks kuuest põhireeglist puudutab inimõiguste ja töötajate õiguste tagamist.

Me austame iga üksikisiku inimõigusi ega diskrimineeri inimesi nende rassi, nahavärvi, usutunnistuse, soo, vanuse, sotsiaalse staatuse, perekondliku päritolu, füüsilise või vaimse puude või seksuaalse sättumuse alusel, ega riku muul moel inimõigusi. Igasugune diskrimineerimine on mitteaktsepteeritav ning me toetame inimõigusi kindlalt kõikides oma ettevõtmistes. Ettevõtte ei kasuta sunnitööd ega lapstööjõudu. Tallinna Vesi austab ja toetab inimõigusi ja töötajate õigusi, järgides võrdse kohtlemise põhimõtet ning pidades oluliseks soosida ja hoida võrdseid võimalusi ja võrdset kohtlemist töökollektiivis ja tööhõives. Igat üksikisikut austatakse ning koheldakse õiglaselt ja võrdselt, sõltumata tema soost, usutunnistusest, vanusest vms teguritest.

TÖÖTAJATE KAASAMISE KANALID JA NEGATIIVSETE MÕJUDE HEASTAMINE

TÖÖTAJATE KAASAMISE KANALID

Kaasamis-kanal	Kirjeldus, näited	Läbiviimise regulaarsus	Tagasisidega arvestamine
Üle-ettevõtteline rahulolu-uuring	Viime töötajate seas läbi rahulolu-uuringut, et teada saada, mis on ettevõttes hästi ja millised valdkonnad vajavad enam tähelepanu. Hindame väga töötajate arvamust ja mõtteid ning nende tagasisidet ja hinnangut oma tööelule.	Kord aastas	Saadud tagasiside põhjal loome tegevuskavad nii ettevõtte tasandil kui üksustes
Tippjuhtkonna avatud koosolekud	Koosolekul vahetatakse infot töötajate ja juhtkonna vahel	Kord kuus	Vahetu tagasiside koosolekutel ja rahulolu-uuringu kaudu
Osakonna koosolekud	Vahetus suhtlus osakonna juhi ja liikmete vahel	Sõltuvalt osakonnast, tavapäraselt kord nädalas või kuus	Vahetu pidev tagasiside koosolekutel ja rahulolu-uuringu kaudu
Suhtlus vahetu juhiga	Vahetu juhi rolli tähtsust tugevdab ettevõttes hea tava pidada juhi ja otsealluvate vahel korrapäraseid üks ühele vestlusi	Kord nädalas, paari nädala tagant või kord kuus	Suhtlus vahetu juhiga annab hea võimaluse jooksvalt töötulemusi hinnata, tagasisidet anda ja ka uusi tegevusi eesmärgistada
Aasta-eesmärkide tutvustamine	Iga uue kalendriaasta alguseks lepib juhtkond kokku ettevõtte eesmärgid, mis pannakse kirja aasta tulemuskaardile. Need eesmärgid avalikustatakse ja neid tutvustatakse kõikidele töötajatele aasta alguses toimival koosolekul. Infot aastaeesmärkide täitmise hetkeseisu kohta jagatakse asutusesisestel digiekraanidel.	Toimub iga aasta alguses, ühtlasi antakse järgneva kalendriaasta jaanuaris ülevaade eelnenud aastaks seatud eesmärkide saavutamisest. Jooksva aasta eesmärkide täitmise hetkeseisu tutvustatakse igakuiselt.	Koosolekul saavad töötajad esitada täpsustavaid küsimusi eesmärkide ja nende täitmise kohta. Terve aasta jooksul on töötajatel võimalus tutvuda aastaeesmärkide täitmise hetkeseisuga

Üle-ettevõtte- lised suhtlus- kanalid	Kuukiri, üleettevõttelised e- kirjad, siseveeb, digiekraanid, koduleht, sotsiaalmeedia- kanalid	Vastavalt vajadusele	Hetkel saame tagasisidet vahetult ja korraldatakse perioodiliselt tagasisideküsitlusi
Mitme- sugused üritused, koolitused	Töötajatele mõeldud üritusi ja koolitusi toimub aasta jooksul mitmeid, sh suvepäevad, jõulugaala, infopäev, meeskonnapäev koos Utilitase organisatsiooniga, veebi-seminarid, erialased koolitused	Vastavalt vajadusele	Saadame töötajatele tagasisideküsimustikke, samuti kogume tagasisidet suuliselt ja kuulame töötajate arvamusi

Oma murede ja tähelepanekute edastamiseks on töötajatel mitmeid võimalusi:

- Töötajate esmane harjumus on pöörduda mure või tähelepanekutega otsese juhi poole, personaliosakonda või bürooassistendi poole, sõltuvalt sellest, missugust laadi tähelepanekuga on tegemist.
- Puhastusjaamadesse ja Ädala kontorisse on paigutatud postkastid, mille kaudu on töötajatel võimalik edastada oma tähelepanekuid, soovi korral ka anonüümselt.
- Üksikuid tähelepanekuid saadetakse läbi siseveebi, sel juhul reageerib personaliüksus, kes jälgib, et pöördumistega tegeletaks kohe.
- Mitukümmend aastat on tegutsenud töötajate ametiühing, kelle poole on samuti võimalus pöörduda nii küsimuste kui ka muredega.
- Samuti on ettevõtte kodulehel asuva vihjeankeedi kaudu võimalik soovi korral anonüümselt edastada teavet sündmuste kohta, mis töötaja arvates ei ole kooskõlas heade äritavade ja üldtunnustatud moraalnormidega. Olukordi lahendame juhtumipõhiselt ja heastame samuti olukorrale individuaalselt lähenedes.

Mure või tähelepaneku kättesaamisele järgnev protsess võib olla erinev, sõltuvalt konkreetsest tähelepanekust, kuid kõiki pöördumisi lahendavad esmalt otsesed juhid või personalitöötajad, kaasates vajadusel juhatuse. Olemasolev protsess on toimunud hästi ja kuna tähelepanekuid tuleb pigem vähe ja üksikuid, siis ei ole seni loodud süsteemsemat protsessi ega hinnatud eraldi meetmete tõhusust. Ettevõtte lähtub kanalite tagamisel põhimõttest, et pakutud kanalit võib pidada tõhusaks, kui selle kaudu edastatud mured saavad lahendatud mõistliku aja jooksul.

Kõik loetletud kanalid on loodud organisatsiooni töötajate poolt ja on kättesaadavad kõikidele töötajatele. Kanalite arvukus tuleneb soovist luua võimalus edastada informatsiooni kõigile töötajatele, sõltumata nende füüsilisest töökohast.

TEGEVUSSUUNAD JA EESMÄRGID

Tallinna Vesi on loonud selged tegevussuunad, mis on seotud ettevõtte strateegia elluviimisega.

- Organisatsiooni- ja juhtimiskultuuri arendamine. Juhtimisoskuste arendamine mängib organisatsiooni kujundamisel kesksel rollil.

JUHTIMISKVALITEEDIGA SEOTUD EESMÄRK

Eesmärgi nimetus	Eesmärk aasta algusest	Tulemus 2023. a lõpus
Juhtimiskvaliteedi tase (töötajate rahuolu-uuringu põhjal), 6-palli skaalal	≥ 5 palli	≥ 5,1 palli

Töötajatelt saadud tagasiside aitab langetada olulisi otsuseid ning töötajate kaasamine aitab töötajatel mõista otsuste tagamaid ning otsustega seotud muudatuste vajalikkust. Konkreetseid **kaasamiskanalid** tagasiside edastamiseks on välja toodud eespool. Kaasame töötajaid ka organisatsiooni arendamise sisulistesse tegevustesse. Näiteks 2023. aasta veebruaris said kõik töötajad kaasa rääkida Tallinna Vee uute väärtuste sõnastamisel. Lisaks kutsume töötajaid kaasa lööma ettevõtte kuvandi loomises (nt tutvustades ettevõtet messidel) ja heategevuslikes ettevõtmistes (nt osaledes liikuma kutsuvates sammukampaaniates, millega kogume annetusi mitmetele abivajajatele).

Väärtuspakkumise tugevdamine töötajale. Peame pakkuma ahvatlevat ja konkurentsivõimelist kompensatsioonipaketti.

Selleks, et võimaldada **õiglast töötasu**, osaleme igal aastal Fontese palgauuringus ning jälgime ka Statistikaameti poolt avaldatavat palgainfot, mille alusel korrigeerime igal aastal oma töötajate töötasusid.

Üldise tervisealase teadlikkuse tõstmiseks korraldame kord aastas **tervisekuud**, mille raames kutsume rääkima huvitavaid külalisesinejaid ja tutvustame uusi võimalusi, kuidas hoida ja parandada oma tervist. Tervise hoidmiseks oleme töötajatele loonud **võimalused sportimiseks** ettevõtte oma spordi- ja jõusaalides. Samuti võimaldame inimestel võtta nädala jagu **lisapuhkust talvekuudel** ning toetame **meeskonnasporti**. Alates 2022. aastast pakume oma töötajatele **Confido tervisekindlustust**, mis võimaldab tööandja kaudu hüvitada erameditsiiniastutuste ja riiklike haiglate teenuseid.

Töö- ja pereelu ühitamiseks anname esimese koolipäeva puhul septembris vaba päeva kõigile 1.-4 klassi minevate laste vanematele, samuti pakume tasustatud vabu päevi abiellumise, matuste ja lapse sünni korral.

Töötajate arengu toetamiseks koostame igal aastal töötajate arenguestluste põhjal koolitusplaani, mille järgi korraldame aasta jooksul mitmesuguseid koolitusi. Samuti toimuvad koolitused väljaspool koolitusplaani. Toetame ettevõtte töötajaid, kes töötamise kõrvalt õpivad kutse- või kõrgkoolis, **omatöötaja stipendiumiga**. Lisaks kaardistab iga osakond oma suure potentsiaaliga töötajad (talendid), kellele pakutakse aasta ringi mitmesuguseid, iga-aastase arenguestluste käigus kokku lepitud tegevusi.

KOOLITUSE MÕÕDIKUD

Mõõdik	2023	2022	2021
Koolitustel osalenute arv	357	224	n/a
...mehed	241	143	n/a
...naised	116	81	n/a
...juhid	72	65	n/a
...spetsialistid	177	109	n/a
...oskustöölised	108	50	n/a
Korrapärasel töötulemuste hindamisel osalenud töötajate arv	n/a	n/a	n/a
...mehed	n/a	n/a	n/a
...naised	n/a	n/a	n/a
Koolitusel osalenute osakaal kogu töötajaskonnast	99%	65%	n/a
Keskmine koolituspäevade arv töötaja kohta	4,2	2,39	2,28

TÖÖ- JA ERAELU TASAKAALU NING TASUSTAMISE MÕÕDIKUD

Mõõdik	2023	2022	2021
Vanemapuhkuse õigusega töötajate arv, sh sooline jaotus, osakaal kogu töötajaskonnast	N/A	N/A	N/A
...mehed	N/A	N/A	N/A
...osakaal töötajaskonnast	N/A	N/A	N/A
...naised	N/A	N/A	N/A
...osakaal töötajaskonnast	N/A	N/A	N/A
Vanemapuhkusel viibivate töötajate arv, sh sooline jaotus, osakaal kogu töötajaskonnast	8	7	12
...mehed	2	0	1
...osakaal töötajaskonnast	0,5%	0,0%	0,3%
...naised	6	7	11

...osakaal töötajaskonnast	1,6%	2,0%	3,3%
Sooline palgalõhe, sh töökategoriate või muude segmentide alusel	N/A	N/A	N/A
Kõrgeima palgaga töötaja aastase kogutöötasu ja kõigi töötajate aastase mediaantöötasu (v.a kõrgeima palgaga töötaja) suhe	N/A	N/A	N/A

- Järelkasvu kavandamine. Järelkasvu kavandamine tagab oluliste ametikohtade ja vastutuse sujuva üleandmise. Anname pühendunud ja võimekatele töötajatele võimaluse ettevõttesiseseks enese-teostuseks.

Alustasime 2021. aasta sügisel Tallinna Vee omatöötaja stipendiumi programmiga ning jätkame seda ka edaspidi. 2023. aastal olime praktikakohaks 23 praktikandile (13 neidu ja 10 noormeest), kellest kolm jätkasid meie juures töötamist ka peale praktikaperioodi.

- Tallinna Vesi seab tähtsale kohale töötajate rahulolu, rakendades selleks mitmesuguseid vahendeid.

Töötajate rahulolu-uuringu tulemuste põhjal koostatakse tegevuskavad ning rakendatakse algatusi probleemide lahendamiseks ja töötajate heaolu parandamiseks.

Töötajate rahulolu oma tööga aitab hoida **tunnustamine**. Ühe osana töötajate tunnustamisest oleme sisse seadnud tööjuubilaride meelespidamise. Samuti toimub ettevõtte iga-aastaselt jõulugaalal aasta parimate töötajate tunnustamine mitmes kategoorias, auhinnaga kaasneb ka rahaline preemia. Lisaks sellele on võimalik kõikidel töötajatel läbi ettevõtte siseveebi tunnustada ja tänada kolleegi, kes saab ettevõttelt tänutäheks kaardi ja šokolaadi.

TÖÖTAJATE RAHULOLU MÕÕDIKUD

Eesmärgi nimetus	Eesmärk aasta algusest	Tulemus 2023. a lõpus
Töötajate pühendumuse tase (TRI*M indeks töötajate rahuolu-uuringu põhjal)	≥ 69 punkti	69 punkti
Osakondadevaheline koostöö (töötajate rahuolu-uuringu põhjal), 6-palli skaalal	≥ 4,7 palli	4,3 palli

Mitmekesisuse ja soolise võrdõiguslikkuse tagamiseks ei ole Tallinna Vees välja töötatud otseseid meetmeid. Seda teemat katab Tallinna Vee ärietika koodeks, mis sedastab, et ettevõtte järgib võrdse kohtlemise põhimõtet ning peab oluliseks soosida ja hoida võrdseid võimalusi ja võrdset kohtlemist töökollektiivis ja tööhõives. Igat üksikisikut austatakse ning koheldakse õiglaselt ja võrdselt, sõltumata tema soost, usutunnistusest, vanusest vms teguritest.

TÖÖTAJATE MITMEKESISUSE MÕÕDIKUD

Mõõdik	2023	2022	2021
Tippjuhtkonna sooline jaotus	11	9	11
...mehed	6	6	6
...meeste osakaal	55%	67%	55%
...naised	5	3	5
...naiste osakaal	45%	33%	45%
Palgatöötajate ealine jaotus	362	345	331
...alla 30-aastased	46	48	49
... osakaal	13%	14%	15%
...31-50-aastased	187	167	157
...osakaal	52%	48%	47%
...üle 50-aastased	129	130	125
...osakaal	36%	38%	38%
Puuetega töötajate arv	5	4	3
...mehed	3	2	1
...naised	2	2	2

TÖÖGA SEOTUD JUHTUMID JA KAEBUSED NING INIMÕIGUSTELE AVALDUV TÕSINE MÕJU

Mõõdik	2023	2022	2021	Eesmärk
Diskrimineerimisjuhtumite arv, sh ahistamisjuhtumite koguarv	0	0	0	0

- Ohutus on oluline aspekt meie igapäevases tegevuses. Seame esikohale oma töötajate ohutuse ning edendame turvalist töökeskkonda ja ohutuid töövõtteid.

Meie strateegilistes eesmärkides on positiivne tööohutuskultuur eraldi välja toodud ja oleme endale eesmärgiks võtnud tööõnnetuste nulltaseme saavutamise.

TÖÖOHUTUSEGA SEOTUD EESMÄRGID

Eesmärgi nimetus	Eesmärk aasta algusest	Tulemus 2023. a lõpu seisuga
Tööõnnetuste arv	0	1
Tööohutusmõõdiku (TOM) näit Tallinna Vee ja Watercomi objektidel	≥ 90%	95,57%

Tööohutus on meie tegevuse lahutamatu osa ja keskse tähtsusega kõigis meie tegemistes. Ühegi tööülesande täitmine ei ole väärt viga saamist. Ohutu ja meeldiv töökeskkond aitab meil tööandjana tagada, et meie töötajad on hoitud ega riski tööd tehes oma tervise või eluga. Meie töökeskkonnaalane tegevus vastab riiklikele õigusaktidele ning rahvusvahelise töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemi standardi ISO 45001:2018 nõuetele. Ehitus- ja remondiobjektide nõuetele vastavus on iga-aastaselt seatud ka üheks ettevõtte eesmärgiks.

Ettevõttes korraldab tööohutust töötervishoiu- ja ohutuse osakond, kuhu kuulub tööohutusjuht ja tööohutusspetsialist. Lisaks neile tegutseb ettevõttes 10-liikmeline töökeskkonnanõukogu ja eri üksustest valitud 18 töökeskkonnavolinikku. Täiendavalt kontrollivad tööohutust töökeskkonnanõukogu liikmed ja juhid, kes viivad kontrolle läbi nii objektidel kui ka tootmisüksustes. Negatiivsete leidude puhul lepitakse kokku parendustegevustes, milleks võib olla nii täiendav koolitus, juhendamine, ohutust parandavate töövahendite soetamine kui ka märgistuse lisamine. Kokkulepitud tegevuste täitmist kontrollitakse.

2023. aastal viidi läbi kokku 579 tööohutuskontrolli, neist 440 objektidel ja 139 töökohal. 2023. aastal juhtus üks tööõnnetus, mille tagajärjel pidi töötaja jääma töövõimetuslehele enam kui 3 tööpäevaks. Tööõnnetuste ennetamiseks julgustame pidevalt oma töötajaid, sealhulgas ka juhte, märku andma tööohutusega seotud tähelepanekutest ning pöörama tähelepanu info kogumisele ohuolukordade, ohutuslaste tähelepanekute ja „napikate“ kohta oma töötajatelt. 2023. aastal laekus juhtidelt TOM kontrollide kaudu 574 tähelepanekut ja töötajatelt otse töötervishoiu ja -ohutuse osakonda 30 tähelepanekut. Saadud info põhjal viime läbi parendustegevusi võimalike õnnetuste ärahoidmiseks tulevikus.

Ohutu töökeskkonna loomisel ning ka selle hoidmisel on võtmeaspektiks töötajate teadlikkus ja **korrapärased tööohutuskontrollid**. Viime regulaarselt läbi **töökeskkonnaalaseid koolitusi**. Teiste seas toimusid 2023. aastal esmaabiandjate välja- ja täiendõpe, töötajate tuleohutuskoolitus, elektriohutuse koolitus, piiratud ruumis töötamise koolitus, tõstetööde koolitus, liiklusohutuse koolitus ja kemikaali-ohutuse koolitus.

TERVISHOIU JA OHUTUSEGA SEOTUD MÕÕDIKUD

Mõõdik	2023	2022	2021	Eesmärk
Töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemiga kaetud töötajate osakaal	100%	100%	100%	100%
Tööga seotud surmajuhtumite arv	0	0	0	0
Registreeritud tööõnnetuste arv	1	1	2	0
Registreeritud tööõnnetuste määr	N/A	N/A	N/A	
Registreeritud tööga seotud tervisehäirete arv	0	0	0	0
Ettevõtja töötajatega toimunud tööõnnetuste jms juhtumite tõttu kaotatud tööpäevade arv	15	30	51	0

TÖÖTAJATEGA SEOTUD MÕÕDIKUD

Mõõdik	2023	2022	2021
Töötajate või täistööajale taandatud töötajate arv	362	345	331
...mehed	256	248	239
...naised	106	97	92
...alla 30-aastased	46	48	49
...31-50-aastased	187	167	157
...üle 50-aastased	129	130	125
Täistööajaga töötajate arv (FTE)	349,35	333,325	313,05
Aasta jooksul lahkunud töötajate arv	71	81	59
Tööjõu vabatahtliku voolavuse määr	7,9%	7,7%	10%
Tööjõu koguvoolavus ilma praktikantideta	15%	18,7%	16,9%
Tööjõu voolavuse määr (koguvoolavus, sh praktikandid)	19,8%	23,7%	17,7%
Kollektiivlepinguga hõlmatud palgatöötajate osakaal	100%	100%	100%

Töötajad väärtusahelas

Ohutus on oluline aspekt meie igapäevases tegevuses. Seame esikohale nii oma töötajate, klientide kui ka partnerite ohutuse. Edendame turvalist töökeskkonda ja ohutuid töövõtteid ning ootame seda ka oma partneritelt.

Väärtusahela töötajate puhul keskendume ainult ehitus- ja remonttööde teostajatele, kes töötavad Tallinna Vee või tütarettevõtte Watercomiga otseselt seotud objektidel. Neid saame kõige otsesemalt mõjutada täiendavate lepingunõuete ja kohapealse tööohutuskontrolli kaudu.

Väärtusahela töötajate seas on suurim mõju seotud töövõtjate poolt ehitus- ja remonttööde teostavate töötajatega, kuna ehitussektor on üks suurema tööõnnetusriskiga sektoreid. Tööinspektsiooni koostatud 2022. aasta töökeskkonna ülevaate järgi on ehitus kaubanduse ja metallitööstuse järel kolmas suurima registreeritud tööõnnetuste arvuga tegevusala. Tulenevalt asjaolust, et pakume elutähtsat teenust, on ehitustööd tihti kiireloomulised. Tuleb ette olukordi, kus peab töötama öösiti või tiheda autoliiklusega tänaval, mis omakorda suurendab tööõnnetusse sattumise tõenäosust. Ehitussektoris on palju ka riigikeelt mitte valdavaid töötajaid ja võõrtööjõudu, mistõttu on see grupp ka negatiivsetele mõjudele vastuvõtlikum.

Väärtusahelas on meie jaoks kõige suuremad riskid seotud Tallinna Vee ja Watercomi poolt tellitud ehitusobjektidel juhtivate tööõnnetustega. Suuremate tööõnnetustega kaasneb mainekahju ja koostöösuhte halvenemine. Selleks, et neid riske minimeerida, paneme väga suurt rõhku tööohutusnõuete järgimisele.

Oluliste teemade hindamise järgi on Tallinna Vee jaoks väärtusahela töötajatega seonduvate mõjude, riskide ja võimalustega seotud oluline alateema [väärtusahela töötajate töötingimused](#).

Potentsiaalne negatiivne mõju võib tekkida väärtusahela töötajatele antud ülesannete täitmiseks mittevastavatest töötingimustest (nt tööaeg, piisav töötasu, töötajate kaasamine jt) ning selle võimaliku mõju leevendamiseks vajalike meetmete puudumisest. Negatiivse mõju ilmnemisel võib kaasned negatiivne meedia tähelepanu või mõne eksperdi või partneri kriitika, mis võib põhjustada mõningase mainelanguse.

Juhtpõhimõtted

Tööohutus on meie tegevuse lahutamatu osa. See on keskse tähtsusega kõigis meie tegemistes ning me ei tee selles osas järeleandmisi. Soovime tagada oma klientidele, töötajatele ja koostööpartneritele turvalise keskkonna, edendades ohutut töökultuuri. Ettevõtte on koostanud tööohutusalsed juhtpõhimõtted (leitav kodulehe alajaotisest [Ettevõttest > Juhtimis põhimõtted > Töökeskkonna juhtpõhimõtted](#)) ja ärietika koodeksi (leitav kodulehe jaotisest [Eetilised äritavad](#)), mida rakendame kõigile lepingulistele koostööpartneritele. Tagamaks, et meie koostööpartner käitub eetilisel, rakendame hankeprotsessis täiendavaid kontrollmeetmeid, mis on toodud peatükis [„Juhtimisalane teave“](#).

KAASAMISKANALID JA NEGATIIVSETE MÕJUDE HEASTAMINE

Koostööpartnerite puhul suhtleme eelkõige [ettevõtte esindaja või projektijuhiga](#). Reeglina algab suhtlus projekti avakoosolekuga, kus selgitame meie poliitikaid ning ohutus-, keskkonna- ja kvaliteedinõudeid. Olenevalt projekti kestusest või keerukusastmest lepatakse kokku ka korraliste kohtumiste ajakava.

Täiendavalt viime igal aasta läbi ehitusega seotud **partneritele suunatud teabepäevi**. Selliste kohtumiste ja teabepäevade eesmärk on selgitada partneritele meie ettevõtte tööohutusega seotud põhimõtteid ja nõudeid, selleks et koostööprojektid sujuksid tõrgeteta ja kõik saaksid nõuetest üheselt aru.

Selleks, et negatiivsed mõjud meie ehitusobjektidel oleksid minimaalsed, oleme välja töötanud mitmeid abinõusid:

- Viime läbi tööohutuskontrolli töövõtja objektidel. Kontrolli teostame kõigil Tallinna Vee ja Watercomi poolt tellitud ehitustööde objektidel ja selle eesmärk on veenduda, et töövõtjad tagavad oma töötajatele asjakohased isikukaitsevahendid ja ohutud töövõtted.
- Kõigil meie koostööpartneritel või nende töötajatel on võimalus anda tagasisidet või edastada kriitikat, soovi korral anonüümselt ettevõtte kodulehel oleva vihjeankeedi kaudu, mille leiab alajaotisest **Eetilised äritavad**. See teave jõuab vahetult siseaudiitorini, kes on ettevõtte juhtkonnast eraldi seisev isik ning suhtleb otse ettevõtte nõukoguga. Samuti on kodulehelt võimalik leida nõukogu auditikomitee esimehe kontaktid, juhul kui vihje iseloom on selline, mis nõuab kõrgema juhtorgani sekkumist.

Eesmärgid ja mõõdikud

Tagamaks, et töövõtjad täidavad lepingu üldtingimustes seatud tööohutusnõudeid, viivad meie objektijuhid ja tööohutuse osakond läbi tööohutuskontrollid, kasutades TOM meetodit. Tööohutuse mõõtmine ehk TOM (Skandinaavias tuntud kui *TR -mittari*, ingl *TR Indicator*) on meetod, mis hindab tööohutuse taset, kasutades detailseid kontrollnimekirju. Need nimekirjad hõlmavad mitmeid ohutusaspekte, nagu töövõtete ohutus, kaitsevahendite kasutamine ja ohualade märgistamine. TOM meetod keskendub andmete kogumisele ja analüüsimisele pikema aja jooksul. See aitab jälgida ohutuses toimuvaid trende ja tuvastada potentsiaalseid riskikohti, võimaldades järjepidevat ohutuse parandamist.

TÖÖOHUTUSEGA SEOTUD EESMÄRK

Eesmärgi nimetus	Eesmärk aasta algusest	Tulemus 2023. a lõpus
Tööohutusmõõdiku (TOM) näit töövõtjate poolt teostatavatel ehitusobjektidel	Vähemalt 90%	95,6%

VÄÄRTUSAHELTA TÖÖTAJATEGA SEOTUD TÖÖOHUTUSKONTROLLIDE ARV

Mõõdik	2023	2022	2021
TOM kontrollide arv	112	n/a	n/a

- Kuna tööohutus on meile läbivalt oluline teema, siis viime igal aastal läbi koostööpartneritele suunatud infopäevi, et selgitada meiepoolseid nõudeid ja tekitada arutelu veelgi parema töökeskkonna loomiseks. 2023. aastal osales 16.06.2023 toimunud teabepäeval 50 inimest 23 ettevõttest ja 10.10.2023 toimunud teabepäeval 31 inimest 8 ettevõttest.
- Oleme aruandeaasta jooksul üle vaadanud ja oluliselt täiendanud ehitustööde teostamise lepingu üldtingimusi tööohutuse osas. Kõigile ehitus- ja remonttööde teostamiseks sõlmitavatele lepingutele lisame juurde kohustusliku lepingulisa ohutusnõuete täitmise kohta. Juhul kui töövõtja ei täida tööohutuse nõudeid, on meil õigus tööd peatada ja nõuda leppetrahvi tasumist. Sanksioonide eesmärk on motiveerida töövõtjaid tõsiselt suhtuma oma töötajate ohutusse. Selleks peab töövõtja koostama iga objekti kohta tööohutusplaani. See on oluline dokument, milles hinnatakse mitmesuguseid tööohutusega seotud riske ja nende leevendamiseks võetavaid meetmeid. Töid ei tohi alustada enne, kui plaani on kinnitatud nii tellija kui ka töövõtja.

Mõjutatud kogukonnad

Tallinna Vee jaoks on strateegiliselt oluline võimaldada linnakeskkonna kestlikku arengut, arendades välja rohelist linnaruumi.

Oluliste teemade hindamise järgi on Tallinna Vee jaoks oluline mõjukoht panus kogukonda. Peamiselt mõjutab Tallinna Vesi kogukonda positiivselt, rajades koostöös Tallinna linnaga avalikke joogiveekraane, millest on võimalik tasuta oma joogiveepudelit täita või lemmiklooma janu kustutada. Samuti pakub ettevõtte suurtele üritustele tasuta veepaake. Tallinna Vesi toetab kogukonda keskkonnateadlikkuse kasvatamise kaudu, käies tutvustamas keskkonnateemasid haridusasutustes, ettevõtetes ja kogukonnaüritustel.

Juhtpõhimõtted

Peame oluliseks inimesi, kelle elu meie töö mõjutab. Seetõttu toetame oma kogukonda ja võtame aktiivselt osa kogukonna tegemistest, mis otseselt või kaudselt seonduvad meie põhitegevusega. Peame tähtsaks tõsta elanike keskkonnateadlikkust, pakkudes võimalusi pudelivee asendamiseks kraaniveega.

KAASAMISKANALID JA NEGATIIVSETE MÕJUDE HEASTAMINE

Kogukonnaliikmed saavad oma murede ja küsimustega pöörduda ettevõtte poole otse ametlike suhtluskanalite kaudu (posti teel, telefonitsi, e-posti vahendusel). Kõik kirjad ja kõned registreeritakse ja neile vastatakse samamoodi nagu ettevõtte lepinguliste klientide pöördumistele. Lisaks saavad kogukonnaliikmed teavet ja mõtteid jagada ettevõtte kodulehe või sotsiaalmeediakontode kaudu ([Facebook](#), [Instagram](#), [LinkedIn](#)).

Soovi korral on igal kogukonnaliikmel võimalus anda tagasisidet või edastada kriitikat anonüümselt:

- Selleks saab täita ettevõtte kodulehel oleva vihjeankeedi, mille leiab alajaotisest **Eetilised äritavad**. Ankeedi kaudu sisestatud teave jõuab vahetult siseaudiitorini, kes on ettevõtte juhtkonnast eraldi seisev isik ning suhtleb otse ettevõtte nõukoguga.
- Samuti on kodulehelt võimalik leida nõukogu auditikomitee esimehe kontaktid, juhul kui vihje iseloom on selline, mis nõuab kõrgema juhtorgani sekkumist.

Kuna väga suur osa Tallinna Vee tegevusest on reguleeritud keskkonnalubade ja õigusaktidega, siis saab iga kogukonnaliige võimalikest probleemidest või kahtlustest teavitada ka otse Keskkonnaametit, Terviseametit või kohalikku omavalitsust, kes omakorda teostavad järelevalvet ettevõtte tegevuse üle.

Eesmärgid ja mõõdikud

Tallinna Vesi on kogukonna toetamiseks välja töötanud sponsorlusstrateegia, mille põhimõtete alusel viiakse ellu sponsorlustegevusi:

- **Mõjuala.** Tallinna Vee sponsorlus keskendub tegevustele ettevõtte põhitegevuspiirkonnas Tallinnas ja selle lähialdades.

AVALIKE VEEKRAANIDE JA VEEPAAGI LAENUTUSTE ARV

Mõõdik	Tulemus 2023. a lõpus
Avalike veekraanide arv	41
Veepaagi laenutuste arv	21

Et puhas joogivesi on eluks hädavajalik ja see peaks olema kõigile lihtsasti ja soodsalt kättesaadav, siis oleme koostöös Tallinna linnaga alates 2021. aastast rajanud üle terve Tallinna nii väli- kui siseruumidesse mitmeid joogiveekraane. 2023. aastal lisandus 3 uut veekraani, mis paigaldati ratta- ja kõnniteede ning terviseradade äärde. Nii oli 2023. aasta suvehooajal avatud ühtekokku 41 avalikku joogiveekraani üle terve pealinna.

- **Seos põhitegevusega.** Panustame projektidesse, mis on tihedalt seotud meie põhitegevusega, st vee- ja kanalisatsiooniteenuse pakkumisega.

EKSKURSIONIDEL JA HARIDUSLIKES TUNDIDES OSALENUTE ARV

Eesmärgi nimetus	Eesmärk aasta algusest	Tulemus 2023. a lõpus
Tallinna Vee korraldatud keskkonnahoidlikes ettevõtmistes osalenute arv	1500	2667

Kogukonna keskkonnateadlikkuse suurendamine on meie jaoks äärmiselt oluline. See tagab loodusressursside säästliku kasutamise ja aitab ka tarbijal kulusid kokku hoida, näiteks asendades pudelivee kraaniveega. Selleks, et suurendada kogukonna keskkonnateadlikust, pakub Tallinna Vesi oma kodulehel tasuta keskkonnateemalisi harivaid õppematerjale ja viib läbi veeteemalisi tunde haridusasutustes ning ettevõtetes. Tallinna Vesi toetab spordi- ja kogukonnaüritusi. Lisaks korraldab ettevõtte oma puhastusjaamades ekskursioone ja avatud uste päevi, et seeläbi viia teadmisi keskkonnast kogukonnaliikmeteni. Eesmärgiks oleme seadnud, et aastas osaleb meie läbi viidud vestlusringides ja ekskursioonidel vähemalt 1500 inimest.

- **Süsteemne lähenemine ja järjepidevus.** Tallinna Vesi toetab järjepidevalt samu valdkondi ja projekte, et luua sponsorluspõhimõtetele süsteemsust ja selgust. Otsustusprotsess on kandidaatidele põhjendatud ja läbipaistev.

Tallinna Vesi toetab peamiselt algatusi, mis on seotud keskkonnaharidusega ja suunatud kohalikule kogukonnale või vähemate võimalustega inimestele. 2023. aastal aitas Tallinna Vesi kaasa keskkonnaharidust edendava jätkusuutlikkuse festivali *Impact Day* ja investeerimisfestivali toimumisele ning kogukonnasündmuste, nagu XIII noorte laulu- ja tantsupidu, Tallinna vanalinna päevad, Tallinna merepäevad, Kalamaja päevad, Tallinna linnaruumifestival, Põhja-Tallinna jaanipäev, KopliFest ja Uue Maailma tänavafestival, teostumisele. Samuti panime õla alla mitme sportliku sündmuse, nagu 51. Ülemiste järvejooks ja IRONMAN, toimumisele. 2023. aastal toetasime järgmisi organisatsioone: Tallinna

lasteaed Õunake, Tallinna Ristiku Põhikool, Eesti Invaspordi Liit, SA Agrenska Fond, Autismikool, Põhja-Eesti Pimedate Ühing, Tallinna Naiste Kriisikodu ja Toidupank.

Tarbijad ja lõppkasutajad

Pakume vee- ja kanalisatsiooniteenuseid enam kui 24 900 lepingulisele kliendile ja ligikaudu 470 000 lõpptarbijale Tallinnas ning selle lähiümbruses. Seega vastutame selle eest, et rohkem kui kolmandikule Eesti elanikest oleks tagatud kindel ning kvaliteetne vee- ja kanalisatsiooniteenus.

Tallinna Vee strateegia põhisuunad on tugevalt seotud kliendile kvaliteetse vee- ja kanalisatsiooniteenuse pakkumisega. Tallinna Vee strateegia toob klientide ja lõpptarbijate jaoks välja järgmised põhisuunad:

- Võimaldame linnakeskkonna kestlikku arengut, pakkudes kvaliteetseid veeteenuseid, olles teerajajaks kaasaegsete sademeveelahenduste rakendamisel ja arendades välja rohelist linna-ruumi. Ühendame kliendid elutähtsa veetaristuga ja pakume suurepäraselt kliendikogemust, kasutades nutikaid lahendusi ja digitaalseid teeninduskanaleid.
- Hoiame hinnad kliendi jaoks taskukohased, parandades oma tõhusust pidevalt kaasaegsete tehnoloogiate, digitaliseerimise ja automatiseerimise teel.

Oluliste teemade hindamise järgi on Tallinna Vee jaoks klientide ja lõpptarbijatega seonduvate mõjude, riskide ja võimalustega seotud olulised alateemad.

Vee- ja kanalisatsiooniteenuse tagamisel on oluline joogivee terviseohutus ja kvaliteet, teenuse kättesaadavus ning teenuse hind. Tallinna Vee jaoks on põhiteenuse kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine kõige suurema mõjuga ja majanduslikult olulisim, kuna see seonduv kõige otsesemalt ettevõtte põhitegevusega. Pideva kättesaadavuse tagamise näol elutähtsate teenusele, st joogiveega varustamisele, on Tallinna Vee positiivne mõju klientide ja lõpptarbijate huvidele. Potentsiaalset negatiivset mõju võib avaldada kliendi tervisele joogivee kvaliteedi halvenemine, üldine kättesaadavuse vähenemine ja teenuse hinna tõus.

Oluliste teemade välja selgitamisel hinnati, et teabevahetus on seotud võimaliku negatiivse mõjuga, kui Tallinna Vee teenuse kättesaadavuse või häiretega seotud teave ei jõua õigel ajal kliendi ja lõpptarbijani, mis on klientide ja lõpptarbijate rahulolu seisukohast ülioluline.

Tallinna Vee valduses on märkimisväärne hulk kliendiandmeid ning see puudutab kõiki kliente ja lõpptarbijaid, kuna eraelu puutumatus rikkumisega kaasneb võimalik negatiivne mõju. Andmekaitse-seaduse järgimine annab õiguslikud tagatised, mis aitavad rahvusvaheliste inimõiguslaste seaduste rikkumist vältida. Samas andmelekked puhul võib võimalik negatiivne mõju olla suur.

Negatiivsete mõjude korral võivad tekkida maineriskid, näiteks läbi lokaalse negatiivse meediahuvi, mis võib tuua kaasa mõnetise maine languse. Kaasneda võib mõningane kriitika ametiasutustelt. Sidusrühmade, k.a klientide ja lõpptarbijate huvid ja seisukohad on välja toodud alapeatükis [„Sidusrühmade ootused“](#).

Juhtpõhimõtted

Tallinna Vee roll on pakkuda kliendile teenust, millele ta saab kindel olla ööpäevaringselt, 365 päeva aastas. Me teame oma vastutust ega pelga anda lubadusi selle teenuse pakkumisel ja võtta vastutust nende täitmise eest.

Hea klienditeenindus põhineb kliendi vajaduste mõistmisel, proaktiivsel tegutsemisel ning asjatundlikul ja personaalsel nõustamisel. Probleemide korral on oluline kliendi sisuline aitamine, kursishoidmine ja lubadustest kinnipidamine. Soovime, et kliendid usaldaksid meid ja meie teenust.

Klientide ja lõpptarbijate suhete eest vastutavad juhtkonnas kliendikogemuse juht ja juhatuses varahaldusdirektor.

2023. aastal võtsime tööle võtmekliendihalduri, kelle halduses on 56 võtmeklienti ning kelle roll on kliendisuhete ja oma klientide pöördumiste haldamine. See võimaldab pakkuda võtmeklientidele personaalsemat ja kvaliteetsemat teenindust.

2023. aastal lõime ka uue ametikoha teeninduskvaliteedi juhi näol, kelle roll on analüüsida koostöös valdkondade esindajatega pöördumiste, eriti kaebuste algpõhjust. Vajadusel suhtleb teeninduskvaliteedi juht klientidega, täpsustamaks rahuolematuse põhjust ja küsimaks otsest tagasisidet. Analüüsi tulemusel tehakse kokkulepped töökorralduse ja süsteemide parendamiseks.

Vee- ja kanalisatsiooniteenuse pakkumine toimub ranges vastavuses veemajandust reguleerivate õigusaktide ning kohaliku omavalitsusega sõlmitud halduslepingus kokku lepitud teenuste kvaliteedi nõuetega. Kliendilepingute korrektseks täitmiseks kogutakse ja säilitatakse andmeid vastavalt Tallinna Vee ja Watercomi juhatuse 25.05.2018 otsusega kinnitatud privaatsuspoliitikale, mis on kõigile kättesaadav ja leitav Tallinna Vee kodulehel jaotisest [Privaatsuspoliitika](#).

Tallinna Vesi ja Tallinna Linn leppisid halduslepinguga kokku klientidele antavad lubadused ja tähtajad, mis on terves ulatuses toodud ettevõtte kodulehel alajaotises [Kliendile > Tallinna Vee lubadused kliendile](#):

- Tagame ööpäevaringselt kvaliteetse joogivee
- Hoiame ümbritsevat keskkonda, kõrvaldades kanalisatsiooniummistused esimesel võimalusel
- Hoolitseme veevarustuse tagamise eest ning teavitame kliente aegsasti võimalikest katkestustest
- Oleme täpsed arvete koostamisel ja veearvestite hooldamisel
- Käsitleme klientide infopäringuid kiiresti ning oleme kaebuste lahendamisel põhjalikud

KLIENTIDE JA LÕPPTARBIJATE KAASAMISE KANALID JA NEGATIIVSETE MÕJUDE HEASTAMINE

KLIENTIDE JA LÖPPTARBIJATE KAASAMISE KANALID

Kaasamiskanal	Kirjeldus, näited	Läbiviimise regulaarsus	Tagasisidega arvestamine
Kontaktipõhised tagasiside-küsitlused	Küsime tagasisidet pöördumise lahendamise kvaliteedile. Igas kuus küsime tagasisidet keskmiselt 900 kliendilt ning küsitlusele vastab neist u 10%.	Kord kuus	Kui klient annab tagasiside, et ei jäänud rahule pöördumise lahendamisega või pigem jäi rahule (hinded 1–3), analüüsime iga tagasiside tausta põhjalikult ning teeme järeldused, vältimaks sarnaste põhjuste kordumist ning leidmaks võimalusi tulemuste parandamiseks.
Kliendirahulolu-uuring	Põhieesmärk on välja tuua muutused kliendisuhete üldises tugevuses ning hinnata aastase tegevuse tulemusi kõigis kliendisuhete seisukohalt olulistes valdkondades. Uuring viiakse läbi järgmistes sihtrühmades: Tallinna piirkonna kliendid – kokku 500 vastajat: 250 eramuklienti, 100 korteriühistut, 150 muud äriklienti. Tallinna lõpptarbijad – 400 vastajat. Vastajad jaotuvad linnaosade vahel vastavalt linnaosade tegelikule osakaalule. Maardu ja Muuga piirkonna kliendid – kokku 100 intervjuud.	Kord aastas	Pärast uuringutulemuste saabumist analüüsime muutusi antud hinnangutes, vaatame üle kõik vabad vastused ning otsustame vajalikud jätkutegevused, mõjutamaks edasisi tulemusi positiivses suunas. Iga-aastases uuringus küsime muu hulgas tagasisidet rahulolule teenindus- ja teavituskanalitega ning teenuse kvaliteediga.
Ettevõttevälised infokanalid	Kord kvartalis saadame eraklientidele infokirja eesmärgiga teavitada kliente olulistest arendustest ja muudatustest Tallinna Vees ning jagada teavet, mis aitaks vähendada klientide vajadust	Kord kvartalis	

	pöörduda ettevõtte poole.		
	Saadame klientidele kirju, mis informeerivad toimuvatest muudatustest (nt vee-teenuse hind) e-posti vahendusel või posti teel lähtuvalt kliendi eelistusest. Võimalikud kanalid on nt e-kirjad, SMS-teavitused, kvartaalsed infokirjad, pressiteated ja uudised ettevõtte kodulehel.	Vastavalt vajadusele	

Kõiki esitatud kaebusi ja ettepanekuid käsitleme põhjalikult lähtuvalt kodulehel alajaotises [Kliendile > Tallinna Vee lubadused kliendile](#) toodud tähtaegadest, aga võimalusel kiiremini. Kaebustega tegelemiseks on Tallinna Vesi välja töötanud põhimõtted ja töökorralduse juhendi:

- Analüüsime kaebusi eesmärgiga tuvastada algpõhjused, vältimaks sarnaste põhjuste kordumist ning leidmaks võimalusi tulemuste parandamiseks.
- Lisaks kaebustele analüüsime ja tegeleme klientide ning lõpptarbivate tagasisidega, mida saame kord aastas läbi viidavast kliendirahulolu-uuringust ja igakuisest kontaktipõhisest küsitlusest.

Tallinna Vees on kehtestatud väärkäitumisest teavitamise kord, et oleks võimalik teavitada juhtumitest või kahtlustustest, mil keegi on käitunud seaduste, eetiliste äritavade või Tallinna Vee ärietika koodeksi vastaselt. Selleks on kodulehel jaotises [Eetilised äritavad](#) toodud võimalus soovi korral anonüümse vihje andmiseks.

Tegevussuunad ja eesmärgid

TEENUSE KÄTTESAADAVUS JA KVALITEET

Katkematu teenuse tagamiseks on oluline range kontroll joogivee kvaliteedi üle, kuna see mõjutab kõigi tarbijate elukvaliteeti ja tervist. Joogivee kvaliteedi tagamiseks teostame torustike hooldust, jälgime puhastusjaamast ja veepumplatest väljuva vee kvaliteeti ning võtame regulaarselt proove ka tarbija kraanist. [Veekvaliteedi kontroll](#) toimub vastavalt joogivee kontrollikavadele, mille on kinnitanud Terviseamet. Tallinnas on ligikaudu 120 proovivõtukohta, sealhulgas lasteaiaid, koolid ja muud asutused, mis on jaotatud ühtlaselt üle kogu teeninduspiirkonna. Kõik analüüsitulemused on avalikud ning leitavad Terviseameti infosüsteemist, lisaks on veepuhastusjaamast väljuva joogivee analüüsi tulemused leitavad ettevõtte kodulehel.

Ühe osana oma püüdlustest jätkusuutliku veekasutuse suunas keskendume lekete arvu vähendamisele veetorustikus. Lisaks võivad suuremad avariid kaasa tuua muutusi veekvaliteedis. Joogivee kvaliteedi tagamiseks kasutame kloori, mille lõhn ja maitse võib osale tarbijatest tunduda ka ebameeldivana.

Torustike purunemise ennetamiseks teeme **süsteemis pidevat seiret**, viime läbi **ennetavaid hooldustöid** ja **rekonstrueerime torustikke**. Selleks, et torustikud saaksid õigeaegselt välja vahetatud, oleme koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga koostanud vastava mudeli, mis võtab arvesse mitmesuguseid näitajaid (nt toru vanus ja materjal, probleemide arv konkreetses lõigus, teekatete asendamise ajakava jms).

Veel on riskide maandamiseks veepuhastusjaamas **varugeneraator ja reservkütusemahuti**. Reoveepuhastusjaama on rajatud elektri ja soojuse koostootmisjaam ning pumplate tarbeks on kasutada mobiilsed elektrigeneraatorid. Piirkondlikult olulised pumplad on varustuskindluse suurendamiseks varustatud kahe- või kolmepoolse elektritoitega. Kuna olemasolevate mobiilsete generaatoritega ei suuda me ära katta kõikide pumplate energiavajadust, siis oleme kaardistanud 27 olulisemat objekti, kuhu hiljemalt aastaks 2025 soetame statsionaarsed generaatorid. Samuti on mõlemasse puhastusjaama kavandamisel päikeseelektrijaamad — 2024. aastal reoveepuhastusjaama ja 2025. aastal veepuhastusjaama.

Oluline positiivne mõju kliendile kaasneb **kaugloetavate veearvestite paigaldamisega**. Ettevõtte asendab kõikide oma teeninduspiirkonna klientide veearvestid kaugloetavatega hiljemalt 2026. aastaks. Koos nutiarvestiga kaob kliendil vajadus veenäitusid esitada ning see tagab ka täpsema arveldamise. Lisaks tarbimisandmetele edastab kaugloetav arvesti infot rikete ja vee väärkasutamise kohta, võimaldades veettevõttel jälgida oma veevõrku tõhusamalt ja tuvastada veelekkeid nii enda kui ka kliendi torudel, mis omakorda aitab hoida kokku puhast vett ning vee puhastamiseks kuluvaid ressursse.

Selleks, et tagada tarbijatele teenuse pidev kättesaadavus, sh kriiside ajal, oleme vastavalt oma riskihinnangutele koostanud **kriisiplaanid**. Kriisiplaanides oleme läbi mõelnud võimalikud kriisisenaariumid ning ette näinud konkreetsed tegevused ja ressursid kriisi lahendamiseks või selle mõjude minimeerimiseks. Selleks, et kriisi lahendamine oleks kiire ja tõhus, viime igal aastal läbi kriisiõppusi. 2023. aastal toimus 6 kriisiõppust.

TEABEVAHETUS

Oleme klientide ja lõpptarbijatega suhtlemiseks välja töötanud teenindusstandardi ning koostanud töökorraldust käsitlevad juhendid pöördumiste lahendamiseks, mis võimaldavad luua ühtset arusaama klientide teenindamisel. Tegeleme pidevalt kontaktikeskuse töötajate kompetentside arendamisega, et oskaksime võimalikult palju pöördumisi lahendada juba esimese kontakti käigus.

2024. aastal soovime **parendada** klientide suhtlemisvõimalusi ning kontaktandmete uuendamist **iseteeninduse** vahendusel. Samuti on soov hakata iseteeninduses kuvama rohkem infot veeteenuse tarbimise kohta klientidele, kellele on paigaldatud kaugloetav veearvesti.

ANDMEKAITSE

Kogume klientide andmeid vaid ulatuses, mis on vajalik klientidega sõlmitud lepingute täitmiseks ning töötleme neid moel, mis välistab andmete õigustamatu kasutamise. Tallinna Vesi ei profileeri oma kliente ega töötle nende isikuandmeid automatiseeritult. Edastades kliendiandmeid lepingute täitmise tagamiseks kolmandatele isikutele, avaldame need ettevõtte kliendiandmete volitatud töötajatena oma kodulehel. Tallinna Vee kodulehel on avaldatud ka meie andmekaitse spetsialisti kontaktandmed, kellega on võimalik ühendust võtta mistahes andmekaitsega seotud küsimustes.

KLIENTIDEGA SEOTUD MÕÕDIKUD

Mõõdik	2023	2022	2021	Eesmärk 2023
Kliendikaebuste arv	1070	1215**	31*	≤ 1090
Kliendikontaktide arv veekvaliteedi teemal	263	289	317	308
Kliendikontaktide arv veesurve teemal	235	221	363	335
Kliendikontaktide arv ummistuste ja sademevee ärajuhtimise teemal	806	801	948	814
Kirjalikele kontaktidele nõutud tähtajaks vastamise osakaal	97,9%	97,3%	99,9%	100%
Täitmata lubaduste arv	2	2	3	3
Kliendirahuolu-uuringu tulemused (TRI*M indeks)	51	59	60	≥ 62
Planeerimata veekatkestusest teavitamine vähemalt 1 tund enne katkestust	99,9%	97,6%	98,9%	n/a

* 2021 liigitati kaebustena vaid need juhtumid, mis sõltusid ettevõttest.

** Alates 2022. aastast käsitletakse kaebustena kõiki kliendi rahulolematusele viitavaid pöördumisi.

JUHTIMISALANE TEAVE

Äriline käitumine

Oluliste teemade hindamise järgi (vt hindamise metoodikat alapeatükist [Mõju olulisuse hinnang](#)) on Tallinna Vee jaoks juhtimisega seonduvate mõjude, riskide ja võimalustega seotud olulised alateemad:

- äriline käitumine,
- suhted tarnijatega.

Ärilise käitumise teema all analüüsitakse ettevõtte jaoks oluliste teemade välja selgitamisel hinnatud mõjusid, riske ja võimalusi, mis on seotud ettevõtte kultuuri, rikkumisest teavitajate kaitse, poliitilise aktiivsuse ning korrupsioonivastase käitumisega.

Mõjude vaates hinnati, kas tulenevalt ettevõtte äriisest käitumisest võivad avalduda sotsiaalsed ja keskkonnamõjud. Selgitati välja, et võimalik negatiivne mõju on minimaalne ning ärilise käitumise teema on olulisem riskide maandamise aspektist.

Tarneahela juhtimise all hinnati, millised võivad olla sotsiaalse ja keskkonnamõju tagajärjed, kui tarneahela juhtimine on ebapiisav. Võimalik negatiivne mõju võib kaasneda, kui tarneahela partneritele seotud kestlikkusalased tingimused on ebapiisavad mõju ennetamiseks või kui partnerid ei täida lepingutingimusi. Mõjuga kaasnevad keskmised riskid, mis on seotud lühiajalise maine langusega. Alateema ei mõjuta Tallinna Vee koostöösuhteid pikas perspektiivis.

Konkreetsed väärtusahela töötajatega seotud mõjusid, riske ja võimalusi hinnati alapeatükis „[Töötajad väärtusahelas](#)“.

Juhtpõhimõtted

ÄRILINE KÄITUMINE

Ärilise käitumisega seotud küsimustes on ettevõtte juhatuse 17.05.2017 otsusega kinnitatud ärieetika kodeks, mis on leitav ettevõtte kodulehe jaotisest [Eetilised äritavad](#). Tegemist on vabatahtlikult täitmiseks võetud suunistega, mille valdkonnad on osaliselt reguleeritud ka riiklike õigusaktide, ÜRO inimõigusi arvestava vastutustundliku ettevõtluse suuniste, ÜRO korrupsioonivastase konventsiooni ning OECD suunistega vastutustundliku äritegevuse kohta. Nn EL vilepuhumise direktiivi Eesti õigusesse ülevõtmise järgselt 2024. aastal on ettevõttel plaanis oma ärieetika kodeksit oluliselt täiendada.

SUHTED TARNIJATEGA

Selleks, et meie eludes väga oluline tarneahel töötaks ilma katkestusteta, on ülioluline meie tarnijate usaldusväärsus. Sel eesmärgil on ettevõttel mitmes kriitilises lülis olemas alternatiivtarnijad, kelle poole võib pöörduda juhul, kui põhilise lepingupartneriga peaks midagi juhtuma. Tallinna Vesi on riigihangete seaduse mõistes võrgustikusektori hankija ning lähtub asjade, teenuste ja ehitustööde ostmisel riigihangete seaduses võrgustikusektorile kehtestatud piirmäärdest ning tingimustest.

Tallinna Vee ootus on, et ettevõtte ärieetika koodeksi nõudeid täidetakse ka tema tarnijate ja koostööpartnerite poolt, kellele tehakse vastav ootus teatavaks ning ärieetika koodeks kättesaadavaks lepingu sõlmimisel. Võrgustikusektori hankijana tuleb Tallinna Veel suuremad ostud ja töövõtud hankida riigihanke regulatsiooni kohaselt ja riigihangete registri kaudu, mis tagab nii hanke osapoolte kui ka hankeprotsessi suurema läbipaistvuse.

Tarneahela kestlikkumõju juhtimiseks peame hangete läbiviimisel oluliseks keskkonnahoidlike lahenduste eelistamist ja tarnijate töötajate turvalisust.

Eesmärgid ja tegevused

ÄRILINE KÄITUMINE

Ettevõttes selgitatakse regulaarselt ärieetika koodeksi normide sisu, sealhulgas viiakse kord aastas läbi sellekohane koolitus. Tallinna Vee töötajad ja juhid on kohustatud vältima huvide konflikti oma isiklike ja ettevõtte eesmärkide vahel. Nii näiteks peavad kõik hankeprotsessis osalevad isikud teavitama viivitamatult võimalikust huvide konfliktist ettevõtte juhatust või ettevõtte hanke- või õigusosakonna juhti, samuti tuleb neil kord aastas deklareerida endaga seotud isikute ring ning kinnitada huvide konflikti puudumist.

Igast olukorrast, millega kaasneb ärieetika koodeksi rikkumine, tuleb kohe teatada väärkäitumisest teavitamise korras toodud kanalite kaudu ja/või isikutele (nimetatud kord on kinnitatud Tallinna Vee juhatuse 17.05.2017 otsusega ning on leitav ettevõtte kodulehe jaotisest [Eetilised äritavad](#)). Ettevõtte reageerib ärieetika koodeksis toodud nõuete rikkumistele viivitamatult, kohaldades vajadusel distsiplinaarkaristusi, lõpetades erakorraliselt töö- või töövõtulepingu ning algatades süütegude tuvastamisel ametliku menetluse. 2023.a. ühtki väärkäitumisest teavitust ei esitatud.

Kohtuvaidluste ennetamine ja ametkondade poolt algatatud järelevalvemenetluste arv oli 2023. aasta individuaalsete eesmärkidega seatud juhatuse liikmetele ja õigusvaldkonna juhile.

EESMÄRK: Ettevõtte on seadnud eesmärgiks hoida väärkäitumise juhtumite arv miinimumis, rakendades selleks üksikasjalikke järelevalvemeetmeid ning tõstes asjakohaste koolituste kaudu nii oma töötajate kui ka tarnijate ja koostööpartnerite teadlikkust. Ka väärkäitumisest teavitamise korda on ettevõttel plaanis nn EL vilepühumise direktiivi Eesti õigusesse ülevõtmise järgselt täiendada.

POLIITILINE MÕJU JA LOBITÖÖ

Lobitegevus veemajanduse jaoks oluliste seadusandlike algatuste osas toimub üksnes koostöös Eesti Vee-ettevõtjate Liiduga. Kohalike omavalitsustega, kellega Tallinna Vesi on sõlminud halduslepingu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuste pakkumiseks, toimub suhtlus kõigi volikogudes esindatud poliitiliste parteidega võrdsetel alustel, s.t ettevõtte tutvustab temaga seotud eelnõude menetlemiseks vajalikku taustinfot kõigile huvigruppidele üheaegselt ning samas mahus. Tallinna Vesi ei ole otseselt ega kaudselt teinud rahalisi või mitterahalisi poliitilisi toetusi.

SUHTED TARNIJATEGA

Arvestades Tallinna Vee kui vee-ettevõtte tegevuse iseloomu, kuuluvad ettevõtte tootmisahelasse teised teenusepakkujad ja koostööpartnerid, kes aitavad meil tagada oma põhitegevuse toimimist ja klientidele pakutava teenuse kättesaadavust.

Meie jaoks on ühtviisi oluline nii leida uusi tarnijaid kui ka parendada koostööd olemasolevate koostööpartneritega. Hindame pidevalt ja süsteemselt oma koostööd tarnijatega, mis annab võimaluse kahe-suunaliseks suhtluseks olemasolevate koostööpartneritega, võimaldab luua usaldusväärse tarnijabaasi ning rakendada tarnijate poolt pakutavat kompetentsi selleks, et luua ettevõttele lisandväärtust. Tarnijate tegevuse hindamise kõrval küsime tagasisidet ka oma tegevusele, et seeläbi edasi arendada suhteid ja koostööd tarnijatega ning olla ise parem koostööpartner. Tallinna Vee ja tarnijate vaheliste ärisuhete vastastikuse hindamise protsess on jagatud kaheks etapiks: Tallinna Vee antav hinnang koostööpartnerite tegevusele ja koostööpartnerite hinnang Tallinna Vee tegevusele. Hinnatavate partnerite valik tehakse kulude ja partneri poolt kriitilises aspektis pakutavate asjade, teenuste või tööde põhjal.

2023. aastal hindasid Tallinna Vee üksused kokku 98 tarnijat, hinnanguid anti kuues kategoorias viie punkti skaalal.

Nr	Kategooria	Keskmine hinne
1.	Usaldusväärsus – lepingu tähtaegadest ja tingimustest kinnipidamine	4,13
2.	Asjaajamise korrektsus – kontaktisiku töö efektiivsus, dokumentide vormistamise korrektsus	4,02
3.	Kvaliteet – vigade puudumine, nõutava dokumentatsiooni olemasolu ja korrektsus	4,15
4.	Koostöövalmidus, proaktiivsus – kontaktisiku kättesaadavus, valmisolek lahendada probleeme, efektiivne ja operatiivne tegutsemine. Töövõtja poolt ettepanekute tegemine töö (ehitus) paremaks korraldamiseks/ sujumiseks. Suutlikkus näha ette tekkida võivaid takistusi.	4,21
5.	Tööohutus – tööohutusnõuetele vastavus, tööõnnetuste ja tööohutusnõuete rikkumise juhtumite esinemine, ohutuskartide olemasolu	4,66
6.	Keskkonnakaitse – keskkonnakaitse nõuete eiramise juhtumite esinemine ning keskkonnaohutus ja -sõbralikkus	4,83

Hindamise tulemused näitavad, et Tallinna Vee hinnang koostööpartnerite tegevusele on hea:

- töö teostamise tähtaegades on hilinemisi alla 7 kalendripäeva või muudes lepinguga (või töö-protokollidega) määratud tähtaegades kuni 3 kalendripäeva;

- dokumentide vormistamisel ja/või töö koordineerimisel on vähesel määral eksimusi, mis parandatakse kiiresti, tekitamata häireid tellija toimingutes ja protsessides;
- asja, teenuse või töö üleandmisel ja vastuvõtmisel esinevad võimalikud puudused ei mõjuta tellija toiminguid ega põhiprotsesse ning puudused on kõrvaldatud määratud tähtajaks;
- tarnija kontaktisik reageerib kahe tööpäeva jooksul, võimalik lahendustega viivitamine ei tekita tellijale probleeme;
- tellija poolt on esitatud märkusi nõuete järgimiseks, neid on aktsepteeritud ja tegevused korrigeeritud.

Tarnijate hindamise valimisse kuulunud ettevõtjad hindasid Tallinna Vee organisatsioonikultuuri kaheksas kategoorias. Valimis olnud 98 tarnijast edastas oma hinnangu 43 ettevõtet, hinnanguid anti kaheksas kategoorias kuue punkti skaalal.

Nr	Kategooria	Keskmine hinne
1.	Partneri olulisus	5,1
2.	Kas Tallinna Vesi näitab üles huvi pikaajaliseks koostööks?	5,1
3.	Kas Tallinna Vesi küsib soovitusi ja võimalusel ka arvestab nendega?	4,8
4.	Kas Tallinna Vesi arvestab teie vajadusi ning on valmis pidama läbi-rääkimisi lepingutingimuste osas, et leida mõlemaid osapooli rahuldav tulemus?	4,8
5.	Kas Tallinna Vesi otsib aktiivselt uusi võimalusi, propageerib ja rakendab uusi töövõtteid ning on aldis innovaatilistele ideedele?	4,8
6.	Kas Tallinna Vee struktuur ja protsessid on efektiivsed ning nendega on lihtsam toime tulla kui teiste partneri omadega?	4,7
7.	Kas Tallinna Vee töötajad on avatud ja huvitatud leidma lahendusi, mis teenivad parimal võimalikul viisil mõlema ettevõtte strateegilisi ärivajadusi?	5,0
8.	Kas Tallinna Vees tegeldakse küsimuste ja probleemidega põhjalikult?	5,0

2023. aastal viis Tallinna Vesi läbi 78 riigihanke piirmäära ületavat hanget. Hangete tulemusena sõlmitud lepingute mahust 61% moodustasid ehitustööd, 33% asjade ostmise ning 6% teenuste ostmise (sõlmitud lepingute kogumahud vastavalt 20 miljonit eurot, 11 miljonit eurot ja 2 miljonit eurot, sh raamlepingud). Keskmiselt esitati ühes hankes 2,9 pakkumust. Lisaks viis Tallinna Vesi läbi enam kui 64 väikehanget ehk alla riigihangete seaduses sätestatud võrgustikusektori piirmäära jäänud hanget.

2023. aastal läbi viidud hangetest 11 hankes rakendasime keskkonnahoidlike meetmeid, mille eesmärk oli vähendada ehitustööde teostamise käigus keskkonnamõjusid ning vältida saastatust.

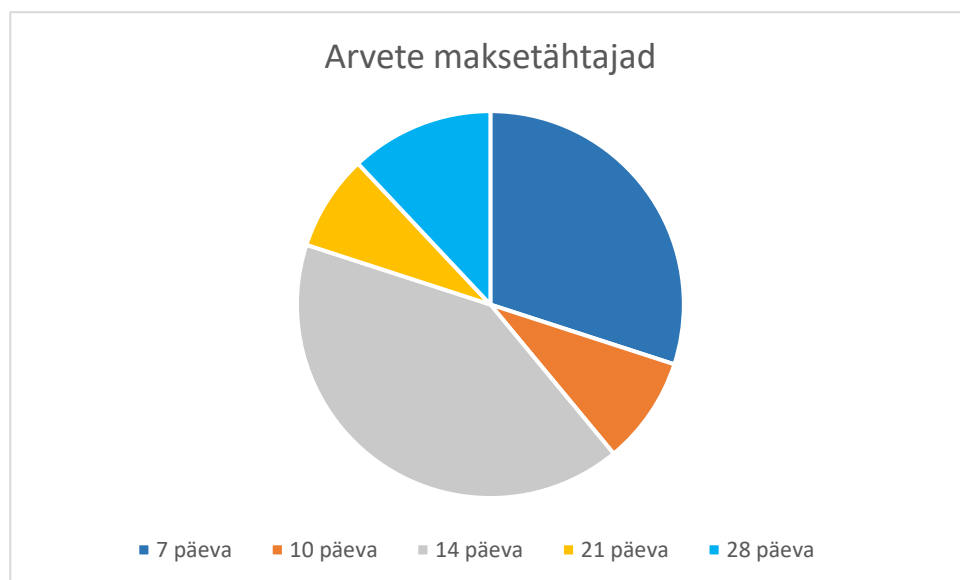
EESMÄRK: 2024. aastal planeerime suurendada keskkonnahoidlike hangete osakaalu ja viia hangetesse sisse ärilise käitumise tüüptingimused, mis järgivad ettevõtte sellekohaseid poliitikaid. Hangete ette

valmistamisel kaardistame võimalused keskkonnahoidlike lahenduste valikuks ning lisame keskkonnahoidlikke kriteeriume hanke tehnilisse kirjeldusse ning vastavus-, hindamis-, kvalifitseerimis- ja lepingutingimustesse. Võimalusel kasutame pakkumuste hindamisel olelusringi kulude põhise hindamis-metoodikat.

Kontsernis on siseprotseduuridega sätestatud maksetähtajad, mis sõltuvad tasutava summa suurusest ning arveid tasutakse vastavalt lepingus kokku lepitud tähtaegadele.

Näitaja	2023	2022	Eesmärk (kui on)
Keskmine aeg* arve tasumiseks, päevades	16	16	Arve tasutakse vastavalt lepingus kokku lepitud maksetähtaegadele
Kuni 1000 € arved	14 päeva	14 päeva	
1001 – 14 999 € arved	21 päeva	21 päeva	
üle 15 000 € arved	28 päeva	28 päeva	
Tüüpiliste tingimustega kooskõlas maksed, %	99%	99%	
Hilinenud maksetega seotud pooleliolevate kohtumenetluste arv	0	0	

*Aeg, mis kulub arve tasumiseks alates kuupäevast, mil hakatakse arvutama maksetähtaega.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

Hea ühingujuhtimise tava on äriühingu juhtimise ja kontrollimise süsteem, mida reguleerivad nii kehtivad seadused, äriühingu põhikiri kui äriühingu poolt koostatud sisereeglid. Nasdaq Tallinna börsil noteeritud ettevõtetel on alates 1. jaanuarist 2006 soovituslik täita Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud „Hea ühingujuhtimise tava”. Tallinna Vesi on võtnud endale kohustuse selle tava põhimõtteid järgida ning on seda kogu 2023. aasta jooksul teinud. Käesolev aruanne lähtub 31. detsembri 2023 seisuga kehtinud põhimõtetest.

Tallinna Vesi on võtnud ülesandeks järgida kõrgeid hea ühingujuhtimise tava standardeid, mille eest vastutavad aktsionäride ees juhatus ja nõukogu. Ühingujuhtimise tava ja toimimine on üles ehitatud nii, et kõik töötajad tegutseksid äriühingu ühiste eesmärkide saavutamise nimel. Hea ühingujuhtimise tava, läbipaistvus, jätkusuutlikkus, sisekontroll ning riskijuhtimine on peamised aspektid, mis võimaldavad luua ja hoida ettevõtte huvigruppide usaldust ning nendes peitub ka ettevõtte edukuse võti. Tallinna Vee eesmärgiks on olla läbipaistev nii oma majandustegevuses, informatsiooni avalikustamises kui ka suhetes huvigruppidega. Mitmel aastal on Tallinna Vesi leidnud tunnustust parimate investorsuhete eest Nasdaq Balti börsidel.

Alates 2010. aastast on Tallinna Vesi Balti riikides häid ühingujuhtimise tavasid edendava Balti Hea Ühingujuhtimise Instituudi liige.

INVESTORSUHTED JA INFORMATSIOONI AVALIKUSTAMINE

Hea ühingujuhtimise tavaga on võimalik tutvuda Tallinna Vee koduleheküljel alajaotises [Ettevõtetest > Juhtimispehimõtted > Hea ühingujuhtimise tava](#). Hea ühingujuhtimise tava soovitude nimekiri on lahutamatuks osaks iga majandusaasta lõpus koostatavast majandusaasta aruandest. Ettevõtte majandusaasta aruanded on avalikustatud Nasdaq Tallinna börsi kodulehel ning nendega saab tutvuda ka ettevõtte kodulehel.

Enne kalendriaasta lõppu avaldab Tallinna Vesi Nasdaq Tallinna börsi süsteemi kaudu ja ka Tallinna Vee kodulehel järgmise aasta finantskalendri, mis sisaldab kvartali ja aasta finantstulemuste avalikustamise kuupäevi ning aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumise kuupäeva.

Lisaks eelnevale avaldab Tallinna Vesi enne aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumist oma kodulehel järgmise informatsiooni:

- üldkoosoleku kutse;
- taustinformatsioon päevakorra kohta, sh kinnitamisele kuuluv majandusaasta aruanne ja nõukogu ning sõltumatu audiitori aruanne;
- informatsioon valitava(te) nõukogu liikme(te) ja audiitori kandidaadi kohta;
- aktsiatega esindatud häälte koguarv;
- täiendavate küsimuste päevakorda võtmise ja otsuse eelnõude esitamise kord;
- juhatuselt ettevõtte tegevuse kohta teabe küsimise kord;
- üldkoosolekul osalemiseks vajalike isikut tõendavate dokumentide loetelu, sh volikirja vorm.

Üldkoosolekute otsused ja juhatuse ettekanne avaldatakse vahetult pärast koosolekut Nasdaq Tallinna börsi süsteemi kaudu. Üldkoosoleku kinnitatud protokoll avaldatakse seitsme päeva möödumisel üldkoosoleku toimumise päevast. Kogu Nasdaq Tallinna börsi süsteemi kaudu esitatud dokumentatsioon ja informatsioon on kättesaadav Tallinna Vee kodulehel.

Tallinna Vesi suhtleb korrapäraselt oma suurimate aktsionäride ja potentsiaalsete investoritega. Ettevõtte aktsionäride informeerimiseks kutsutakse vähemalt ühel korral aastas kokku aktsionäride üldkoosolek, kus igal aktsionäril on võimalus esitada juhatuse ja nõukogu liikmetele küsimusi. Juhatuse saab oma olemasolevate ja potentsiaalsete investoritega kokku ka väljaspool üldkoosolekuid, sealhulgas kohtumistel ettevõttes, investoritele korraldatavatel esitlustel, konverentsidel, jagades informatsiooni veebiseminaridel ja vastates investorite telefonikõnedele.

Kord kvartalis korraldab Tallinna Vesi Nasdaq Tallinna börsi vahendusel investoritele suunatud interaktiivseid veebiseminare. Tegemist on virtuaalse konverentsiga, mille käigus annavad ettevõtte esindajad ülevaate ettevõtte tulemustest. Veebiseminar võimaldab otsesuhtlust ning esitada küsimusi otse ettevõtte juhatuse liikmetele. Veebiseminari toimumise aeg tehakse teatavaks Nasdaq Tallinna börsi kaudu ning sellel saavad osaleda kõik huvilised. Kõik veebiseminari lindistused ja sellel esitatud presentatsioonid avaldatakse nii Nasdaq Tallinna börsil kui ka Tallinna Vee kodulehel.

AKTSIONÄRIDE ÜLDKOOSOLEK

Tallinna Vesi on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatuse. Üldkoosolek on Tallinna Vee kõrgeim juhtimisorgan.

Vastavalt äriseadustikule ja hea ühingujuhtimise tavale kutsub Tallinna Vesi nii aktsionäride korralisi kui korralisi üldkoosolekuid kokku, teavitades sellest oma aktsionäre Nasdaq Tallinna börsi vahendusel ning avaldades koosoleku kutse Tallinna Vee kodulehel. Samuti avaldatakse kutse ühes üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt kolm nädalat enne koosoleku toimumist. Üldkoosolekuga seotud teave avaldatakse eesti ja inglise keeles nii ettevõtte koduleheküljel kui ka börsiteatena. Päevalehes avaldatakse kutse vaid eesti keeles.

Tallinna Vee aktsionäride korraliste ja erakorraliste üldkoosolekute päevakord kinnitatakse enne avaldamist nõukogu poolt, kes ühtlasi esitab üldkoosolekule teemasid arutamiseks ja hääletamiseks. Üldkoosoleku päevakorrapunktid, nõukogu ettepanekud päevakorrapunktide kohta koos vastavate kommentaaridega, protseduurilised juhised üldkoosolekul osalemiseks ning see, kuidas ja millal teha ettepanekuid uue päevakorrapunkti lisamiseks, avaldatakse koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega.

Üldkoosoleku teates ja Tallinna Vee kodulehel selgitatakse aktsionäridele, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, nende eriõigusi koosoleku päevakorra punktide lisamiseks. Aktsionäridele selgitatakse hääleõiguse teostamise õigusi nii Tallinna Vee kodulehel avaldatud üldkoosoleku teates kui ka iga üldkoosoleku alguses.

1. juunil 2023 toimus Tallinna Vee aktsionäride korraline üldkoosolek, kus kinnitati 2022. aasta majandus- ja kasumi jaotamise otsus, kutsuti tagasi nõukogu liige Allar Jõks ning valiti uueks nõukogu liikmeks Gerli Kivisoo ning nimetati ettevõtte audiitoriks 2023. ja 2024. aastal AS PricewaterhouseCoopers. Lisaks tegi juhatuse ülevaate ettevõtte üldistest tulemustest. 2023. aasta aktsionäride korralise üldkoosoleku päevakorrapunktide kohta küsimusi ei esitatud. Samuti ei tehtud 2023. aastal ühtegi ettepanekut täiendava päevakorrapunkti lisamiseks.

Korralise üldkoosoleku juhataja on sõltumatu isik. 2023. aastal juhatas Tallinna Vee korralist üldkoosolekut Risto Agur, kes tutvustas üldkoosoleku läbiviimise protseduuri ning juhatusele Tallinna Vee tegevuse kohta teabe küsimise korda.

2023. aastal osalesid kõik juhatuse liikmed Tallinna Vee aktsionäride korralisel üldkoosolekul.

2023. aastal võimaldas Tallinna Vesi oma aktsionäridel hääletada üldkoosolekul ka isiklikult kohal viibimata, elektroonilisi vahendeid kasutades. Elektroonilisel teel hääletamiseks pidi aktsionär täitma hääletussedeli ja allkirjastama selle digitaalselt (kasutades ID-kaardi, digi-ID või Mobiil-ID rakendust) ning saatma digitaalselt allkirjastatud hääletussedeli e-kirja teel Tallinna Veele enne üldkoosoleku toimumise päeva. Aktsionärid, kes hääletasid elektroonilisi vahendeid kasutades, loeti üldkoosolekul osalenuks ja nende aktsiatega esindatud hääled loeti üldkoosoleku kvoorumi hulka. Elektrooniline hääletamine on aktsiaseltsi põhikirjaga lubatud.

Ühelgi aktsionäril ei ole aktsiaid, mis annaksid talle erikontrolli õiguse. Tallinna Vesi ei ole teadlik aktsionäride poolt sõlmitud hääleõiguse kokkulepete olemasolust.

Alates 18. oktoobrist 2021 kehtiv aktsiaseltsi põhikiri näeb ette vaid ühte liiki aktsiaid (A-aktsiaid). Tallinna Veele on 20 miljonit aktsiat, iga aktsia annab hääletamisel ühe (1) hääle.

NÕUKOGU

Nõukogu planeerib Tallinna Vee tegevust, korraldab selle juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Vastavalt Tallinna Vee põhikirjale koosneb nõukogu üheksast liikmest, kes valitakse kolmeks aastaks. 2023. aasta jooksul toimus viis korralist nõukogu koosolekut. Nõukogu kinnitas Tallinna Vee 2022. aasta majandusaasta aruande enne selle esitamist kinnitamiseks aktsionäride korralisele üldkoosolekule, vaatas üle dividendiettepaneku enne selle esitamist kinnitamiseks aktsionäride korralisele üldkoosolekule ning samuti vaatas üle Tallinna Vee 2024. aasta eelarve. Nõukogu käsitles oma koosolekutel ka peamisi ettevõtet puudutavaid riske, samuti regulatsioonidest ja seadustest tulenevaid küsimusi, aga ka tootmist, finantsküsimusi, aruandlust, investeringuid, personaliküsimusi, kliendi-teenindust, kliendi- ja töötajate rahuolu ning töötervishoidu ja -ohutust puudutavaid teemasid ning teisi tootmis- ja äritegevusega seotud küsimusi.

Tavaliselt koosneb nõukogu koosoleku päevakord järgmistest punktidest:

- nõukogu eelmise koosoleku protokollide kinnitamine;
- vajadusel ülevaade nõukogu komiteede poolt käsitletud teemadest;
- juhatuse ettekanne tootmisest, regulatsioonide ja seadustega seonduvatest küsimustest, finants-teemadest, kommunikatsioonist, personaliküsimustest, töötervishoiust ja -ohutusest ning kvaliteeti puudutavatest teemadest, põhitegevusega mitteseotud ärist;
- suuremad projektid ja probleemid;
- rahastamisotsused ja -poliitika;
- erakorralised otsused.

Seisuga 31. detsember 2023 koosnes Tallinna Vee nõukogu järgmistest liikmetest:

Priit Koit (OÜ Utilitas)
nõukogu esimees kuni 12. aprillini 2024

Robert Kitt (OÜ Utilitas)
nõukogu liige kuni 1. aprillini 2024

Niall Patrick Mills (OÜ Utilitas)
nõukogu liige kuni 12. aprillini 2024

Andrei Korobeinik (Tallinna linn)
nõukogu liige kuni 25. aprillini 2024

Silver Tamm (Tallinna linn)
nõukogu liige kuni 13. jaanuarini 2025

Mart Mägi (Tallinna linn)
nõukogu liige kuni 1. aprillini 2024

Priit Lello (Tallinna linn)
nõukogu liige kuni 15. novembrini 2024

Priit Rohumaa (sõltumatu)
nõukogu liige kuni 3. juunini 2024

Gerli Kivisoo
nõukogu liige kuni 1. juunini 2026

Tallinna Vesi ei ole nõukogu liikmete ega nendega seotud osapooltega teinud ühtegi tehingut väljaspool tavapärast äritegevust ja/või hinnakirja.

Nõukogu on ettevõttes moodustanud kolm komiteed: auditikomitee, ametisse nimetamise ja tasustamise komitee ning ühingujuhtimise komitee, mille ülesandeks on nõustada nõukogu auditi, ametisse nimetamise ja tasustamise ning ühingujuhtimisega seotud küsimustes vastavalt allpool kirjeldatule. Ettevõtte nõukogu 26.10.2023 otsusega on alates 01.01.2024 ühingujuhtimise komitee ülesanded viidud auditikomitee alla ning ettevõtte nõukogu jätkab kahe komiteega.

AUDITIKOMITEE

Auditikomitee on nõukogu alakomitee, mis teostab järelevalvet finantsaruandluse, auditiprotsesside, sisekontrolli süsteemi, riskijuhtimise ja -hindamise ning seadusandliku ja regulatiivse vastavuse üle.

Auditikomitee lähtub oma tegevuses audiitortegevuse seadusest ning Finantsinspektsiooni poolt väljastatud juhistest auditikomitee moodustamise ja tööprotsesside kohta.

Auditikomitee peamised ülesanded on järgmised:

- kvartali- ja aastaaruannete läbivaatamine, sh nõukogu informeerimine finantsaruandlusega seotud olulistest küsimustest ja sellest, kuidas need küsimused on lahendatud;
- riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhususe jälgimine ning analüüsimine;
- aastaaruande ja audiitorkontrolli ulatuse, protsessi ja tulemuste jälgimine ning auditiprotsessi efektiivsuse kohta nõukogule aru andmine;
- välisaudiitori sõltumatuse ja objektiivsuse (sh kuidas on objektiivsus tagatud) ning Tallinna Vee suhtes teostatava tegevuse õiguspärasuse jälgimine ja analüüsimine;
- välisaudiitori töö hindamine igal aastal ning aruande esitamine nõukogule vastava hinnangu kohta;
- ettepaneku tegemine nõukogule välisaudiitori nimetamiseks või tagasinimetamiseks, vastutamine välisaudiitori teenuse leidmiseks korraldatava hanke ning audiitoritasude määramise eest;
- siseaudiitori sõltumatuse jälgimine;
- siseaudiitori rolli ulatuse ja efektiivsuse jälgimine, sh auditite aastakava läbivaatamine ja nõukogule kinnitamiseks esitamine.

Käesoleva aruande koostamise ajal koosnes auditikomitee järgmistest nõukogu liikmetest:

Robert Kitt
Auditikomitee juht

Mart Mägi
Auditikomitee liige

Gerli Kivisoo
Auditikomitee liige

Igal nõukogu koosolekul esitletakse nõukogule siseauditi aruannet. Tallinna Vee siseaudiitor annab oma tegevusest aru otse auditikomiteele.

Ametisse nimetatud välisaudiitoril ja välisaudiitori meeskonna liikmetel ei ole ilma auditikomitee eelneva nõusolekuta lubatud osutada muid teenuseid peale aastaaruande auditeerimise. 2023. aastal ei osutanud välisaudiitor kontsernile muid teenuseid peale raamatupidamise aastaaruande auditeerimise.

Tallinna Vee põhikirja järgi valitakse välisaudiitor aastaaruande audiitorkontrolli läbiviimiseks aktsionäride üldkoosoleku poolt. Tallinna Vesi valib välisaudiitori, järgides hankeprotseduuri, tagamaks teenusele parim võimalik kvaliteedi ja hinna suhe. Audiitorite kvalifitseerimistingimused on ranged, selleks et leida parim teenus turul pakutavate seast. Audiitori valiku kinnitavad enne üldkoosolekut ka auditikomitee ning ettevõtte nõukogu. 31. detsembril 2021 ja 31. detsembril 2022 lõppeva perioodi auditeerimiseks viidi 2021. aastal läbi hange, mille tulemusel sõlmiti hankeleping välisaudiitori teenuste osutamiseks AS-iga PricewaterhouseCoopers. Hankelepingu kohaselt oli võimalik välisaudiitoriga sõlmitud lepingut kaheks aastaks pikendada. Sellekohase ettepaneku juhatus 01.06.2023 aktsionäride korralisele üldkoosolekule ka tegi, ning aktsionärid kinnitasid ettevõtte välisaudiitoriks ka aastateks 2023 ja 2024 AS-i PricewaterhouseCoopers. 2023. aasta majandusaasta aruande auditeerimise kulu oli 48 tuhat eurot ja tütarettevõtte majandusaasta aruande auditeerimise kulu oli 5 tuhat eurot, muude teenuste kulu 1 tuhat eurot. Vastavalt Tallinna Vee ühingujuhtimise põhimõtetele tuleb juhtivaudiitorit vahetada iga viie aasta järel, see on kooskõlas ka Finantsinspeksiooni 1. novembril 2013 välja antud juhendiga. Tallinna Vesi on seda põhimõtet järginud ning hetkel on juhtivaudiitoriks Janno Hermanson.

Auditikomitee aruande alusel hindab nõukogu iga-aastaselt majandusaruande kinnitamise käigus välisaudiitori töö kvaliteeti ning avaldab kokkuvõtte vastavast hinnangust aktsionäride korralise üldkoosoleku teates. Välisaudiitor on kohal aktsionäride korralisel üldkoosolekul ning võtab vajadusel sõna.

AMETISSE NIMETAMISE JA TASUSTAMISE KOMITEE

Ametisse nimetamise ja tasustamise komitee nõustas 2023. aastal nõukogu jätkuvalt juhtkonna tasustamise ning juhatuse liikmekandidaatide küsimuses.

Käesoleva aruande koostamise ajal koosnes ametisse nimetamise ja tasustamise komitee järgmistest nõukogu liikmetest:

Priit Koit
Ametisse nimetamise ja
tasustamise komitee juht

Priit Lello
Ametisse nimetamise ja
tasustamise komitee liige

Priit Rohumaa
Ametisse nimetamise ja
tasustamise komitee liige

Nõukogu kinnitab ettevõtte juhatuse tasustamise põhimõtted ja määrab ametisse nimetamise ja tasustamise komitee liikmed. Ametisse nimetamise ja tasustamise komitee esitab ettepanekud Tallinna Vee tasustamisepõhimõtete kohta ning teostab järelevalvet nõukogu poolt kinnitatud põhimõtete ja väärtpaberituruseaduse nõuete täitmise üle.

Ametisse nimetamise ja tasustamise komitee tagab, et pakutud tasustamis põhimõtted lähtuvad Tallinna Vee nii lühi- kui pikaajalistest eesmärkidest ning arvestavad seejuures ettevõtte majandustulemusi ja investorite õigustatud huve. Ametisse nimetamise ja tasustamise komitee tagab, et põhitöö eest saadav tasu ja tulemustasu osakaal oleksid kooskõlas juhatuse liikme poolt täidetavate kohustustega ning et põhitöö eest saadav tasu moodustaks kogutasust piisava osa. Kehtivate tulemustasu põhimõtete kohaselt on juhatuse liikmetele ette nähtud tulemustasu suurusjärgus maksimaalselt 25% nende aastasest brutotasust. Tulemustasu sõltub ettevõtte aasta finants- ja tootmistulemustest. 2023. aasta eest väljamakstav tulemustasu sõltub 80% ulatuses ettevõtte tulemustest ning 20% individuaalsete eesmärkide täitmisest. Kui aastatulemused jäävad oodatust nõrgemaks, võidakse vastavasisulisel otsusel tulemustasu mitte välja maksta.

Ametisse nimetamise ja tasustamise komitee tagab samuti, et juhatuse liikme valimine on asjakohane ning et nõukogule esitatud kandidaadil on nõutav taust, haridus ja kogemused.

ÜHINGUJUHTIMISE KOMITEE

Ühingujuhtimise komitee nõustas 2023. aastal nõukogu jätkuvalt selles, kuidas parandada Tallinna Vee korporatiivjuhtimist ettevõtte nõukogu ja aktsionäride hüvanguks.

Ettevõtte nõukogu 26.10.2023 otsusega on alates 01.01.2024 ühingujuhtimise komitee ülesanded viidud auditikomitee alla ning ühingujuhtimise komitee tegevus eraldiseisvalt on lõpetatud.

Seisuga 31. detsember 2023 koosnes ühingujuhtimise komitee järgmistest nõukogu liikmetest:

Gerli Kivisoo
ühingujuhtimise komitee juht

Robert Kitt
ühingujuhtimise komitee liige

Aleksandr Timofejev
ühingujuhtimise komitee liige

JUHATUS

Juhatus on juhtimisorgan, mis esindab ja juhib Tallinna Vee igapäevast tegevust kooskõlas seaduse ja Tallinna Vee põhikirja nõuetega. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige ratsionaalsemal viisil. Vastavalt käesolev aruande koostamise ajal kehtinud põhikirjale võib juhatus koosneda kahest kuni kolmest liikmest ning juhatus valitakse viieks (5) aastaks. Juhatus koostab alati nõukogu koosolekute jaoks tegevusaruande, mis saadetakse vastavalt nõukogu soovile nõukogu liikmetele (kümme (10) päeva enne koosoleku toimumist. Juhatus koostab ka *ad hoc* aruandeid nõukogu koosolekute väliselt, kui peab seda vajalikuks ning kui seda soovib nõukogu esimees.

Nii juhatus kui ka nõukogu liikmete puhul on tegemist siseteabe valdajatega, kes on teadlikud Tallinna Vee siseteabe valdajate reeglitest ning on koos oma lähikondsetega kirjas kontserni siseteabe valdajate nimekirjas.

2023. aastal ettevõtte juhatusesse muudatusi ei toimunud ning see jätkas tööd endises koosseisus, koosnedes järgmistest liikmetest:

Aleksandr Timofejev
Tegevjuht, juhatuses esimees
Juhatuses liikme volitustega kuni
30. oktoobrini 2026

Taavi Gröön
Finantsdirektor
Juhatuses liikme volitustega kuni
23. maini 2027

Tarvi Thomberg
Varahaldusdirektor
Juhatuses liikme volitustega kuni
8. novembrini 2026

Kõik juhatuses liikmed on ametisse nimetatud Tallinna Vee nõukogu poolt.

Kõigi juhatuses liikmete vastutusi on kirjeldatud alljärgnevalt.

Juhatuses esimehe Aleksandr Timofejevi ülesanneteks on muuhulgas täita Tallinna Vee tegevjuhi igapäevaseid kohustusi, juhtida ja esindada Tallinna Vee, tagada vastavus lepingutele ja seadustele, korraldada juhatuses tööd, koordineerida strateegiate väljatöötamist ning tagada nende rakendamine.

Juhatuses liikme Taavi Grööni ülesanneteks on muuhulgas täita Tallinna Vee finantsdirektori igapäevaseid kohustusi, juhtida ja vastutada Tallinna Vee majandusarvestus- ja finantstegevuse ning pikaajaliste investeeringute planeerimise ja elluviimise eest.

Juhatuses liikme Tarvi Thombergi tööülesanneteks on muuhulgas täita Tallinna Vee varahaldusdirektori igapäevaseid kohustusi, juhtida ja vastutada Tallinna Vee maa-aluste vee- ja kanalisatsioonivõrkude igapäevase töö, veemõõdu, klienditeeninduse ja haldustegevuste juhtimise ning Tallinna Vee varadesse tehtavate investeeringute kavandamise ja elluviimise eest.

Tallinna Vesi on allkirjastanud juhatuses liikme lepingud kõigi juhatuses liikmetega. Tallinna Vesi ei ole juhatuses liikmete ega nendega seotud osapooltega teinud ühtegi tehingut väljaspool tavapärasest äritegevust ja/või hinnakirja.

Juhatuse esimees võib vastavalt Tallinna Vee põhikirjale esindada Tallinna Vett ainuisikuliselt, teised juhatuse liikmed üksnes koos teise juhatuse liikmega. Jooksvate otsuste vastuvõtmiseks on Tallinna Vee juhatus kehtestanud põhimõtete raamistiku, mille kohaselt on väiksemasummaliste tehingute sõlmimiseks antud volitused kindlaksmääratud juhtkonna liikmetele.

Tallinna Vee juhatus tegutseb ka AS-i Tallinna Vesi kui Watercomi ainuosaniku esindajana.

VÕRDESED VÕIMALUSED JA MITMEKESISUS JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE VALIMISEL

Juhatuse ja nõukogu liikmeid valides kohustub Tallinna Vesi järgima võrdse kohtlemise põhimõtteid. Kedagi ei diskrimineerita tema ea, soo, usu, päritolu või muude omaduste tõttu. Efektive ja tasa-kaalustatud juhatuse moodustamise eesmärgil peetakse juhatuse ja nõukogu liikmeid valides esmatähtsaks kandidaatide kogemust ettevõttes või valdkonna tundmist ning nende haridust ja tausta. Mees- ja naisliikmete osakaal juhatuses on välja toodud tegevusaruandes.

VASTAVUS TALLINNA BÖRSI HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA SOOVITUSTELE

Alates 1. jaanuarist 2006 peavad ettevõtted, kelle aktsiad on Eestis reguleeritud turul kaubeldavad, kirjeldama „täidan või selgitan” põhimõtte kohaselt oma juhtimist hea ühingujuhtimise tava aruandes ja kinnitama, kas emitent järgib või ei järgi hea ühingujuhtimise tava soovitusi. Kui emitent ei järgi hea ühingujuhtimise tava soovitusi, peab ta aruandes selgitama, miks ta neid soovitusi ei järgi.

TALLINNA VEE VASTAVUSE DEKLARATSIOON

Tallinna Vesi järgis 2023. aastal valdavat enamikku hea ühingujuhtimise tava soovitustest. Tallinna Vesi ei järginud teatud soovitusi, mis on toodud allpool koos põhjendusega, miks ettevõtte neid hetkel ei järgi:

„2.2.7. Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusel põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning hea ühingujuhtimise tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga.“

Tallinna Vesi avaldab juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma lisas 23 ja käesoleva aastaaruande osaks olevas tasustamisaruandes.

„3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla üks liige vähem kui sõltuvaid liikmeid.“

Vastavalt Tallinna Vee põhikirjale koosneb nõukogu üheksast liikmest. Aktsionäride lepinguga on Tallinna linn ja OÜ Utilitas (edaspidi Utilitas) leppinud nõukogu liikmete jaotuses kokku selliselt, et nõukogusse kuulub kolm Utilitase esindajat, neli Tallinna linna esindajat (mõlemal on õigus nimetada otse kaks nõukogu liiget ning ülejäänud liikmete osas teha ettepanek aktsionäride üldkoosolekule) ja kaks esindajat on sõltumatud nõukogu liikmed, kes valitakse nõukogusse vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele alates ettevõtte aktsiate noteerimisest 2005. aasta juunis.

INFORMATSIOONI AVALDAMINE

„2.2.2. Juhatuse liige ei ole samaaegselt rohkem kui kahe emitendi juhatuse liige ega teise emitendi nõukogu esimees. Juhatuse liige võib olla emitendiga samasse kontserni kuuluva emitendi nõukogu esimees.”

Tallinna Vee juhatuse liikmed ei kuulu teiste emitentide juhatustesse ega ole ka nõukogu esimehed.

„2.3.2. Nõukogu otsustab emitendi ja tema juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate emitendi jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused.“

Nõukogu kinnitab juhatuse tasustamise põhimõtted. 2023. aastal toimusid kõik tehingud Tallinna Vee ja juhatuse liikmete või nendega seotud isikute või ettevõtete vahel turutingimustel ning vastav informatsioon on avaldatud lisa 24.

„3.2.5. Üldkoosolekul määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi hea ühingujuhtimise tava aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitus ja muud makstavad hüved).“

Nõukogu liikme tasu suuruse määras üldkoosolek aastal 2005, kui ettevõtte aktsiad börsil noteeriti. Nõukogu liikmele makstava tasu suuruseks määrati 6396 eurot aastas ning seda ei ole vahepeal muudetud. Tasust arvatakse maha seadusega ettenähtud maksud ja seda makstakse välja igakuiselt. 2023. aastal ei makstud nõukogu liikmetele lisatasusid ega muid hüvitisi.

„3.2.6. Kui nõukogu liige on majandusaasta jooksul osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, siis märgitakse see hea ühingujuhtimise tava aruandes eraldi ära.“

Kokku toimus 2023. aastal viis nõukogu koosolekut (26. jaanuaril 2023, 30. märtsil 2023, 27. aprillil 2023, 27. juulil 2023 ja 26. oktoobril 2023). Ainsana puudus enam kui pooltelt nõukogu koosolekult (viiest kolmel) nõukogu liige Niall Patrick Mills.

„3.3.2. Nõukogu liikme kandidaat teavitab enne tema valimist teisi nõukogu liikmeid huvide konflikti olemasolust, selle tekkimisel peale valimist teatab ta sellest viivitamatult. Ärilisest pakkumisest, mis tehakse nõukogu liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule ning on seotud emitendi majandustegevusega, teatab nõukogu liige viivitamatult nõukogu esimehele ja juhatusele.“

Kõik nõukogu liikmed on sellest nõudest teadlikud ning vähemalt üks kord aastas palub Tallinna Vesi neil uuendada ärihuvide registri andmeid. 2023. aastal ei toimunud väljaspool põhitegevust Tallinna Vee ja nõukogu liikme või nendega seotud isikute või ettevõtete vahel äritehinguid. Vee- ja kanalisatsiooniteenuseid müüdi neile sama hinnaga, millega müüakse teenuseid kõikidele teistele klientidele.

Tallinna Vee 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaasta aruande lahutamatu osa moodustavad: „Tegevusaruanne“, „Kestlikkusaruanne“, „Konsolideeritud raamatupidamise aruanne“ ja „Tasustamisaruanne“. Tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate Tallinna Vee äritegevuse arengust ja tulemustest, peamistest riskidest ja ebamäärasustest.

ÄRIEETIKA

Börsiettevõtteks on üks Tallinna Vee prioriteetidest tagada, et ettevõtte tegevused ning ettevõtte nimel tegutsevate juhtide, ametnike, töötajate või mistahes kolmandate osapoolte käitumine järgib kõrgeimaid eetikastandardeid. Tallinna Vesi on võtnud ülesandeks olla oma tegevuses usaldusväärne

koostööpartner kõikide oma huvigruppide jaoks ning anda oma panus usaldusväärse ärikliima loomisesse. Tallinna Vee jaoks on lubamatu mistahes kujul või vormis esinev korrupsioon. Korrupsiooni ärahoidmiseks on Tallinna Vesi välja töötanud rea reegleid ja protseduure, mis nõuavad kõikidelt juhtidelt, töötajatelt ning kõigilt, kes tegutsevad ettevõtte nimel, eetilist käitumist. Ettevõttele on oluline, et meie tegevus kõikidel tasanditel oleks läbipaistev ning järgiks seadusi ja ärieetika norme. Vähemalt kord aastas tutvustame neid põhimõtteid oma töötajatele ning viime läbi võimaliku korrupsiooni ja pettustega seotud riskide hindamise.

Tallinna Vesi on koostanud oma ärieetika koodeksi ning töötanud välja väärkäitumisest teavitamise korra, et oleks võimalik teavitada juhtumitest või kahtlustest, mil keegi on käitunud seaduste, eetiliste äritavade või Tallinna Vee ärieetika koodeksi vastaselt.

Ärieetika koodeksi eesmärgiks on sätestada ärikäitumise ja -eetika normid kõikidele Tallinna Vee juhtidele ja töötajatele. Ärieetika koodeks loob aluse Tallinna Vee äritegevusele, keskkonna ja inimõigustega seotud teemadele ning suhetele kontserni töötajate ja huvigruppidega. Iga kontserni juhile ja töötajale on sõltumata temaga sõlmitud töölepingu tähtajast tutvustatud ärieetika koodeksit. Ettevõttes on läbi viidud koolitusi, et tagada töötajate kursisolek ärieetika põhimõtetega ja käitumine koodeksist lähtuvalt.

Niipalju, kui on Tallinna Vee võimuses, soovitatakse ja julgustatakse ka oma töövõtjaid ning koostööpartnereid järgima kogu ärisuhte aluseks olevaid põhimõtteid, mis on sätestatud ärieetika koodeksis. Tallinna Vesi ei plaani viia koostööpartneritele läbi selleteemalisi koolitusi, ent julgustab neid omal käel ettevõtte juhtpõhimõtetega tutvuma. Kõik juhtpõhimõtted on leitavad ettevõtte koduleheküljelt.

Kõikidest ärieetika koodeksi rikkumistest tuleb teavitada kohe.

Nii töötajad kui Tallinna Veega koostööd tegevad või kolmandad osapooled saavad oma kahtlustest ebaeetilise käitumise juhtumite kohta teada anda mitmete kanalite kaudu. Kõiki teateid analüüsitakse sõltumatu kolmanda isiku poolt. Teavitamise ja info analüüsimise süsteem tagab turvalisuse, konfidentsiaalsuse ja teate tegija soovi korral anonüümsuse. Juhtumitest saab teavitada ettevõtte kodulehe kaudu, e-kirja või otsepöördumise teel.

2023. aastal ei tuvastanud Tallinna Vesi ühtegi kinnitust leidnud korrupsiooni- või pettusejuhtumit.

KOOSTÖÖPARTNERID

Soovime teha enam kui seadused ja lepingud meilt eeldavad. Selleks peame dialoogi ning teeme koostööd nii oma meeskonnas kui ka mitmete koostööpartneritega. Ühelt poolt jälgime pidevalt muudatusi seadusandluses ning hoiame oma juhte, kelle igapäevatööd muudatused puudutavad, nendega kursis. Teisalt peame oluliseks ka ennetavat koostööd, mistõttu osaleme aktiivselt, peamiselt läbi Eesti Vee-ettevõtete Liidu, õigusaktide väljatöötamisel ja muutmisel. Edendamaks eetilist ja vastutustundlikku ettevõtetlust, teeme koostööd ka mitmete kvaliteedi- ja keskkonnateadlike ettevõtetega.

KOOSTÖÖ TARNIJATEGA

Arvestades meie kui vee-ettevõtte tegevuse iseloomu, kuuluvad meie tootmisahelasse teised teenusepakkujad ja koostööpartnerid, kes aitavad meil tagada oma põhitegevuse toimimist ja klientidele pakutava teenuse kättesaadavust.

Erinevalt paljudest teistest tootmisettevõtetest on meie tarneahel küllatki lihtne, sest Tallinna Vesi nii toodab kui ka müüb teenust, ilma et vahel oleks teisi tarnahela lülisid, ja selles ahelas ei ole toimunud

märkimisväärseid muudatusi. Küll aga moodustab ettevõtte omakorda tihti olulise lüli oma klientide tarneahelas ning seetõttu on meile väga oluline, et meie teenus vastaks kõrgetele kvaliteedinõuetele. Selleks, et see lühike, kuid kõigi meie eludes väga oluline tarneahel töötaks ilma katkestusteta, on ülioluline, et meie tarnijad oleksid usaldusväärsed. Sel eesmärgil on ettevõttel mitmetes kriitilistes lülides olemas alternatiivtarnijad, kelle poole võib pöörduda juhul, kui põhilise lepingupartneriga peaks midagi juhtuma. Meie tarnijate ring kujuneb suuresti pakkumiste või riigihangete tulemusel, mis annab meile võimaluse sätestada just ettevõtte jaoks olulised kriteeriumid, millele väljavalitav tarnija peab vastama. Peame väga oluliseks keskkonnaohutust ja tarnijate töötajate turvalisust.

Meie koostööpartnerid jagunevad kolme suuremasse gruppi: kaubatarnijad, teenuseosutajad ja ehitustööde teostajad.

Valdavalt on meie tarnijate ring Eesti-keskne, kuid korraldame ka rahvusvahelisi hankeid. Selleks, et meie tootmistegevus oleks efektiivne ja jätkusuutlik, valime kvaliteetseid tooteid ja investeerime süsteemide uuendamisse. Ostame sisse mitmesuguseid tugiteenuseid, selleks et meie igapäevane fookus saaks püsida põhitegevusel. Väljast ostame sisse näiteks reklaami-, koristus- ja turvateenuseid ning mitmeid teisi spetsiifilisi teenuseid.

Oma tarnijate ringi hoidmiseks sõlmime peamiselt pikaajalisi raamlepinguid, et kindlustada vastastikune koostöö ning usaldusväarsus. Meie andmebaasis on pidevalt ligikaudu 1000 tarnijat, kellega oleme aasta jooksul vähemalt ühel korral koostööd teinud.

Meie jaoks on ühtviisi oluline nii uute tarnijate leidmine kui ka koostöö parandamine olemasolevate koostööpartneritega. Hindame pidevalt ja süsteemselt oma koostööd tarnijatega, mis annab võimaluse kahesuunaliseks suhtluseks olemasolevate koostööpartneritega, võimaldab luua usaldusväärse tarnijabaasi ning rakendada tarnijate poolt pakutavat kompetentsi selleks, et luua ettevõttele lisandväärtust. Tarnijate tegevuse hindamise kõrval küsime tagasisidet ka oma tegevusele, et seeläbi edasi arendada suhteid ja koostööd tarnijatega ning olla ise parem koostööpartner.

MEIE PÕHIMÕTTED JA KUULUVUS ORGANISATSIOONIDESSE

Peame tähtsaks rääkida kaasa kogukonnas olulistel teemadel ning anda oma panus meie tegevusega seonduvate valdkondade arengusse ja õigusloome väljatöötamise. Selleks oleme liitunud ja olnud asutajaliikmed mitmetes ühingutes. Tallinna Vesi on Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni ja Vastutus-tundliku Ettevõtluse Foorumi asutajaliige, Kvaliteediühingu kollektiivliige ja Eesti Vee-ettevõtete Liidu liige, Eesti Maksumaksjate Liidu, Balti Hea Ühingujuhtimise Instituudi ja teiste organisatsioonide liige.

Meie ülesanne on tagada tarbijatele usaldusväärne joogiveeteenus ning puhastada reo- ja sademevesi, kasutades selleks keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid. Seda kohustust peame alati meeles pidama, nii järjekindlalt ja süsteemselt juhtimisotsuseid langetades kui ka oma igapäevases äritegevuses. See tähendab, et peame oma juhtimistavades arvestama oma tegevuse mõjuga ümbritsevale elukeskkonnale ning mitmete huvigruppide ootustega. Ettevõtte juhatus on kinnitanud järgmised poliitikad ja juhtpõhimõtted, mis seavad raamistiku eri valdkondades tegutsemiseks.

Kõik järgnevad poliitikad ja juhtpõhimõtted on kättesaadavad vähemalt eesti ja inglise keeles ning on leitavad ettevõtte kodulehel:

- Keskkonnalased juhtpõhimõtted
- Kvaliteedialased juhtpõhimõtted
- Töökeskkonna juhtpõhimõtted

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATUSE DEKLARATSIOON

Juhatus deklareerib oma vastutust AS-i Tallinna Vesi (ettevõtte) ning tema tütarettevõtete Watercom OÜ ja OÜ ASTV Green Energy (edaspidi kõik koos kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaasta kohta lehekülgedel 108 kuni 146.

Juhtkonna parima teadmise kohaselt annab seisuga 31. detsember 2023 vastavalt Euroopa Liidu poolt vastu võetud ja kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele koostatud konsolideeritud raamatupidamisaruanne õige ja õiglase ülevaate ettevõtte varadest, kohustistest, finantsseisundist, kasumist ja rahavoogudest.

Tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate ettevõtte äritegevuse arengust ja tulemustest ning finantsseisundist ning sisaldab peamiste riskide ja ebamäärasuste kirjeldust.

Olulised tehingud seotud osapooltega avaldatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes.

Konsolideeritud aastaaruande koostamise käigus on arvesse võetud kõiki olulisi asjaolusid, mis mõjutavad kontserni varade ja kohustiste väärtust ja mis ilmsesid aruande koostamise kuupäevani 15. märts 2024.

Juhatuse hinnangul on AS Tallinna Vesi ja tema tütarettevõtted jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
Aleksandr Timofejev	Tegevjuht, juhatuse esimees		15. märts 2024
Taavi Gröön	Finantsdirektor, juhatuse liige		15. märts 2024
Tarvi Thomberg	Varahaldusdirektor, juhatuse liige		15. märts 2024

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

tuhandetes eurodes

31. detsember

VARAD	Lisa	2023	2022
KÄIBEVARA			
Raha ja raha ekvivalendid	5	14 736	12 650
Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja ettemaksed	6	8 608	8 989
Varud		1 137	1 197
KÄIBEVARA KOKKU		24 481	22 836
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	7	256 108	229 869
Immateriaalne põhivara	8	1 293	688
PÕHIVARA KOKKU		257 401	230 557
VARAD KOKKU		281 882	253 393
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
LÜHIAJALISED KOHUSTISED			
Rendikohustised	9	697	883
Laenukohustised	9	3 594	3 630
Võlad tarnijatele ja muud võlad	10	10 886	10 225
Ettemaksed	12	3 604	3 749
LÜHIAJALISED KOHUSTISED KOKKU		18 781	18 487
PIKAAJALISED KOHUSTISED			
Tulevaste perioodide tulu liitumistasudelt		44 653	39 150
Rendikohustised	9	1 892	1 607
Laenukohustised	9	92 835	76 708
Eraldis võimalike kolmandate osapoolte nõuete katteks	13	6 018	6 018
Edasilükkunud tulumaks		505	496
Muud võlad		128	101
PIKAAJALISED KOHUSTISED KOKKU		146 031	124 080
KOHUSTISED KOKKU		164 812	142 567
OMAKAPITAL			

AS TALLINNA VESI aastaaruanne 2023

Aksiakapital	14	12 000	12 000
Ülekurss		24 734	24 734
Kohustuslik reservkapital		1 278	1 278
Jaotamata kasum		79 058	72 814
OMAKAPITAL KOKKU		117 070	110 826
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		281 882	253 393

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

tuhandetes eurodes	Lisa	31. detsembril lõppenud aasta	
		2023	2022
Müügitulu	15	61 141	54 558
Müüdnud toodete/teenuste kulu	17	-37 074	-37 660
BRUTOKASUM		24 067	16 898
Turustuskulud	17	-818	-703
Üldhalduskulud	17	-5 278	-4 399
Muud äritulud (+) /-kulud (-)	18	-621	-476
ÄRIKASUM		17 350	11 320
Finantstulud	19	119	8
Finantskulud	19	-3 263	-682
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		14 206	10 646
Dividendide tulumaks	20	-1 362	-2 240
PERIOODI PUHASKASUM		12 844	8 406
PERIOODI KOONDKASUM		12 844	8 406
Jaotatav kasum:			
A-aktsia omanikele		12 844	8 406
Kasum A-aktsia kohta (eurodes)	21	0,64	0,42

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes	31. detsembril lõppenud aasta		
	Lisa	2023	2022
ÄRITEGEVUSE RAHAVOOD			
Ärikasum		17 350	11 320
Korrigeerimine kulumiga	7,8,17,18	8 055	6 817
Korrigeerimine tuludega liitumistasudest	18	-604	-544
Muud mitterahalised korrigeerimised	13,18	-16	0
Kasum (-) / kahjum (+) põhivara müügist		-34	-32
Äritegevusega seotud käibevara muutus		430	-2 841
Äritegevusega seotud kohustiste muutus		-667	309
RAHAVOOG ÄRITEGEVUSEST		24 514	15 029
INVESTEERIMISTEGEVUSE RAHAVOOD			
Põhivara soetamine		-28 885	-20 701
Torustike ehituse eest saadud kompensatsioonid, sh tulud üksikliitumiste rajamisest		2 535	1 593
Põhivara müügitulu		37	53
Saadud intressid		119	9
RAHAVOOG INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-26 194	-19 046
FINANTSEERIMISTEGEVUSE RAHAVOOD			
Makstud intressid ja laenu finantseerimise kulud		-3 413	-616
Tasutud kapitalirendi maksed	9	-1 233	-524
Saadud laenud	9	57 500	0
Tasutud laenud	9	-41 136	-3 636
Tasutud dividendid	20	-6 515	-12 835
Tasutud kinnipeetud tulumaks dividendidelt	20	-85	-165
Tulumaks dividendidelt	20	-1 352	-2 116
RAHAVOOG FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		3 766	-19 892
RAHA JA RAHA EKVALENTIDE MUUTUS		2 086	-23 909

RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES	5	12 650	36 559
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS	5	14 736	12 650

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSE ARUANNE

tuhandetes eurodes	Aktsiakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
31. detsember 2021	12 000	24 734	1 278	77 408	115 420
Dividendid (lisa 20)	0	0	0	- 13 000	- 13 000
Perioodi koondkasum (lisa 21)	0	0	0	8 406	8 406
31. detsember 2022	12 000	24 734	1 278	72 814	110 826
Dividendid (lisa 20)	0	0	0	- 6 600	- 6 600
Perioodi koondkasum (lisa 21)	0	0	0	12 844	12 844
31. detsember 2023	12 000	24 734	1 278	79 058	117 070

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Üldine informatsioon

AS Tallinna Vesi (ettevõtte) on Eesti suurim vee-ettevõtte, mis pakub joogivee- ja kanalisatsiooniteenust ligi 470 000 elanikule Tallinnas ja mitmes selle naabervallas. Tulenevalt vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamise ainuõigusest Tallinnas kehtib praegune Teenusleping kuni 30. novembrini 2032.

AS-is Tallinna Vesi olulist mõju omavad aktsionärid on Tallinna linn 55,05 protsendiga ja OÜ Utilitas 20,3 protsendiga. Ülejäänud aktsiad on vabalt kaubeldavad Nasdaq Balti börsidel, kus AS-i Tallinna Vesi aktsiad noteeriti 1. juunil 2005.

Watercom OÜ (tütarettevõtte) on 2010. aastal emaettevõtte poolt asutatud ettevõtte, mille peamiseks tegevusvaldkondadeks on vee-ettevõtlusega ning vee- ja kanalisatsiooniga seotud omanikujärelevalve ning ehitusteenused.

ASTV Green Energy OÜ (tütarettevõtte) on 2021. aastal emaettevõtte poolt omandatud ettevõtte, mille peamiseks tegevusvaldkonnaks on gaasitootmine. Tegemist on seisva ettevõttega ning aktiivset majandustegevust ei ole toimunud.

Ettevõtte ja tütarettevõtted koos moodustavad kontserni (kontsern).

KONTAKTANDMED:

Nimi	AS Tallinna Vesi	Watercom OÜ	ASTV Green Energy OÜ
Äriregistri kood	10257326	11944939	16101654
KMKR	EE100060979	EE101374619	-
Aadress	Ädala 10, 10614 Tallinn	Ädala 10, 10614 Tallinn	Ädala 10, 10614 Tallinn
Telefon	62 62 200	62 62 620	62 62 200
Faks	62 62 300	62 62 300	62 62 300
E-post	tvesi@tvesi.ee	watercom@watercom.eu	greenenergy@tvesi.ee

Lisa 2. Kasutatud arvestuspõhimõtted

Peamised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande (edaspidi raamatupidamise aastaaruanne) koostamisel, on kirjeldatud allpool. Kirjeldatud arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikide aruandes esitatud aastate puhul, välja arvatud juhul, kui on kirjeldatud teisiti.

Kontserni raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt (edaspidi IFRS).

Aruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on AS-i Tallinna Vesi juhatuse poolt kinnitatud avaldamiseks 15. märtsil 2024. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule kuulub aastaaruanne kinnitamisele AS-i Tallinna Vesi nõukogu ja aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-le nõuab oluliste juhtkonnapoolsete otsuste tegemist. Samuti tuleb juhatusel kasutada oma otsustusõigusi kontserni arvestuspõhimõtete rakendamisel. Valdkonnad, mis nõuavad tõsisemat ja keerukamat otsustusprotsessi, või kus eeldused ja hinnangud omavad märkimisväärset mõju raamatupidamise aastaaruandele, on toodud lisas 3.

Juhatus eeldusi ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ja muudel faktoritel, sealhulgas eeldustel tulevikus aset leidvate sündmuste toimumise kohta, mis arvestades olemasolevaid tingimusi oleksid tõenäolised.

UUTE VÕI MUUDETUD STANDARDITE JA TÕLGENDUSTE RAKENDAMINE

Uued standardid, standardite muudatused või tõlgendused, mida kontsern on 1. jaanuaril 2023 alanud aruandlusperioodile rakendanud esmakordselt, ei oma kontsernile olulist mõju.

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

KONSOLIDEERIMISPÕHIMÕTTED JA TÜTARETTEVÕTETE KAJASTAMINE

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust, kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Konsolideeritud finantsaruandes on rida-realt konsolideeritud tütarettevõtte finantsnäitajad. Kontserni kuuluvate ettevõtete omavaheliste tehingute tulemusena tekkinud saldod, tehingud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on raamatupidamise aastaaruandes elimineeritud, samuti on elimineeritud realiseerumata kahjumid, välja arvatud sel juhul, kui kahjumit ei saa katta. Ema- ja tütarettevõtte kasutavad samasuguseid arvestuspõhimõtteid. Vajadusel on tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid muudetud, kindlustamaks vastavust kontserni arvestuspõhimõtetele.

Ettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kajastatakse investeeringut tütarettevõttesse soetusmaksumuses (millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused).

VÄLISVALUUTA

Arvestus- ja esitusvaluuta

2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes.

Aruanne on koostatud eurodes ümardatuna lähima tuhandeni, v.a kui ei ole eraldi viidatud mõnele teisele mõõtühikule.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse 12 kuu jooksul järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äriotsuse käigus. Lühiajaliste kohustistena on näidatud kohustised, mille maksetähtaeg saabub pärast aruandekuupäeva järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äriotsuse käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustised on näidatud pikaajalistena.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid finantsseisundi aruandes ja rahakäibe aruandes koosnevad rahast pangakontodel ning kõrge likviidsusega riskivabadest ja lühiajalistest pangadeposiitidest, mille tähtaeg on kuni kolm kuud.

Äritegevuse rahavoogusid kajastatakse kaudsel meetodil, kusjuures kasumit või kahjumit korrigeeritakse mõjudega, mis tulenevad mitterahalistest tehingutest, varasematest või tulevastest äritegevusega seotud ettemaksetest või viitvõlgadest, ning investeerimis- või finantseerimistegevuse rahavoogudega seotud sissetulekutest või väljaminekutest. Investeerimis- või finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil.

FINANTSVARAD

Klassifitseerimine

Kontserni kõik finantsvarad on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmiskategooriasse. Klassifitseerimine sõltub kontserni ärimudelitest finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, mil kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või antakse üle ja kui kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub kontserni ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest.

Kontserni kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse tuluna sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum koondkasumiaruandes real „Muud äritulud (+) / -kulud (-)”. Krediidikahjumid kajastatakse samuti kasumiaruandes real „Muud äritulud (+) / -kulud (-)”. Seisuga 31. detsember 2023 ja 2022 olid kõik kontserni finantsvarad klassifitseeritud sellesse kategooriasse.

Väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse metoodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid erinevaid võimalikke tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruandeperioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandus-tingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete maksetähtaja jooksul oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus nõuetele arvutatakse erinevatest aegumis- perioodidest lähtudes.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Varude kuludesse kandmisel on kasutatud FIFO meetodit.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalselt vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalselt põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalik väärtuse langus.

Immateriaalselt põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärset hinnatav.

Litsentsid

Immateriaalse varana kajastatakse arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvuti-tarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tark-varaobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest loodetakse saada tulevast majanduslikku kasu kauem kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvuti-tarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena. Arvuti-tarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 10 aastat.

Muu immateriaalne põhivara

Kulutused patentide, kaubamärkide, litsentside ja sertifikaatide soetamiseks kapitaliseeritakse, kui on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu. Muu immateriaalne põhivara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 10 aastat.

Ostetud põhivarade soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid, sh sisemisi tööjõukulusid. Tööjõukulud kapitaliseeritakse töötaja tunnihinna ja töötundide alusel, mis olid vajalikud vastava vara viimiseks tööseisundisse ja -asukohta nii, et seda on võimalik kasutada juhtkonna poolt ettenähtud viisil. Tunnihind arvutatakse iga töötaja kohta individuaalselt ning see koosneb lisaks palgakuludele töötajaga seotud muudest otsestest kuludest.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, amortiseeritakse osad iseseisvate põhivaraobjektidena.

Võetud finantskohustistega seotud kulutused, mis on otseselt seotud põhivarade omandamise, ehituse või tekkimisega, kapitaliseeritakse põhivara koosseisus.

Põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Rakendatavad aastased amortisatsioonimäärad on järgmised:

- hooned: 1,25–2,0%;
- rajatised: 1,0–8,33%;
- masinad ja seadmed: 3,33–50%;
- litsentsid ja muu immateriaalne põhivara: 10–33%.

Erandjuhtudel võivad amortisatsioonimäärad erineda ülaltoodust, kui ilmneb, et põhivara kasulik eluiga erineb oluliselt vara grupile kehtestatud normist.

Finantskohustised

Finantskohustised jagunevad järgmistesse kategooriatesse: (a) finantskohustused, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande (tuletisinstrumendid); (b) finantskohustused, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustisteks loetakse võlgu tarnijatele, viitvõlgu, võetud laene ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi ja tuletisinstrumente. Finantskohustised (v.a tuletisinstrumendid) võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel, millest on maha arvestatud tehingukulu. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu neid kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustiselt intressikulu, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Kohustised on kajastatud lühiajaliste kohustistena, v.a need, mille osas on kontsernil tingimusteta õigus lükata kohustise täitmist edasi pikemale perioodile kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Dividendi tulumaks Eestis

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud, vaid jaotatud kasumilt. Tulumaksuseaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt väljamakstud dividendid ja muud kasumi jaotused tulumaksuga olenemata saajast. Aastal 2023 oli maksumäär 20/80 väljamakstud dividendi summalt (2022: 20/80). Lisaks oli alates 2019. aastast võimalik rakendada dividendide maksimisele maksumäära 14/86. Soodsamat maksumäära saab rakendada kolmel eelneval aastal maksustatud dividendimaksete keskmise summa ulatuses. Kolme aasta dividendimaksete keskmise summa arvutamisel on 2020. aasta esimene arvesse võetav aasta.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustisena ja koondkasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksukohustus tekib kontserni jaoks Eestis tegutsevast tütar-ettevõttest. Kuna tütar-ettevõttest saadavate dividendimaksete kohta puudub fikseeritud poliitika, on kontsern otsustanud mõõta võimalikest dividendidest tulenevat edasilükkunud tulumaksukohustust tütar-ettevõtte aruandekuupäevaks kogunenud kasumi ulatuses. Kontsern mõõdab edasilükkunud tulumaksukohustust, kasutades aruandekuupäeval kehtivaid maksumäärasid.

ERALDISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED

Eraldised kajastatakse finantsseisundi aruandes juhul, kui kontsernil on eelnevate sündmuste tagajärjel tekkinud seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustus, kui on tõenäoline, et kohustuse

täitmine nõuab ressursidest loobumist, ning kui summa maksumust on võimalik usaldusväärset hinnata. Põhitegevusest tuleneva tulevase kahjumi jaoks eraldisi ei kajastata.

Eraldisena on kajastatud eraldis võimalike kolmandate osapoolte nõuete katteks ja kontserni enda poolt osutatud ehitusteenustele antud garantii, mis on vajalik aruandekuupäevaks müüdüd teenustega seotud garantiikohustuse rahuldamiseks. Ehitusteenustele antud garantiist tulenev kohustus on kajastatud finantsseisundi aruandes lühi- ja pikaajalisena vastavalt garantiiperioodi pikkusele ja võimaliku realiseerumise ajale. Eraldised on kajastatud kontserni juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda antud hinnangutest.

Tingimuslike kohustistena on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades lubadused, garantiid ja muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks. Vaata ka lisa 11.

AKTSIAKAPITAL

Aktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Vastavalt põhikirjale on kontsernil üht liiki aktsiad: A-aktsiad nimiväärtusega 0,60 eurot aktsia.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustiku nõuetele on aruandes kajastatud kohustuslik reservkapital, mis moodustatakse puhaskasumist tehtavatest eraldistest. Iga-aastase eraldise suurus peab olema vähemalt 5% aruandeaasta kinnitatud puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 10% sissemakstud aktsiakapitali suurusest. Kuna kontserni reservkapital on saavutanud nõutud taseme, ei suurendata reservkapitali enam puhaskasumi arvelt.

Reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta kontserni vabast omakapitalist, samuti kontserni aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

RENT

Kontsern kui rentnik

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Esmane mõõtmine

Rentnik kajastab kasutusõiguse esemeks olevat vara ja rendikohustist rendiperioodi alguse seisuga.

Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutusõiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutussõiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab:

- rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid;
- kõiki rentniku esmaseid otsekulutusi;

- rentniku hinnangulisi kulutusi, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisdamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele.
- Kasutamissoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes real „Materiaalne põhivara“.

Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamissoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Kontsern on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute (välja arvatud sõidukite pikaajalised rendilepingud, mille rendiperiood lõppeb 12 kuu jooksul) ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega varade hulgas on kinnisvara.

Müügitulu kliendilepingutelt

Müügitulu on tulu, mis tekib kontserni tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida kontsernil on õigus saada lubatud teenuste kliendile üleandmise eest, millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontrolli teenuse üle antakse üle kliendile.

Kontsern osutab lepingute alusel vee-, reo- ja sademevee, tuletõrjehüdrantide ja muid seotud teenuseid fikseeritud hinnaga. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, mil teenuseid osutatakse, tegelike tarnitud ühikute alusel.

Veevärgisüsteemidega liitumisel tasuvad kliendid liitumistasu, mille suuruse määramise aluseks on võrguga liitumiseks ehitatava vara maksumus. Kontserni juhtkond on jõudnud järeldusele, et liitumistasud ei kujuta endast veevärgiteenuse osutamisest eraldiseisvat teostamiskohustust ja seega ei kajastata müügitulu liitumistasudelt koheselt, vaid teenuse osutamiseks vajalike varade eeldatava keskmise kasuliku eluea jooksul, milleks on 75 aastat. Klientidelt saadud liitumistasud kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajalise kohustisena real „Tulevaste perioodide tulu liitumistasudelt“.

Müügitulu ehituslepingutelt kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul vastavalt tegelikult osutatud teenustele aruandeperioodi lõpuks suhtena kogu lepingu mahtu. Kontserni jaoks puudub varal üldjuhul tulenevalt lepingutingimustest alternatiivne kasutus. Õigus saada tasu tekib lepinguperioodi jooksul, sõltumata omandiõiguse üleandmisest kliendile.

Hinnangud müügitulu, kulude ja lepingu täitmise ulatuse osas vaadatakse üle, kui tingimused muutuvad. Selle tulemusena tekkinud suurenemised või vähenemised hinnangulises müügitulus või kuludes kajastatakse selle perioodi kasumiaruandes, kui tingimused, mis põhjustasid ülevaatamise, said juhtkonnale teatavaks.

Fikseeritud tasuga lepingute puhul tasub klient fikseeritud summad vastavalt maksegraafikule. Juhul, kui kontserni poolt osutatud teenuste maht ületab saadud makseid, kajastatakse lepinguline vara. Juhul, kui saadud maksed ületavad osutatud teenuste mahtu, kajastatakse lepinguline kohustus.

Juhul kui leping sisaldab tunnipõhist tasu, kajastatakse müügitulu summas, mille osas kontsernil on õigus arve esitada. Klientidele esitatakse arveid igakuiselt ja tasu kuulub maksmisele arve esitamise hetkel.

Ühest ja samast lepingust tulenev lepinguline vara ja lepinguline kohustus kajastatakse finantsaruandes netosummana.

Juhul kui lepingus on muutuv tasu, kajastatakse see müügituluna ainult juhul, kui on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tühistata.

Finantseerimise komponent

Kontsernil puuduvad lepingud, mille kohaselt oleks periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri kontsern tehinguhinda.

Puhaskasum aktsia kohta

Puhaskasum aktsia kohta leidmiseks jagatakse aruandeaasta puhaskasum perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kontsernil ei ole instrumente, mis omavad lahustavat mõju puhaskasumile aktsia kohta.

Lisa 3. Olulised raamatupidamishinnangud

Kontsern kasutab eeldusi ja hinnanguid, mis puudutavad tulevikusündmusi. Raamatupidamislikud hinnangud juba oma olemuselt ühtivad harva täpselt tegelike tulemustega. Eeldused ja hinnangud, mis võivad kaasa tuua märkimisväärse varade ja kohustiste bilansilise väärtuse korrigeerimise järgneval aruandeperioodil, on toodud allpool:

- Kontserni juhtkond on koostanud hinnangud eeldatavate krediidikahjumite kohta, tuginedes parimale olemasolevale teabele minevikusündmuste ja hetkeolukorraga seotud makromajanduse prognooside kohta. Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad 31. detsembrile 2023 eelnenud 24 kuu maksedistsipliinil ning nendel perioodidel tekkinud krediidikahjumitel. Mineviku kahjumäärasid on korrigeeritud, et kajastada jooksvat ning tulevast informatsiooni makromajanduslike faktorite kohta, mis mõjutavad ostjate võimet nõudeid tasuda. Kontserni hinnangul on kõige relevantsemad näitajad SKP ja töötuse määr Eestis, kus kontsern müüb oma kaupu ja teenuseid, ning seega korrigeerib mineviku kahjumäärasid vastavalt oodatavatele muutustele nendes näitajates. Seisuga 31. detsember 2023 hindab kontserni juhtkond majandusolukorraga seonduvaks oodatavaks krediidikahjumiks 162 tuhat eurot.
- Juhtkonna hinnang kolmandate osapoolte võimalike kahjunõuete osas tugineb maksimaalsel erinevusel Teenuslepingu alusel kehtestatud tariifidega arvatud tulude ja ettevõttepoolse hinnangu vahel, reservatsiooniga võimalikule kõikumisele. Vastavalt seadusele kehtis Teenuslepingu alusel kehtestatud veeteenuse hind seni, kuni Konkurentsiamet on kehtestanud uue veeteenuse hinna, ja ettevõtte on neid hindu seadusega kooskõlas rakendanud. Ettevõtte on tegutsenud heas usus ja lähtudes õigusaktide nõuetest. Seetõttu ei pea ettevõtte end klientide ees vastutavaks mistahes nõuete suhtes, mis on seotud enne uute, Konkurentsiameti poolt heaks kiidetud tariifide nõuetekohast rakendamist kehtinud tariifidega.

Seisuga 31. detsember 2023 on esitatud nelja hagi raames nõudeid summas 13,6 miljonit eurot (lisandub ühe hagi raames esitatud viivisenõue summas 5,4 miljonit eurot). Ettevõtte juhatuse on hinnanud kohtu poolt nõuete rahuldamise korral võimalike kohustuste suuruseks 6,0 miljonit eurot (31. detsember 2022: 6 miljonit eurot) ning on konservatiivsuse printsiibist lähtudes peatanud eraldise vähendamise. Ettevõtte on käitunud alati õiguspäraselt, rakendades vastavalt kehtivale õigusele kehtestatud õiglasi tariife ning nõuete esitamiseks ettevõtte hinnangul alust ei ole, seega ettevõtte ei võta omaks mistahes vastutust ja lükkab selle täies ulatuses tagasi. Vaata ka lisa 13.

- Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulik eluiga määratakse lähtuvalt juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Hinnangute tulemused on kajastatud lisa 2 lõigus „Materiaalne ja immateriaalne põhivara“, informatsioon bilansiliste väärtuste kohta on esitatud lisades 7 ja 8.

Seisuga 31. detsember 2023 omas kontsern materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 256 miljonit eurot (2022: 230 miljonit eurot), aruandeperioodi kulum oli 7,7 miljonit eurot (2022: 6,8 miljonit eurot). Kui amortisatsioonimäärad väheneksid/suureneksid 5% võrra, suureneks/väheneks aruandeperioodi kulum vastavalt 385 tuhat eurot (2022: 340 tuhat eurot).

Lisa 4. Finantsriskide juhtimine

FINANTSRISKI TEGURID

Oma äritegevuses on Kontsern avatud erinevatele finantsriskidele: tururisk (hõlmab valuutariski, hinnariski, rahavoogude intressimäära riski ja õiglase väärtuse intressimäära riski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni finantsriskide juhtimine keskendub finantsturgude ettearvamatusetele ja otsib võimalusi vähendada võimalikku negatiivset mõju kontserni finantstulemustele.

Kontserni finantsriske juhitakse finantsosakonna poolt juhatuse kontrolli ja järelevalve all. Finantsosakond määratleb, hindab ja juhib finantsriske koostöös kontserni tootmisüksustega.

TURURISK

VALUUTARISK

Valuutarisk tekib, kui tulevased äritehingud või kajastatud varad või kohustused on kajastatud valuutas, mis ei ole majandusüksuse arvestusvaluuta. Kontserni valuutarisk on seotud välisvaluutas teostatavate ostude ning omatavate rahaliste vahenditega.

Suurem osa kontserni ostudest teostatakse eurodes. Teistes valuutades teostatud ostude osakaal 2023. aastal oli 0,0% (2022: 0,0%). Tulenevalt välisvaluutades teostatavate tehingute väikesest osakaalust ei ole kontsern rakendanud eraldi meetmeid selle riski vähendamiseks.

Seisuga 31. detsember 2023 oli kontserni pangakontodel (sh tähtajalised deposiidid) olevate rahaliste vahendite saldo kokku 14 736 tuhat eurot (31. detsember 2022: 12 650 tuhat eurot), millest ükski summa ei olnud välisvaluutas (31. detsember 2022: ükski summa ei olnud välisvaluutas). Kontserni muudest finantsvaradest ja finantskohustustest ei tulenenud muid olulisi valuutariske.

Lähtuvalt eelnevast hindab kontsern oma valuutariski taset madalaks.

HINNARISK

Kontsernil puudub finantsinstrumentidest tulenev hinnarisk, kuna tal puuduvad investeeringud oma-kapitaliinstrumentidesse.

RAHAVOOGUDE INTRESSIMÄÄRA RISK JA ÕIGLASE VÄÄRTUSE INTRESSIMÄÄRA RISK

Õiglase väärtuse intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus kõigub tulevikus turuintressimäärade muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk on risk, et muutuva intressimääraga finantskohustuste finantskulud suurenevad, kui turuintressimäärad muutuvad.

Ujuvate intressimääradega võetud laenukohustused (lisa 9) avavad kontserni rahavoogude intressimäära riskile. Juhatus hindab intressimäära riski ulatust ning võimalikke maandamisemeetmeid kvartaalselt ning tulenevalt hinnangutest otsustab SWAP-lepingute sõlmimise vajaduse.

Aruandeperioodi lõpul olid kontsernil järgmised ujuva intressimääraga laenukohustused:

	31. detsember 2023		31. detsember 2022	
	Efekttiivne intressimäär	Saldo tuhandetes eurodes	Efekttiivne intressimäär	Saldo tuhandetes eurodes
Pikaajalised laenukohustused	4,45%	96 818	2,68%	80 455
Neto avatus rahavoogude intressimäära riskile, juhul kui Euribor > 0		96 818		42 955
Neto avatus rahavoogude intressimäära riskile, juhul kui Euribor < 0		0		37 500

Kontserni kasum on tundlik kõrgemate/madalamate laenude ning intressimäära muutuste tulemusena.

tuhandetes eurodes	Mõju kasumile	
	2023	2022
Intressimäärad – kasv 50 baaspunkti võrra*	-345	-223
Intressimäärad – vähenemine 50 baaspunkti võrra*	345	88

*Muude muutujate samaks jäädes

Kuna kõiki instrumente kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, siis ei omaks turuintressimäärade muutus mõju kontserni finantsaruannetele.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahjumit, mis võib tekkida, kui vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi. Krediidiriskile on avatud rahalised vahendid pangakontodel ja deposiitides,

finantsvarad õiglases väärtuses muutuse kajastamisega läbi kasumi ja kahjumi, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Vastavalt kontserni riskijuhtimise põhimõtetele on kontserni lühiajalisi vabasid rahalisi vahendeid lubatud hoiustada ainult krediidiasutustes avatud arvelduskontodel ja üleöö- ja tähtajalistel deposiitidel. Tähtajaliste deposiitide sõlmimisel kasutatakse vähemalt pikaajalist Baa1 krediidireitingut (Moody's) omavaid osapooli. Seisuga 31. detsember 2023 oli kontsernil tähtajalisi deposiite kogusummas 5 miljonit eurot (31.12.2022 tähtajalisi deposiite ei olnud).

Kontsern jälgib ka EBA (European Banking Authority) soovitusi seoses pankade rekapitalizeerimise nõuetega ja tähtajaliste deposiitide avamine toimub ainult pankades, mille kapitaliseerimises ei esine puudujääke.

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele ja lepingulised varad lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad 31. detsembrile 2023 eelnenud 24 kuu maksedistsipliinil ning nendel perioodidel tekkinud krediidikahjumitel. Mineviku kahjumäärasid on korrigeeritud, et kajastada jooksvat ning tuleviku-informatsiooni makromajanduslike faktorite kohta, mis mõjutavad ostjate võimet nõudeid tasuda. Kontserni hinnangul on kõige relevantsemad näitajad SKP ja töötuse määr Eestis, kus Kontsern müüb oma kaupu ja teenuseid, ning seega korrigeerib mineviku kahjumäärasid vastavalt oodatavatele muutustele nendes näitajates. Ülalkirjeldatud põhimõtete alusel arutati nõuete allahindlus 31. detsembril 2023:

maksetähtaeg tulevikus	0,18%;
1 kuni 30 päeva üle maksetähtaja	62,08%
31 kuni 60 päeva üle maksetähtaja	92,61%
61 kuni 90 päeva üle maksetähtaja	100%;
91 kuni 180 päeva üle maksetähtaja	100%;
181 kuni 360 päeva üle maksetähtaja	100%;
üle 360 päeva üle maksetähtaja	100%.

Raha ja raha ekvivalentide väärtuse languse kajastamisele rakenduvad nõuded vastavalt IFRS 9-le, väärtuse langust seisuga 31. detsember 2023 ei tuvastatud.

Kontserni toodete ja teenuste müük toimub kooskõlas kontserni siseprotseduuridega. Vähendamaks ostjatelt laekumata arvetega seotud krediidiriski, jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini. Tähtaega ületanud võlgade korral kontakteerub klientidega arvelduste osakond. 2023. aasta detsembri lõpu seisuga oli kolm klienti (31. detsember 2022: üks klient), kelle laekumata arved (lisa 6) ületasid 5% kogu ostjatelt laekumata arvetest. Aruande koostamise kuupäevaks on nõuded nende kolme kliendi vastu laekunud.

Finantsvarad	Tähtaja ületanud					
	tuhandetes eurodes	Saldo	Tähtajas	Kuni 60 päeva	Üle 60 päeva	Allahindlus
seisuga 31. detsember 2023						
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 5)	14 736	14 736	0	0	0	
Nõuded ostjate vastu (lisa 6)	8 155	7 501	152	502	-473	
Ärikliendid	4 589	4 068	116	405	-345	

AS TALLINNA VESI aastaaruanne 2023

Erakliendid	3 566	3 433	37	97	-128
	22				
Kokku	891	22 237	152	502	- 473

seisuga 31. detsember 2022

Raha ja raha ekvivalendid (lisa 5)	12 650	12 650	0	0	0
Nõuded ostjate vastu (lisa 6)	8 394	7 454	464	476	-549
Ärikliendid	4 964	4 144	414	406	-440
Erakliendid	3 430	3 310	51	69	-110
Kokku	21 044	20 104	464	476	-549

Kontserni maksimaalne krediidirisk võrdub finantsvarade bilansilise maksumusega ja selle taset hinnatakse madalaks.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda täita oma finantskohustusi tulenevalt rahaliste vahendite või laekuvate rahavoogude ebapiisavusest. Risk realiseerub, kui kontsernil ei jätku piisavalt vahendeid võetud laenude teenindamiseks, käibekapitali vajaduste täitmiseks, investeringuteks ja/või deklareeritud dividendide maksmiseks.

Finantskohustused maksetähtaegade lõikes* tuhandetes eurodes	Kuni 1 kuu	1–3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
seisuga 31. detsember 2023						
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 10)	6 668	0	0	0	0	6 668
Laenukohustised	0	0	3 604	51 786	41 429	96 818
Rendikohustised	60	119	518	1 892	60	119
Kokku	6 728	119	4 122	53 678	41 489	103 605
seisuga 31. detsember 2022						
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 10)	6 358	0	0	0	0	6 358
Laenukohustised	0	0	3 636	51 818	25 000	80 455
Kapitalirendikohustised	118	236	575	1 776	0	2 705
Kokku	6 476	236	4 211	53 594	25 000	89 518

*Diskonteerimata summades

Likviidsusriski juhtimisel on kontsern võtnud konservatiivse hoiaku, säilitades piisava hulga rahaliste vahendite ja lühiajaliste deposiitide olemasolu, et olla võimeline täitma oma finantskohustusi igal ajahetkel. Pidev rahavoogude planeerimine ja kontroll on kontserni igapäevase likviidsusriski juhtimise olulised osad.

KAPITALI JUHTIMINE

Kapitali juhtimisel on kontserni eesmärk tagada kontserni võime jätkata tegutseva majandusüksusena, olla kooskõlas nõukogu poolt kinnitatud äriplaani kapitalistruktuuriga ja pikaajaliste laenulepingutega, mis kehtestavad ettevõtte omakapitali miinimummääraks 35% koguvaradest.

Kontsern kasutab kapitali jälgimiseks omakapitali suhtarvu, mis saadakse netovõla jagamisel kogukapitaliga. Netovõlg arvutatakse lahutades võlakohustustest (lisa 9; sealhulgas lühi- ja pikaajalised võlakohustused, nagu see on näidatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes) raha ja raha ekvivalendid (lisa 5). Kogukapital arvutatakse omakapitali ja netovõla summana, nagu see on näidatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes.

tuhandetes eurodes	seisuga 31. detsember	
	2023	2022
Võlakohustused	99 018	82 828
Raha	-14 736	-12 650
Netovõlg	84 282	70 178
Omakapital	117 070	110 826
Kogukapital	201 352	181 004
Netovõlg / kogukapital	41,8%	38,7%
Varad	281 882	253 393
Omakapital / varad	41,5%	43,7%

ÕIGLASE VÄÄRTUSE HINNANG

Raha ja raha ekvivalentide, laekumata arvete, muude pikaajaliste nõuete, lühiajaliste võlakohustuste ja tarnijatele tasumata arvete õiglased väärtused ei erine oluliselt nende finantsseisundi aruandes kajastatud väärtusest, kuna nende realiseerumine toimub 12 kuu jooksul või nende kajastamine toimus aruandekuupäevale lähedasel ajavahemikul.

Andmaks indikatsiooni õiglase väärtuse määramisel kasutatavatest sisenditest, on kontsern klassifitseerinud oma finantsinstrumendid raamatupidamisstandardite nõuetest lähtudes kolmele tasemele.

Tase 1. Aktiivsel turul kaubeldavate finantsinstrumentide õiglane väärtus põhineb noteeritud turuhinnal aruandeperioodi lõpus. Noteeritud turuhind, mida kasutatakse, on hetke pakkumishind. Seisuga 31. detsember 2023 ja 2022 ei olnud kontsernil finantsinstrumente, mis kuuluksid tasemele 1.

Tase 2. Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglane väärtus määratakse kasutades hindamistehnikaid, mis maksimeerivad jälgitava turuinfo kasutamise, kus see on võimalik, ja toetuvad nii vähe kui võimalik ettevõtte eeldustele. Kui kõik instrumendi õiglase väärtuse jaoks vajalikud olulised sisendid on jälgitavad, on instrumendi tase 2.

Tase 3. Kui üks või rohkem olulist sisendit ei põhine jälgitaval turuinfo, on instrumendi tase 3.

Seisuga 31. detsember 2023 olid kõik kontserni pikaajalised võlakohustused ujuvate intressimääradega. Pikaajaliste võlakohustuste õiglased väärtused põhinevad diskonteeritud rahavoogudel kasutades intressimäära 4,45% (2022: 2,67%) ja kuuluvad õiglase väärtuse hierarhia tasemele 3. Seisuga 31. detsember 2023 on kontserni pikaajaliste võlakohustuste õiglane väärtus 1224 tuhat eurot suurem nende finantsseisundi aruandes kajastatud väärtusest (31. detsember 2022: 481 tuhat eurot väiksem). Vaata ka lisa 22.

Lisa 5. Raha ja raha ekvivalendid

tuhandetes eurodes	31. detsember	
	2023	2022
Raha ja pangakontod (lisa 4)	14 736	12 650
Raha ja raha ekvivalendid kokku	14 736	12 650

Lisa 6. Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja ettemaksed

tuhandetes eurodes	31. detsember	
	2023	2022
Ostjatelt laekumata arved	8 155	8 394
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-473	-549
Nõuded ostjate vastu kokku	7 682	7 845
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi alguses	-549	-536
Perioodi jooksul ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded/ allahindluste tühistamine (-/+)	76	-13
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi lõpus	-473	-549

Perioodi jooksul tehtud nõuete allahindlused on kajastatud koondkasumiaruandes kirjel „Muud äritulud (+) /-kulud (-)“. Nõuete vanuselise analüüsi kohta (sh nõuded üle tähtaja) vt lisa 4.

tuhandetes eurodes	31. detsember	
	2023	2022
Muud viitlaekumised	546	802
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	380	342
Viitlaekumised ja ettemaksed kokku	926	1 144

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja ettemaksed kokku **8 608** **8 989**

Lisa 7. Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes	Maa ja ehitised	Rajatised	Masina- ja seadmed	Lõpetamata materiaalsed varad	Kasutus-õiguse varad	Lõpetamata kasutus-õiguse varad	Materiaalsed põhivarad kokku
31. detsember 2021							
Soetusmaksumus	27 033	247 613	50 819	12 052	2 950	0	340 467
Akumuleeritud kulum	-7 968	-79 998	-39 675	0	-1 280	0	-128 921
Jääkmaksumus	19 065	162 615	11 144	12 052	1 670	0	211 546
Perioodil 1. jaanuar 2022 – 31. detsember 2022 toimunud liikumised							
Soetamine	0	0	0	24 361	0	560	24 921
Põhivara maha- kandmine ja müük jääkväärtuses	0	0	-21	0	-6	0	-27
Ümberliigitamine	584	22 973	6 705	-30 262	560	-560	0
Arvestuslik kulum	-293	-3 889	-1 962	0	-427	0	-6 571
31. detsember 2022							
Soetusmaksumus	27 618	269 144	54 526	6 151	3 433	0	360 872
Akumuleeritud kulum	-8 262	-82 445	-38 660	0	-1 636	0	-131 003
Jääkmaksumus	19 356	186 699	15 866	6 151	1 797	0	229 869
Perioodil 1. jaanuar 2023 – 31. detsember 2023 toimunud liikumised							
Soetamine	0	0	0	32 885	0	1 099	33 984
Põhivara maha- kandmine ja müük jääkväärtuses	0	-2	-40	0	-6	0	-48
Ümberliigitamine	505	23 733	5 043	-30 011	1 850	-1 099	21
Arvestuslik kulum	-319	-4 387	-2 465	0	-548	0	-7 719
31. detsember 2023							
Soetusmaksumus	28 121	292 134	57 446	9 025	4 743	0	391 469
Akumuleeritud kulum	-8 579	-86 091	-39 041	0	-1 650	0	-135 361
Jääkmaksumus (lisa 3)	19 542	206 043	18 405	9 025	3 093	0	256 108

Kasutusõiguse vara vastab oma olemuselt masinate ja seadmete varaklassi definitsioonile.

Seisuga 31. detsember 2022 oli kontserni põhivara jääkmaksumuses 16 838 tuhat eurot panditud kommertspandi tagatisena (lisa 9) ja kontserni põhivaradele (maa ja ehitised) jääkmaksumuses 35 063 tuhat eurot oli pangalaenude tagamiseks seatud hüpoteek (lisa 9).

Seisuga 31. detsember 2023, seoses uute laenulepingute sõlmimisega ning olemasolevate muudatusega, ei ole laenud tagatud kommertspandiga ega hüpoteekidega.

Kontsern on aasta jooksul kapitaliseerinud laenukasutuskulusid põhivaradesse summas 442 tuhat eurot (2022: 38 tuhat eurot). Laenukasutuskulusid kapitaliseeriti nende laenu kaalutud keskmise määra alusel, mis moodustab 5,00% (2022: 0,85%) (lisa 22).

Olulisemad lepingud põhivarainvesteeringute soetamiseks, mis aruandekuupäeva seisuga ei ole kajastatud kohustistena, olid summas 2437 tuhat eurot (31. detsember 2022: 6463 tuhat eurot). Siduvaks kohustuseks on reoveepuhastusjaama territooriumile ehitatava energia koostootmisjaama ehitus summas 2437 tuhat eurot. Vt ka lisa 11.

Lisa 8. Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes	Litsentsid ja arenguväljaminekud	Lõpetamata immateriaalsed varad	Immateriaalsed põhivarad kokku
31. detsember 2021			
Soetusmaksumus	4 831	89	4 920
Akumuleeritud kulum	-4 191	0	-4 191
Jääkmaksumus	640	89	729
Perioodil 01. jaanuar 2022 – 31. detsember 2022 toimunud liikumised			
Soetamine	0	205	205
Reklassifitseerimine	203	-203	0
Arvestuslik kulum	-246	0	-246
31. detsember 2022			
Soetusmaksumus	5 023	91	5 114
Akumuleeritud kulum	-4 426	0	-4 426
Jääkmaksumus	597	91	688
Perioodil 01. jaanuar 2023 – 31. detsember 2023 toimunud liikumised			
Soetamine	0	942	942
Reklassifitseerimine	519	-519	0
Arvestuslik kulum	-336	0	-336
31. detsember 2023			
Soetusmaksumus	5 400	514	5 914
Akumuleeritud kulum	-4 621	0	-4 621
Jääkmaksumus (lisa 3)	779	514	1 293

Olulisem leping põhivarainvesteeringu soetamiseks, mis aruandekuupäeva seisuga ei ole kajastatud kohustisena, on summas 456 tuhat eurot (31. detsember 2022: 492 tuhat eurot). Siduv kohustus on majandustarkvara programmi uuendus. Vt ka lisa 11.

Lisa 9. Võlakohustised

tuhandetes eurodes	31. detsember	
Lühiajalised kohustised	2023	2022
Pikaajaliste rendikohustiste lühiajaline osa	697	883
Pikaajaliste laenukohustiste lühiajaline osa	3 594	3 630
Pikaajalised kohustised		
Rendikohustised	1 892	1 607
Laenukohustised	92 835	76 708
Pangalaenud		
tuhandetes eurodes	Saldo	Efektiivne intressimäär
seisuga 31. detsember 2023		
Rendikohustised	2 589	1,7%–6,88%
Ujuva intressimääraga laenud (baasintress 6-kuu Euribor)	96 429	4,6% -5,0%
seisuga 31. detsember 2022		
Rendikohustised	2 490	0.7%–3.83%
Ujuva intressimääraga laenud (baasintress 6-kuu Euribor)	80 338	2.15%–3.02%

Seisuga 31. detsember 2023 kehtivad kontserni laenulepingud kuuluvad tagastamisele järgnevalt kirjeldatud viisil. Esimene laenuleping summas 37,5 miljonit eurot, mille lõpptähtaeg oli 2024. aasta septembris, refinantseeriti 2023. aastal uue tagastustähtajaga mais 2028. Teine laenuleping summas 20 miljonit eurot tagastatakse üheteistkümne võrdse poolaastamaksega perioodil 2019 mai kuni 2024 mai, tasumata on viimane makse. Kolmas laenuleping summas 37,5 miljonit eurot tagastatakse 21 võrdse poolaastamaksega perioodil november 2024 kuni november 2034. 2023. aasta juunis sõlmiti uus laenuleping summas 40 miljonit eurot, millest 2023. aastal võeti kasutusele 20 miljonit eurot. Laenud on tagatiseta. Laenude tähtaegne jaotus on toodud lisas 4.

Netovõla liikumine

Netovõlg		31. detsember			
tuhandetes eurodes		2023		2022	
Raha ja raha ekvivalendid		14 736		12 650	
Laenukohustised		-96 429		-80 338	
Rendikohustised		-2 589		-2 490	
Netovõlg kokku		-84 282		-70 178	
Raha ja raha ekvivalendid		14 736		12 650	
Koguvõlg – ujuva intressimääraga		-99 018		-82 828	
Netovõlg kokku		-84 282		-70 178	
		Kohustised		Muud varad	
		finantseerimistegevusest		Raha ja raha	
				ekvivalendid	
tuhandetes eurodes		Laenud	Rendid	Kokku	Kokku
Netovõlg seisuga 31. detsember 2021		-83 966	-1 657	-85 623	36 559
Rahavoog		3 636	525	4 161	-23 909
Lisandumised – kapitalirendid		0	-1 294	-1 294	0
Muud muutused		-8	-64	-72	0
Netovõlg seisuga 31. detsember 2022		-80 338	-2 490	-82 828	12 650
Rahavoog		-16 364	1 233	-15 131	2 086
Lisandumised – rendid		0	-1 332	-1 332	0
Muud muutused		273	0	273	0
Netovõlg seisuga 31. detsember 2023		-96 429	-2 589	-99 018	14 736

Muud muutused sisaldavad mitterahalisi liikumisi, sh laenu finantseerimise kulud, mis kajastatakse finantskuluna laenuperioodi jooksul, ning rendilepingute ennetähtaegsed lõpetamised. Vaata ka lisa 3 ja 4.

Lisa 10. Võlad tarnijatele ja muud võlad

31. detsembril lõppenud aasta	
tuhandetes eurodes	
	2023
	2022
Võlad tarnijatele – tegevuskulud	2 281
Võlad tarnijatele – investeeringud	4 367
Võlad seotud osapooltele (lisa 23)	20
Võlad töötajatele	1 917

Intressivõlad	414	128
Muud viitvõlad	89	71
Garantiieraldis	76	76
Maksuvõlad, sh:		
Tulumaks	319	265
Käibemaks	78	20
Vee erikasutusõiguse tasu	317	321
Saastetasu	324	156
Sotsiaalkindlustusmaks	600	502
Muud maksud	84	69
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	10 886	10 225

Lisa 11. Tingimuslikud kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahvid. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Kontserni vaba omakapital seisuga 31. detsember 2023 moodustas 79 058 tuhat eurot (31. detsember 2022: 72 814 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis kaasneks kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 19 267 tuhat eurot (2022: 17 397 tuhat eurot), rakendades madalamat maksumäära, mida on võimalik dividendimaksetele alates 2019. aastast rakendada. Vaata ka lisa 2.

Kontsern on tulevikukohustustena sõlminud lepinguid materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamiseks. Nimetatud investeerimiskohustuste täpsem info on esitatud lisades 7 ja 8.

Lisa 12. Ettemaksed

tuhandetes eurodes	31. detsember	
	2023	2022
Ostjate ettemaksed veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste eest	228	156
Liitumiste eest saadud ettemaksed	3 375	3 593
Ettemaksed kokku	3 603	3 749

Lisa 13. Eraldis võimalike kolmandate osapoolte nõuete katteks

12. detsembril 2017 langetas Riigikohus otsuse AS-i Tallinna Vesi kassatsioonkaebuse osas, mis puudutab tariifivaidlust Konkurentsiametiga. Kohus leidis, et Konkurentsiamet ei pea järgima Ettevõtte erastamisel sõlmitud Teenuslepingus sisalduvat kokkulepet veeteenuse hindade kohta. Edaspidi reguleerib veeteenuse hinda Konkurentsiamet.

Vastavalt seadusele kehtis Teenuslepingu alusel kehtestatud veeteenuse hind seni, kuni Konkurentsiamet on kehtestanud uued veeteenuse hinnad ja ettevõtte on need seadusega kooskõlas rakendanud. Ettevõtte on tegutsenud heas usus ja lähtudes õigusaktide nõuetest. Seetõttu ei pea ettevõtte end klientide ees vastutavaks mistahes nõuete suhtes, mis on seotud enne uute, Konkurentsiameti poolt heaks kiidetud tariifide nõuetekohast rakendamist kehtinud tariifidega.

18. oktoobril 2019 kooskõlastas Konkurentsiamet ettevõtte poolt sama aasta septembris esitatud tariifitaotluse. Uued veeteenuste hinnad rakendusid alates 1. detsembrist 2019. Ettevõtte põhi-tegevuspiirkonnas langesid hinnad erakliendile keskmiselt 27% ja ärikliendile keskmiselt 15%.

Seisuga 31. detsember 2023 on ettevõtte vastu esitatud nõudeid nelja hagi raames kogusummas 13,6 miljonit eurot (lisandub ühe hagi raames esitatud viivisenõue summas 5,4 miljonit eurot). Ettevõtte juhatus on hinnanud kohtu poolt nõuete rahuldamise korral võimalike kohustuste suuruseks 6 miljonit eurot (31. detsember 2022: 6 miljonit eurot). Kohtud on käimasolevates vaidlustes jätnud AS-i Tallinna Vesi vastu esitatud hagid rahuldamata, kuid jõustunud kohtuotsust üheski vaidluses veel aruande avaldamise kuupäeva seisuga pole. Lähtuvalt sellest, et vaidlused on veel pooleli, ei ole AS Tallinna Vesi nõuete provisjoni seisuga 31.12.2023 muutnud.

Ettevõtte on käitunud alati õiguspäraselt, rakendades vastavalt kehtivale õigusele kehtestatud õiglasi tariife ning nõuete esitamiseks ettevõtte hinnangul alust ei ole, seega ettevõtte ei võta omaks mistahes vastutust ja lükkab selle täies ulatuses tagasi. Vaata ka lisa 3 ja 18.

Lisa 14. Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2023 oli aktsiakapital nimiväärtuses 12 000 000 (kaksteist miljonit) eurot, mis jagunes 20 000 000-ks (kahekümneks miljoniks) 0,60-eurose (kuuekümmne eurosendise) nimiväärtusega aktsiaks. Iga aktsia annab selle omanikule seltsi aktsionäride üldkoosolekul ühe (1) hääle ja õiguse osaleda seltsi aktsionäride üldkoosolekul ning kasumi ja seltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses ja seltsi põhikirjas sätestatud õigused.

Aktsiate emiteerimine ja tagasiostmine on aktsionäride üldkoosoleku pädevuses vastavalt põhikirjas määratud põhimõtetele, juhatusel sellekohased erivolitused puuduvad.

Seisuga 31. detsember 2023 omasid OÜ Utilitas 4 072 352 (20,36%) aktsiat ja Tallinna linn 11 011 482 (55,06%) aktsiat ning 4 916 166 aktsiat oli vabas ringluses. Teised otsesed aktsionärid omasid seisuga 31. detsember 2023 igaüks vähem kui 5% aktsiaid.

Seisuga 31. detsember 2023 omasid juhatuse liikmed Aleksandr Timofejev, Taavi Gröön ja Tarvi Thomberg AS-i Tallinna Vesi aktsiaid, vastavalt 200, 200 ja 400 aktsiat. Nõukogu liikmed 31.12.2023 seisuga AS-i Tallinna Vesi aktsiaid ei omanud.

Seisuga 31. detsember 2022 ei omanud nõukogu ega juhatuse liikmed ettevõtte aktsiaid (lisa 23).

Väljakuulutatud ja väljamakstud dividendid on näidatud lisas 20.

Tingimuslik tulumaks jaotamata kasumilt väljamakstavatele dividendidele on näidatud lisas 10.

Lisa 15. SEGMENTIARUANDLUS

Kontsern on ärisegmentid määratlenud tuginedes kõrgema äriotsustaja poolt regulaarselt strateegiliste otsuste tegemiseks kasutatavale aruandlusele. Kõrgem äriotsustaja jälgib kontserni äritegevust tegevusvaldkonna-põhiselt. Eristatakse kolme segmenti: veeteenused, ehitusteenused ja muud teenused.

Veeteenused: veevarustuse, reovee ärajuhtimise, sademevee kogumise ja puhastamise ning tuletõrjehüdrantide teenus, ülenormatiivse reostuse tasu ja purgimisteenus.

Ehitusteenused: Watercom OÜ poolt osutatavad ehitusteenused. Ehitusteenused on klassifitseeritud eraldiseivaks segmentiks, sest selle müügitulu moodustab enam kui 10% kõikide segmentide müügitulust kokku.

Muud teenused: teehoiutööd, survepesu- ja transporditeenused, projektijuhtimise ja omaniku-järelevalve teenused ning muud teenused. Muud tegevusalad on kontserni finantstulemuste seisukohalt väheolulised ning ükski neist ei moodusta aruandluse mõistes eraldiseisvat segmenti.

Kõrgem äriotsustaja hindab tegevussegmentide tulemust segmenti müügitulu (segmentiväline ja segmentidevaheline müügitulu) ja brutokasumi põhjal. Segmentidevahelised tehingud toimuvad turutingimustel.

tuhandetes eurodes	Veeteenused	Ehitusteenused	Muud teenused	Segmentidevahelised tehingud	Segmentid kokku
1. jaanuar 2023 – 31. detsember 2023					
Kontserniväline müük	55 624	4 775	742	0	61 141
Segmentidevaheline müük	0	5 693	5 311	-11 004	0
Segmenti müügitulu kokku	55 624	10 468	6 053	-11 004	61 141
Segmenti brutokasum	22 184	1 104	1 722	-943	24 067
Jagamatud kulud:					
Turustus- ja üldhalduskulud					-6 096
Muud äritulud ja -kulud					-621
Ärikasum					17 350
1. jaanuar 2022 – 31. detsember 2022					

AS TALLINNA VESI aastaaruanne 2023

Kontserniväline müük	48 890	4 809	860	0	54 558
Segmentidevaheline müük	2	3 508	4 594	-8 105	0
Segmendi müügitulu kokku	48 892	8 317	5 454	-8 105	54 558
Segmendi brutokasum	15 353	901	1 526	-882	16 898
Jagamatud kulud:					
Turustus- ja üldhalduskulud					-5,102
Muud äritulud ja -kulud					476
Ärikasum					11,320

Müügitulu tegevusalade lõikes

tuhandetes eurodes	31. detsembril lõppenud aasta	
	2023	2022
Veeteenused		
Veevarustuse teenus	9 861	8 380
Reovee ärajuhtimise teenus	14 508	12 406
Müük eraklientidele kokku	24 369	20 786
Veevarustuse teenus	8 514	8 260
Reovee ärajuhtimise teenus	9 087	8 480
Müük äriklientidele kokku	17 601	16 740
Veevarustuse teenus	1 670	1 599
Reovee ärajuhtimise teenus	4 236	3 525
Sademevee ärajuhtimise teenus	260	193
Müük teeninduspiirkonnavälistele klientidele kokku	6 166	5 317
Sademevee kogumise ja puhastamise ning tuletõrjehüdrantide teenus (lisa 23)	6 011	4 643
Ülenormatiivse reostuse tasu ja puhastamisteenus	1 477	1 403
Veeteenused kokku	55 624	48 889
Ehitusteenused	4 775	4 809
Muud teenused	742	860
Müügitulu kokku	61 141	54 558

100% kontserni müügitulust teeniti Eesti Vabariigis.

Lisa 16. Tööjõukulud

tuhandetes eurodes	31. detsembril lõppenud aasta	
	2023	2022
Töötasu ja seonduvad kulud (lisa 17)	-10 445	-8 499

Sotsiaalmaks ja töötuskindlustus (lisa 17)	-3 057	-2 873
Tööjõukulud kokku	-13 502	-11 372
Keskmine töötajate arv	359	342

Lisa 17. Müüdnud toodete ja teenuste, turustus- ja üldhalduskulud

tuhandetes eurodes	31. detsembril lõppenud aasta	
	2023	2022
Müüdnud toodete ja teenuste kulu		
Vee erikasutusõiguse tasu	-1 271	-1 288
Kemikaalid	-2 742	-2 238
Elekter	-6 408	-9 234
Saastetasu	-1 005	-823
Tööjõukulud (lisa 16)	-9 684	-8 229
Kulum (lisa 7 ja 8)	-7 002	-5 930
Ehitusteenused	-3 481	-3 802
Muud kulud	-5 480	-6 116
Müüdnud toodete ja teenuste kulu kokku	-37 074	-37 660
Turustuskulud		
Tööjõukulud (lisa 16)	-740	-625
Kulum (lisa 7 ja 8)	-3	-5
Muud turustuskulud	-75	-73
Turustuskulud kokku	-818	-703
Üldhalduskulud		
Tööjõukulud (lisa 16)	-3 078	-2 518
Kulum (lisa 7 ja 8)	-486	-375
Muud üldhalduskulud	-1 714	-1 506
Üldhalduskulud kokku	-5 278	-4 399

Lisa 18. Muud äritulud ja -kulud

tuhandetes eurodes	31. detsembril lõppenud aasta	
	2023	2022
Tulud üksikliitumiste rajamisest	604	544
Liitumispunktide kulum (lisa 7 ja 8)	-564	-507

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu (-) / kulu vähenemine (+)	70	-15
Muud äritulud (+) /-kulud (-)	-731	-498
Muud äritulud ja -kulud kokku	-621	-476

LISA 19. Finantstulud ja -kulud

	31. detsembril lõppenud aasta	
tuhandetes eurodes	2023	2022
Intressitulud	119	8
Intressikulud, laen ja rent	-3 197	-650
Muud finantstulud (+) / -kulud (-)	-66	-32
Muud finantstulud (+) / -kulud (-)	-3 144	-674

Lisa 20. Dividendid

	31. detsembril lõppenud aasta	
tuhandetes eurodes	2023	2022
Perioodil väljakuulutatud dividendid	6 600	13 000
Perioodil väljamakstud dividendid	6 515	12 835
Kinnipeetud tulumaks dividendidelt	85	165
Tulumaks väljamakstud dividendidelt	1 352	2 116
Väljakuulutatud dividend aktsia kohta:		
Dividend aktsia kohta (eurodes)	0,33	0,65

Dividendide tulumaksumäär 2023. aastal oli 20/80 (2022: 20/80), kuid eelneva kolme aasta maksustatud dividendimaksete keskmise summa ulatuses rakendub maksumäär 14/86. Kolme aasta dividendimaksete keskmise summa arvutamisel on 2020. aasta esimene arvesse võetav aasta. Füüsilisest isikust aktsionäridele välja makstud madalama maksumääraga dividendidelt peetakse täiendavalt kinni 7% tulumaksu.

Tulevaste perioodide tulumaksukulu ja kohustus 2023. aastaks on 287 tuhat eurot ja see on arvutatud tütarettevõtte jaotatava kasumi põhjal seisuga 31.12.2023 (2022: 123 tuhat eurot).

Lisa 21. Kasum aktsia kohta

	31. detsembril lõppenud aasta	
tuhandetes eurodes	2023	2022
Aruandeperioodi jaotamata kasum	12 844	8 406
Kaalutud keskmine lihtaktsiate arv (tükkides)	20 000 000	20 000 000
Kasum aktsia kohta (eurodes)	0,64	0,42

31. detsembril 2023 ja 2022 lõppenud perioodidel oli lahjendatud puhaskasum aktsia kohta võrdne kasumiga aktsia kohta.

Lisa 22. Rendid

Rendilepingud, mille kohaselt kontsern tegutseb rentnikuna, on sõlmitud sõidukite, kinnisvara ja IT-seadmete rentimiseks. Kõikide rendilepingute alusvaluutaks on euro. Rendile võetud vara ei ole antud edasi allrendile.

2023. aastal oli rentidega seotud raha väljamaksete kogusumma 1232 tuhat eurot (2022: 524 tuhat eurot). Intressikulu rendikohustustelt oli 80 tuhat eurot (2022: 70 tuhat eurot).

Informatsiooni kasutusõiguse vara amortisatsioonikulu, lisandumiste ja jääkväärtuse kohta vaata lisast 7. Rendikohustiste lunastustähtaja analüüs on esitatud lisas 4.

Seisuga 31. detsember 2023 oli kontsern sõlminud 2024. aastal jõustuvaid rendilepinguid summas 1345 tuhat eurot (2022: 1207 tuhat eurot).

Rendilepingud, kus kontsern tegutseb rendileandjana, on kõik kinnisvara rendid. Kõik rendilepingud klassifitseeruvad kasutusrendilepinguteks. Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Kontserni 2023. aasta konsolideeritud müügitulu kasutusrendist oli 112 tuhat eurot (2022: 133 tuhat eurot). Kontserni hinnangul on renditulu ning renditavate varade osakaal koguarvast ebaolulised.

Lisa 23. Seotud osapooled

Tehinguteks seotud osapooltega loetakse tehinguid nõukogu ja juhatuse liikmetega, nende lähikondsetega ja ettevõtetega, milles nad omavad kontrolli või olulist mõju, ning tehinguid olulist mõju omavate aktsionäridega.

Dividendimaksud on näidatud omakapitali liikumise aruandes.

OLULIST MÕJU OMAVAD AKTSIONÄRID

Saldod kontserni finantsseisundi aruandes tuhandetes eurodes	31. detsember	
	2023	2022
Nõuded ostjate vastu	1 005	1 309
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 10)	20	61
	31. detsembril lõppenud aasta	
Tehingud tuhandetes eurodes	2023	2022
Müügitulu (lisa 15)	7 437	5 791
Soojusenergia ost	113	126

Juriidilise teenuse ost	28	54
-------------------------	----	----

Tasud kontserni juhatuse ja nõukogu liikmetele tuhandetes eurodes (ilma sotsiaalmaksuta)	31. detsembril lõppenud aasta	
	2023	2022
Juhatuse liikmed	343	313
Nõukogu liikmed	38	38

Juhtkonna võtmeisikutena on käsitletud kontserni juhatuse ja nõukogu liikmeid, kellele on arvestatud ainult ülalnimetatud lepingulisi palgatasusid.

Potentsiaalne palgakulu kohustis juhul, kui nõukogu peaks välja vahetama kõik juhatuse liikmed, oleks kuni 171 tuhat eurot (ilma sotsiaalmaksuta).

Kontserni juhatuse ega nõukogu liikmed ei oma enam kui 5-protsendilist osalust üheski kontserniga olulistes äri- ja või koostöösuhetes olevas ettevõttes.

Seotud osapooltele kuuluvate kontserni aktsiate info on toodud lisades 14 ja 25. Makstud dividendid on toodud lisa 20.

Lisa 24. Tütarettevõtted

Tütarettevõtte	Asukohamaa	Tegevusala	Osalus (%) 31. detsember	
			2023	2022
Watercom OÜ	Tallinn, Eesti	Ehitus- ja muude kõrvalteenuste osutamine	100	100
ASTV Green Energy OÜ	Tallinn, Eesti	Gaasitootmine	100	100

Lisa 25. Lisainformatsioon kontserni emaettevõtte kohta

Vastavalt raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata esmased aruanded. Emaettevõtte esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtete kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele.

Emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud käesoleva raamatupidamise aruande lisadena, on investeringud tütarettevõtete, ühisettevõtete ja sidusettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest tekkinud allahindlused.

EMAETTEVÕTTE ERALDISEISVAD ARUANDED

Vastavalt raamatupidamise seadusele on summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid, leitav järgmiselt: korrigeeritud konsolideerimata omakapital, millest on maha arvatud aktsiakapital, ülekurs ja reservid.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

tuhandetes eurodes

31. detsember

VARAD	2023	2022
-------	------	------

KÄIBEVARA

Raha ja raha ekvivalendid kokku	12 978	11 060
Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja ettemaksed	6 826	5 945
Nõuded emaettevõttele	1 002	1 297
Nõuded tütarettevõtjale	54	62
Varud	1 059	1 075
KÄIBEVARA KOKKU	21 919	19 439

PÕHIVARA

Investeering tütarettevõtjasse	527	527
Materiaalne põhivara	262 481	235 607
Immateriaalne põhivara	779	597
PÕHIVARA KOKKU	263 787	236 731
VARAD KOKKU	285 706	256 170

KOHUSTISED JA OMAKAPITAL

LÜHIAJALISED KOHUSTISED

Rendikohustised	160	233
Laenukohustised	3 594	3 630
Võlad tarnijatele ja muud võlad	9 301	8 583
Võlad emaettevõtjale	20	25
Võlad tütarettevõtjale	1 637	1 187
Ostjate ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	3 553	3 727
LÜHIAJALISED KOHUSTISED KOKKU	18 265	17 385

PIKAAJALISED KOHUSTISED

Tulevaste perioodide tulu liitumistasudelt	44 653	39 150
Rendikohustised	363	307
Laenukohustised	92 835	76 708
Eraldis võimalike kolmandate osapoolte nõuete katteks	6 018	6 018
Muud võlad	23	17
PIKAAJALISED KOHUSTISED KOKKU	143 892	122 200
KOHUSTISED KOKKU	162 157	139 585

OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	12 000	12 000
Ülekurss	24 734	24 734
Kohustuslik reservkapital	1 278	1 278
Jaotamata kasum	85 537	78 573
OMAKAPITAL KOKKU	123 549	116 585
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	285 706	256 170

KOONDKASUMIARUANNE

31. detsembril lõppenud aasta

tuhandetes eurodes	2023	2022
Müügitulu	56 214	49 505
Müüdud toodete/teenuste kulud	-33 500	-33 537
BRUTOKASUM	22 714	15 968
Turustuskulud	-818	-703
Üldhalduskulud	-4 977	-4 151
Muud äritulud (+)/-kulud (-)	-483	-408
ÄRIKASUM	16 436	10 706
Finantstulud	1 335	559
Finantskulud	-3 133	-589
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	14 638	10 676
Dividendide tulumaks	-1 074	-2 021
PUHASKASUM	13 564	8 655
KOONDKASUM	13 564	8 655
Jaotatav kasum:		
A-aktsia omanikele	13 564	8 655
Kasum A-aktsia kohta (eurodes)	0,68	0,43

RAHAVOOGUDE ARUANNE

31. detsembril lõppenud aasta

tuhandetes eurodes

2023

2022

ÄRITEGEVUSE RAHAVOOD

Ärikasum	16 436	10 706
Korrigeerimine kulumiga	7 756	6 650
Korrigeerimine tuludega liitumistasudest	-604	-544
Muud mitterahalised korrigeerimised	-76	0
Kasum (-) / kahjum (+) põhivara müügist	-33	21
Äritegevusega seotud käibevara muutus	-561	- 2 313
Äritegevusega seotud kohustiste muutus	365	339

RAHAVOOG ÄRITEGEVUSEST**23 283****14 859****INVESTEERIMISTEGEVUSE RAHAVOOD**

Põhivara soetamine	-30 469	-21 395
Torustike ehituse eest saadud kompensatsioonid, Sh tulud üksikliitumiste rajamisest	2 522	1 601
Põhivara müügitulu	35	41
Saadud intressid	101	8

RAHAVOOG INVESTEERIMISTEGEVUSEST**-27 811****-19 745****FINANTSEERIMISTEGEVUSE RAHAVOOD**

Makstud intressid ja laenu finantseerimise kulud	-3 283	-568
Tasutud kapitalirendi maksed	-261	-224
Tasutud laenud	-41 136	-3 636
Saadud laenud	57 500	0
Saadud dividendid	1 300	583
Tasutud dividendid	-6 515	-12 835
Makstud kinnipeetud tulumaks dividendidelt	-85	-165
Tulumaks dividendidelt	-1 074	-2 116

RAHAVOOG FINANTSEERIMISTEGEVUSEST**6 446****-18 961****RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS****1 918****-23 847****RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES****11 060****34 907****RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS****12 978****11 060**

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

tuhandetes eurodes	Aksia- kapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
31. detsember 2021	12 000	24 734	1 278	82 918	120 930
Dividendid	0	0	0	-13 000	-13 000
Perioodi koondkasum	0	0	0	8 655	8 655
31. detsember 2022	12 000	24 734	1 278	78 573	116 585
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-527
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	0
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsember 2022	12 000	24 734	1 278	78 573	116 058
Dividendid	0	0	0	-6 600	-6 600
Perioodi koondkasum	0	0	0	13 564	13 564
31. detsember 2023	12 000	24 734	1 278	85 537	123 549
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-527
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	0
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsember 2023	12 000	24 734	1 278	85 537	123 022

TASUSTAMISARUANNE

SISSEJUHATUS

AS-i Tallinna Vesi (edaspidi Tallinna Vee või ettevõtte) tasustamisaruanne on koostatud ettevõtte juhatuse liikmetele aastatel 2019–2023 arvestatud tasude kohta vastavalt väärtpaberituru seaduse §-s 135³ sätestatud nõuetele ning vastavalt väärtpaberituru seaduse § 135² nõuetele koostatud ettevõtte tasustamispõhimõtteid silmas pidades.

Tallinna Vee juhatuse liikmete tasustamispõhimõtted on koostatud 2021. aastal ning kinnitatud nõukogu poolt jaanuaris 2022. Tasustamise üldpõhimõtted lähtuvad Tallinna Vee pikaajalistest eesmärkidest, arvestades sealjuures ettevõtte majandustulemusi ning investorite ja võlausaldajate õigustatud huve, samuti konkreetse juhatuse liikme tööülesannetest, tema tegevusest ametikohal, kogu juhatuse tegevusest, samuti Tallinna Vee tulevikuplaanidest ning olukorrast juhtide töö- ja palgaturul, eesmärgiga aidata ellu viia ettevõtte strateegiat ning tagada pikaajaliste huvide kestlikkus.

Enne tasustamispõhimõtete heaks kiitmist nõukogu koosolekul jaanuaris 2022 lähtuti juhtkonna tasustamisel äriseadustiku § 314 lõikest 1, mille kohaselt määratakse juhatuse liikmele makstava tasu suurus ja maksmise kord nõukogu otsusega.

Sama § 314 lõike 2 kohaselt on nõukogu juhatuse liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning juhatuse liikmega lepingu sõlmimisel taganud, et juhatuse liikmele Tallinna Vee poolt tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja ettevõtte majandusliku olukorraga.

Äriseadustiku § 314 lõike 3 kohaselt, kui Tallinna Vee majanduslik olukord halveneb oluliselt ja juhatuse liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks Tallinna Vee suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib ettevõtte nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist. Juhatuse liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

Nõukogu juurde on moodustatud kolmeliikmeline ametisse nimetamise ja tasustamise komitee, kes tagab, et pakutud tasustamispõhimõtted lähtuvad Tallinna Vee nii lühi- kui pikaajalistest eesmärkidest ning arvestavad sealjuures ettevõtte majandustulemusi ja investorite õigustatud huve.

Nõukogu komiteede protseduuri kohaselt teeb ametisse nimetamise ja tasustamise komitee (edaspidi komitee) ettepaneku nõukogule juhatuse liikmete tasu ja muude finantssoodustuste määramiseks, arvestades, et Tallinna Vesi tasustab juhatuse liikmeid õiglaselt ja vastutustundlikult, võttes arvesse tasustamise põhimõtetes toodud kriteeriume. Juhatuse tasustamise alused vaatab komitee läbi vähemalt kord aastas.

Komitee tagab, et põhitöö eest saadav tasu ja tulemustasu osakaal oleksid kooskõlas juhatuse liikme poolt täidetavate kohustustega ning põhitöö eest saadav tasu moodustaks kogutasust piisava osa.

Tasustamise üldpõhimõtted

Tasustamise üldpõhimõtted lähtuvad Tallinna Vee pikaajalistest eesmärkidest, arvestades sealjuures ettevõtte majandustulemusi ning investorite ja võlausaldajate õigustatud huve, samuti konkreetse

juhatuse liikme tööülesannetest, tema tegevusest ametikohal, kogu juhatuse tegevusest, samuti Tallinna Vee tulevikuplaanidest ning juhtide töö- ning palgaturu tingimustest tööturul.

JUHATUSE LIIKME TÖÖTASU MÄÄRAMISE ALUSED JA PÕHIMÕTTED

- Põhipalga osakaal töötasus on mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannetega.
- Põhipalk moodustab kogu töötasust piisavalt suure osa, mis võimaldab vajadusel korral jätta tulemustasu määramata või välja maksmata.
- Põhipalk on selline, mis motiveerib juhatuse liiget tegutsema ettevõtte parimates huvides ja mille tulemusel juhatuse liige hoidub tegutsemisest enda või kolmandate isikute huvides.
- Juhatuse liikme põhipalga määramisel võetakse arvesse juhatuse liikme eelnevat töökogemust ning sarnase ametikoha ja vastutusega tippjuhtide tasustamist tööturul.
- Juhatuse liikme põhipalk on määratud juhatuse liikme lepingus ning seda makstakse igakuiselt.
- Põhipalga muutmise sisendiks on olukord töö- ja palgaturul. Pärast komitee ettepanekul tehtud nõukogu otsust võidakse korrigeerida põhipalka lähtuvalt töö- ja palgaturu olukorrast kalendriaasta jooksul kokkulepitud kuupäevast alates.
- Kui esinevad tasustamise põhimõtete sissejuhatuses toodud asjaolud, siis vähendatakse juhatuse liikme palka komitee ettepanekul tehtud nõukogu otsuse alusel. Otsust tuleb põhjendada.

JUHATUSE LIIKME TULEMUSTASU MÄÄRAMISE ALUSED JA PÕHIMÕTTED

- Tulemustasu osakaal on mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannetega.
- Tulemustasu maksimaalne summa moodustab 25% juhatuse liikme aastasest bruto põhipalgast.
- Tulemustasu on selline, mis motiveerib juhatuse liiget tegutsema ettevõtte parimates huvides ja mille tulemusel juhatuse liige hoidub tegutsemisest enda või kolmandate isikute huvides.
- Tulemustasu makstakse selle maksmisele eelneva kalendriaasta tulemuste eest ning järgneva kalendriaasta motivatsioonitasuna, välja arvatud, kui tulemustasu makse tehakse lahkuvale juhatuse liikmele. Makse tehakse pärast majandusaasta tulemuste kinnitamist, reeglina märtsi keskpaigas.
- Juhatuse liikme tulemustasu arvestamisel juhendatakse:
 - 80% ulatuses tulemustasu maksmisele eelneva aasta Tallinna Vee finants- ja tootmistulemustest, ettevõtte nõukogu poolt juhatuse liikmele seatud eesmärkidest ja nende täitmisest;
 - 20% ulatuses juhatuse liikme individuaalsete eesmärkide täitmisest.

Vastavad eesmärgid vaadatakse üle jaanuaris ning kinnitatakse komitee poolt.

Tulemustasu väljamaksmise kinnitab komitee. Väljamakse toimub märtsis. Juhul, kui käesolevas punktis nimetatud tulemused ei täida seatud eesmärgi, võib komitee otsustada juhatuse liikmele tulemustasu mitte välja maksta.

JUHATUSE LIIKME TÖÖGA KAASNEVATE HÜVEDE JA MUUDE SOODUSTUSTE MÄÄRAMISE ALUSED JA PÕHIMÕTTED

- Ametiauto
- Lahkumishüvitis:

- Juhatuse liikme lahkumishüvitise suurus on tema kuue kuu põhipalk, kui juhatuse liige kutsutakse tagasi temast sõltumatutel põhjustel või kui juhatuse liige avaldab soovi teenistuses lahkuda seoses ettevõttepoolse lepingu rikkumisega ja rikkumist mõistliku aja jooksul pärast vastava teate saatmist ei parandatud.
- Lahkumishüvitist ei maksta, kui juhatuse liige kutsutakse tagasi temapoolse lepingu rikkumise tõttu, sh on ta kas tekitanud ettevõttele kahju, on tema vastu kaotatud usaldus, samuti kui teda karistati kriminaalkorras.
- Juhatuse liikme lahkumishüvitise suurus on tema kolme kuu põhipalk, kui ta kutsutakse tagasi tema tervisliku seisundi tõttu, kus ta ei ole olnud suuteline oma kohustusi täitma kolm kuud ja enam.
- Juhatuse liikme lepingu lõppemisel kuulub väljamaksmisele tasustamise põhimõtete punktis „Juhatuse liikme tulemustasu määramise alused ja põhimõtted” nimetatud tulemustasu. Kohalduvad eelnimetatud punktis toodud reeglid. Lahkuva juhatuse liikme tulemustasu arvestatakse proportsionaalselt tema poolt eelmisel kalendriaastal töötatud ajaga.

JUHATUSE LIIKME AKTSIATEGA, AKTSIAOPTSIOONIDEGA VÕI MUUDE SARNASTE ÕIGUSTEGA TASUSTAMISE ALUSED JA PÕHIMÕTTED

Ettevõtte ei paku juhatuse liikmetele tasu aktsiates, aktsiaoptsioonides või muude sarnaste õiguste (nt pikaajaliste preemiasüsteemide jmt) näol.

2023. AASTAL ARVESTATUD TASUD:

Juht	Ameti- positsioon	Ametisse nimetamise kuupäev	Põhipalk '000 EUR	Tulemus- tasu '000 EUR	Kokku '000 EUR	Põhipalga osakaal kogu töötasus %	Tulemus- tasu osakaal kogu töötasus %
Aleksandr Timofejev	Juhatuse esimees, tegevjuht	09.09.2007	113	16	129	87%	12,6%
Tarvi Thomberg	Juhatuse liige, varahaldus- direktor	08.11.2021	96	14	110	92%	8%
Taavi Gröön	Juhatuse liige, finantsdirekto r	23.05.2022	96	8	104	87%	13%

Aasta	2023	2022	2021	2020	2019
A. Timofejevi tasu muutus	+3,3%	+9.9%	+1.8%	+9.5%	+6.7%
T. Thombergi tasu muutus	+12,8%	+595.5%	-	-	-
T. Grööni tasu muutus	+99,9%	-	-	-	-
K. Ojakääru tasu muutus	-	-61.3%	+24.0%	-	-

R. Käi tasu muutus	-	-	-	-85.6%	+14.3%
Äriühingu töötajate täistööaja keskmise tasu muutus*	+12,5%	+7,8%	+4,3%	+3,5%	+5,3%
Äriühingu tulemuslikkuse muutus (puhaskasum)	+56,7%	-46.3%	-5.5%	-39.7%	+15.5%

Tasu muutuse protsent väljendab kogukulu muutust finantsaasta kohta.

TULEMUSLIKKUSE KRITERIUMITE KOHALDAMINE NING ÜHILDUMINE ETTEVÕTTE PIKAAJALISTE EESMÄRKIDEGA

Juhatus liikmetele makstud põhipalk ja tulemustasu on kooskõlas eespool kirjeldatud ettevõtte tasustamis põhimõtetega ning ühtegi erandit tasustamisel tehtud ei ole.

2023. aasta tulemustasu maksmine juhatuse liikmetele tugines ettevõtte 2022. aasta eesmärkide täitmisele, mis puudutasid näiteks amortisatsioonielset kasumit (EBIDTA), vee kvaliteeti veevõrgus, kliendirahulolu, töötajate rahulolu. Juhatus liikme 2023. aasta tulemustasu olenes ka juhatuse liikmele ettevõtte nõukogu poolt seatud individuaalsete 2022. aasta eesmärkide täitmisest.

Igal juhatuse liikmel on vastutada oma valdkond, millest tulenevalt sätestatakse individuaalsed eesmärgid. Seatud individuaalsed eesmärgid on nii finantsilised kui ka mitte-finantsilised, need toetavad ettevõtte pikaajalisi eesmäärke ning aitavad tagada tulemuste saavutamist. Finantsilised eesmärgid on seatud silmas pidades ettevõtte spetsiifilisi tegevusnäitajaid. Need näitajad annavad aktsionäridele õige ja kõikehõlmava ülevaate ettevõtte seisust ja arengust ning on sisendiks investeerimisotsustele.

JUHATUSE JA NÕUKOGU KINNITUS

Juhatus on 15. märtsil 2024 koostanud AS-i Tallinna Vesi tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. AS-i Tallinna Vesi nõukogu on läbi vaadanud juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, kestlikkusaruandest ning tasustamisaruandest ja sõltumatu audiitori järelalusotsusest, ning on 15. märtsil 2024 majandusaasta aruande aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks oma protokollilise otsusega heaks kiitnud.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri
Aleksandr Timofejev	Juhatuse esimees	
Taavi Gröön	Juhatuse liige	
Tarvi Thomberg	Juhatuse liige	

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AKTSIASELTS-i TALLINNA VESI aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt AKTSIASELTS-i TALLINNA VESI (*Ettevõtte*) ja selle tütarettevõtete (koos *Kontsern*) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 15. märtsil 2024 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

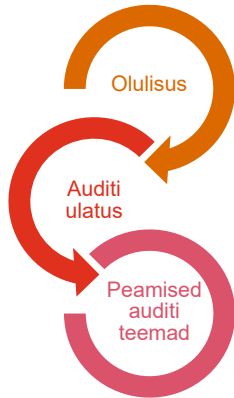
Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Ettevõttele ja selle tütarettevõtetele osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Meie poolt perioodi 1. jaanuar 2023 - 31. detsember 2023 jooksul Ettevõttele osutatud teenused on avalikustatud tegevusaruandes.

AS PricewaterhouseCoopers
Tatari 1, 10116 Tallinn; tegevusluba nr 6; registrikood: 10142876
T: 614 1800 , www.pwc.ee

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

- Kontserni auditi olulisus on 959 tuhat eurot, mis on määratud kui 5% kontserni viimase viie aasta keskmisest kasumist enne tulumaksu.
- Auditi meeskond teostas täismahus auditi Kontserni emaettevõtte AKTSIASELTS-i TALLINNA VESI ja selle tütarettevõtte Watercom OÜ osas. Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise protsessi, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärkajastamiste puudumises.
- Eraldas kohtuvaidlusest Eesti Konkurentsiametiga tulenevate võimalike tagajärgede katteks
- Juhtkonna hinnangud materiaalse põhivara objektide kapitaliseerimise ja nende kasulike eluigade määramise kohta

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	959 tuhat eurot
Kuidas me selle määrasime	5% kontserni viimase viie aasta keskmisest kasumist enne tulumaksu
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Kuna kontserni viimaste aastate kasum enne tulumaksu on olnud oluliselt muutlik, arvutasime olulisuse lähtudes viimase viie aasta keskmisest kasumist enne tulumaksu. Meie hinnangul on kasum enne tulumaksu põhiliseks Kontserni tulemuslikkuse hindamise kriteeriumiks nii sisemiselt juhtkonna jaoks kui ka väliselt aktsionäride jaoks.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema	Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis
<p><i>Eraldis kohtuvaidlusest Eesti Konkurentsiametiga tulenevate võimalike tagajärgede katteks (täiendav info aastaaruande lisas 3 „Olulised raamatupidamishinnangud“ ja lisas 13 „Eraldis võimalike kolmandate osapoolte nõuete katteks“).</i></p> <p>Kontsernil oli kohtuvaidlus Eesti Konkurentsiametiga vee- ja kanalisatsiooniteenuste tariifide üle. Kohtuvaidluse lõpptulemuse tagajärjena võivad kolmandad osapooled esitada ning on esitanud Kontsernile kompensatsiooninõudeid.</p> <p>31. detsembri 2023 seisuga on kajastatud eraldis klientide võimalike kahjunõuete katteks kogusummas 6 miljonit eurot (31. detsember 2022: 6 miljonit eurot), mis moodustab juhtkonna arvutuste kohaselt ligikaudu 40% maksimaalsest vahest Teenuslepingu alusel kehtestatud tariifide ja Kontserni poolse hinnangu vahel, viimase 12 kuu (31. detsember 2022: 12 kuu) kohta.</p> <p>Seisuga 31. detsember 2023 on kontserni vastu esitatud põhinõuded kogusummas 13,6 miljonit eurot nelja hagi raames. Ühes hagis on lisaks põhinõudele esitatud viivise nõue summas 5,4 miljonit eurot.</p> <p>Eraldise hindamine on auditi oluliseks teemaks selle mõjude võimaliku ulatuse ja hinnangutega kaasneva ebakindluse tõttu nii võimalike väljamaksete ajastuse kui ka summade osas.</p>	<p>Oleme arutanud kolmandate osapoolte esitatud nõuete ja võimalike nõuete staatuse üle Kontserni juhatusega. Lugesime Kontserni juhatuse ja nõukogu koosolekute protokolle, kus on käsitletud esitatud nõudeid. Lisaks tutvusime Kontserni juristi ja väliste õigusnõustajate eksperthinnangutega ning võrdlesime neid Kontserni juhtkonna hinnanguga eraldise osas.</p> <p>Arutasime juhtkonnaga eraldise moodustamise aluseks oleva võimalike väljamaksete kogusumma arvutuskäigus kasutatud sisendeid ja eelduseid.</p> <p>Kontrollisime aastaaruandes avalikustatud informatsiooni kohtuvaidluse ja sellest tuleneva eraldise kohta.</p>
<p><i>Juhtkonna hinnangud materiaalse põhivara objektide kapitaliseerimise ja nende kasulike eluigade määramise kohta (täiendav info aastaaruande lisades 2 „Kasutatud arvestuspõhimõtted“, lisas 3 „Olulised raamatupidamishinnangud“ ja lisas 7 „Materiaalne põhivara“).</i></p> <p>2023. aastal kajastas Kontsern bilansis materiaalse põhivara soetusi summas 34 miljonit eurot, mis on peamiselt seotud vee- ja kanalisatsioonivõrgu ehitamisega.</p>	<p>Hindame, kas Kontserni arvestuspõhimõtted materiaalse põhivara investeringute kapitaliseerimise kohta on kooskõlas IFRS-iga.</p> <p>Võttes aluseks aasta jooksul materiaalse põhivara soetusmaksumusse kapitaliseeritud kulutuste nimekirja, testisime valikuliselt, kas nende soetuste aluseks olev ostutellimus oli kinnitatud vastavaid õiguseid omavate Kontserni töötajate poolt.</p>

Kulutused kapitaliseeritakse, kui nende tulemusena luuakse uusi või täiustatakse olemasolevaid varasid, ja kajastatakse kuludes, kui need on seotud varade remontimise või hooldamisega. Kulutuste kajastamine vara või kuluna on hinnanguline.

Materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead tuginevad juhtkonna hinnangutel vara või vara oluliste komponentide äritegevuses kasutamise perioodi kohta. Hinnangud põhinevad ajaloolisel kogemusel ja turu praktilal ning võtavad arvesse varade füüsilist seisundit.

Kuigi materiaalse põhivara kapitaliseerimine ei ole meie auditi jaoks kõrge riskiga valdkond, nõuab selle auditeerimine tehingute suure mahu tõttu märkimisväärse osa auditi ajast ja ressurssidest, mistõttu on see auditi üheks peamiseks teemaks.

Lisaks testisime valimi alusel nende kulutuste vara või kuluna kajastamise korrektsust, viies need kokku vastavate alusdokumentidega.

Analüüsisime, kas juhtkonna poolt määratud materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead on kooskõlas Kontserni arvestuspõhimõtetes esitatud amortisatsioonimäärade vahemikega vastavalt materiaalse põhivara klassidele.

Kontrollisime Kontserni ehitatud materiaalse põhivara objektide õigeaegset amortiseerimise alustamist, võrreldes objektide lõpetamata ehitusest materiaalse põhivara gruppi ümberklassifitseerimise kuupäevadega tööd üleandmise- ja vastuvõtmisaktide kuupäevadega.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tegevusvaldkonda, milles Kontsern tegutseb.

Kontsern koosneb kolmest äriühingust: AKTSIASELTS TALLINNA VESI ja selle tütarettevõtted Watercom OÜ ja ASTV Green Energy OÜ, kõik asukohaga Eestis. Kontserni auditi meeskond teostas täismahus auditi ettevõtetes AKTSIASELTS TALLINNA VESI ja Watercom OÜ. Lisaks auditeerisime konsolideerimisprotseduure veendumaks, et ei esineks olulist väärkajastamist konsolideeritud finantsinformatsiooni osas.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, tasustamisaruannet ja kestlikkusaruannet (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Vastavalt Eesti Vabariigi väärtpaberituru seadusele tasustamisaruande osas on meie kohustus kontrollida, kas tasustamisaruanne sisaldab Eesti Vabariigi väärtpaberituru seaduse § 135³ lg 3 nõuetele vastavat informatsiooni.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud;
- tegevusaruanne koostatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt; ja
- tasustamisaruanne koostatud vastavalt Eesti Vabariigi väärtpaberituruseaduse §-le 135³ lg 3.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;

- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel ohtude kõrvaldamiseks rakendatud meetmete või kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) nõuetele

Meid on tellitud lepingu alusel Ettevõtte juhatuse poolt läbi viima põhjendatud kindlustandvat töövõttu, et kontrollida AKTSIASELTS-i TALLINNA VESI 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi vastavust kohaldatavatele nõuetele („Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis“).

Käsitleva küsimuse kirjeldus ja kohaldatavad kriteeriumid

Ettevõtte juhatuse on rakendanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele esitusviisi, et vastata artiklite 3 ja 4 nõuetele, mis on KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUSES (EL) 2018/815, 17. detsember 2018, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ESEF-i määrus). Kohaldatavad nõuded konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi kohta on sätestatud ESEF-i määruses.

Eelmises lauses kirjeldatud nõuded määravad aluse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi kohaldamiseks ja on meie hinnangul asjakohane kriteerium meie põhjendatud kindlustandva kokkuvõtte koostamiseks.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused

Ettevõtte juhatus vastutab selle eest, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastaks ESEF-i määruse nõuetele.

See kohustab juhatust valima ja rakendama sobivaid märgistusi iXBRL-märgistuskeeles ESEF taksonoomia baasilt ning looma, rakendama ning hoidma sisekontrolle, mis on asjakohased konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi koostamiseks, mis ei sisalda olulisi väärkajastamisi ESEF-i määruse nõuetele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad finantsaruandluse protsessi järelevalve eest, mille all tuleb mõista ka konsolideeritud finantsaruannete koostamist vastavalt ESEF-i määrusest tulenevale vormingule.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustandev kokkuvõte, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastab kõigis olulistes aspektides ESEF-i määrusele.

Viisime oma töövõtu läbi kooskõlas rahvusvahelise kindlustandvate töövõtude standardiga (Eesti) 3000 (muudetud) "Kindlustandvad töövõttud, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused" (ISAE (EE) 3000 (muudetud)) põhjendatud kindlustandva töövõtuna. See standard nõuab, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime kindlustandva töövõtu läbi, omandamaks põhjendatud kindlustunnet, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastab kõigis olulistes aspektides kohaldatavatele nõuetele.

Kuigi põhjendatud kindlustunne on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISAE (EE) 3000 (muudetud) standardiga kooskõlas läbiviidud töövõtt garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse (oluline nõuetele mittevastavus).

Kvaliteedijuhtimine ja kutse-eesitika

Me rakendame Rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt oleme kehtestanud mitmekülgse kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme vastavuses Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks) sõltumatuse ja muude eetikanõuetega. Eetikakoodeks põhineb järgmistel aluspõhimõtetel: ausus, objektiivsus, kutsealane kompetentsus ja nõutav hoolsus, konfidentsiaalsus ja kutsealane käitumine.

Läbiviidud protseduuride kokkuvõte

Meie planeeritud ja läbiviidud protseduuride eesmärgiks oli saada põhjendatud kindlust, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis on vastavuses, kõigis olulistes aspektides, kohaldatavate nõuetega ja selline vastavus ei sisalda olulisi vigu ega väljajätmissi. Meie protseduurid hõlmasid eelkõige järgmist:

- arusaamise loomine sisekontrollisüsteemist ja protsessidest, mis on olulised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektroonilise aruandlusvormingu rakendamisel, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande XHTML-vormingu koostamisel ja märgistuskeele kasutamisel;
- kontrollimine, kas XHTML-vormingut rakendati õigesti;

- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande märgistamise täielikkuse hindamine iXBRL märgistuskeele abil vastavalt ESEF-i määruses kirjeldatud elektroonilise aruandlusvormingu rakendamise nõuetele;
- Kontserni ESEF-i taksonoomiast valitud XBRL-märgistuste kasutamise, ja kui ESEF-i taksonoomiast pole sobiv taksonoomiaelement leitud, laiendussiltide loomise asjakohasuse hindamine; ja
- ESEF-i taksonoomia laienduselementide ankurdamise asjakohasuse hindamine.

Usume, et kogutud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie kokkuvõtte avaldamiseks.

Kokkuvõte

Meie arvates, tuginedes käesolevas aruandes kirjeldatud protseduuridele, vastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides ESEF-i määrusele.

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt AKTSIASELTSI-i TALLINNA VESI kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 31. detsembril 2008 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäride otsustele; meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood AKTSIASELTS-ile TALLINNA VESI kui avaliku huvi üksusele on kokku 16 aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi AKTSIASELTSI-i TALLINNA VESI audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2027 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Janno Hermanson
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 570

Peep Kivistik
Vandeaudiitor, litsents nr 732

15. märts 2024
Tallinn, Eesti